

Универзитет у Нишу
Медицински факултет

Студијски програм интегрисаних
академских студија

СТОМАТОЛОГИЈЕ

КЊИГА ПРЕДМЕТА

Ниш, 2007.

Увод

Назив студијског програма:

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ

Интегрисане академске студије првог и другог степена, за стицање академског назива доктор стоматологије трају 4500 часова, на високошколској установи Медицински факултет Универзитета у Нишу. Стоматолошко образовање се остварује у оквиру десет семестара кроз различите облике активне наставе (теоријске и практичне, самосталног рада студената на моделима и са пацијентима у различитим животним добима, интерактивне наставе, као и кроз израду завршног дипломског рада). Курикулум овог студијског програма обезбеђује студентима стицање знања из биолошких, биомедицинских и стоматолошких научних грана практичне вештине и професионалне ставове потребне за њихов самостални рад у својству доктора стоматологије.

Академски назив: Доктор стоматологије

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Знања и вештине који се стичу у току студија стоматологије имају за ЦИЉ да студентима омогуће:

1. стицање базе знања, као и примену истог у корист пацијента.
2. промовисање здравља и стицање знања о болестима као и њихову превенцију у контексту улоге доктора стоматологије у очувању оралног здравља сваког појединца у друштвеној заједници.
3. довољно познавање основних клиничких вештина, како у дијагностици тако и у терапији стоматолошких обољења.
4. познавање и демонстрирање професионалних ставова ради постизања високих стандарда стоматолошке праксе.

Кроз студијски програм студенти треба да стекну способност за јасно презентовање стечених знања, ефикасно коришћење ресурса и времена, способност за тимски рад, као и за ефикасно решавање актуелних стоматолошких проблема. Стечено знање као и усвојене вештине уз професионалне ставове ће омогућити доктору стоматологије већу самосталност и сигурност у будућем раду.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Свршени студент стоматологије треба да:

1. Поседује свест о:
 - радној, социјалној и културној средини у којој се обавља стоматолошка пракса
2. Поседује неопходно знање и разумевање:
 - базичних и клиничких наука које прожимају стоматолошку науку
 - усклађивање базичних наука са клиничком стоматолошком праксом

- промовише здрављае и развој ефикасне здравствене заштите која одговара потребама и ресурсима заједнице и заснива се на етичким принципима и примарној оралној здравственој заштити
3. На основу сазнања из биолошких, биомедицинских и стоматолошких научних грана стекне знање и разумевање за препознавање обољења и стања, за процес обољевања као и принципе терапије укључујући:
- збрињавање акутних стања у стоматологији
 - исправну терапијску процедуру стоматолошких обољења
 - дијагностиковање болних стања у орофацијалној регији и правилну терапијску процедуру
4. успешну комуникацију као и способност да:
- узме анамнезу од пацијента или пратиоца
 - изведе клинички преглед
 - процени проблем пацијента и формулише план терапијског збрињавања
5. Успешно изведе практичне процедуре као што су:
- пријем ризичне групе пацијената
 - збрињавање пацијената са траумом уз указивање прве помоћи
 - терапијски поступак код пацијената са инфекцијама
6. За примену достигнућа савремене информатике у стоматологији

ОДНОС СА ПАЦИЈЕНТИМА И КОЛЕГАМА

Циљ

Дипломирани студент интегрисаних академских студија стоматологије треба да промовише стечена знања и вештине као и понашање, ради ефикасније и квалитетније комуникације са пацијентом и колегама.

Свршени студент стоматологије треба да:

- поседује способност за комуникацију са људима, како у групи, тако и појединачно
- промовише професионални, хумани и етички однос према пацијенту и колеги, без предрасуда у односу на језик, културу, расу, пол и социјални статус
- труди се да пацијенту, са пуно одговорности, даје компетентне информације о његовом здравственом стању и плану терапије
- поштује индивидуално право пацијента да одбије третман или учешће у наставним или истраживачким процесима
- у складу са етичким кодексима струке чува тајност пацијентових података третирајући их као поверљиве и одаје их само у случајевима предвиђеним законском регулативом.
- има и користи сазнање да од пацијента добија информације о болести као и кроз консултације са лицима која се о њима брину
- има свест и поштује улогу друдих здравствених и социјалних радника
- свестан је значаја тимског рада и лидерства у њему

ПРОФЕСИОНАЛНИ СТАНДАРДИ И ПОНАШАЊЕ

Циљ

Кроз стоматолошки курикулум студент се едукује да препозна и прихвати обавезу да увек ради у најбољем интересу пацијента.

Свршени студент стоматологије треба да:

1. Поседује знање и разумевање:

- етичких и правних питања релевантних за стоматолошку праксу
- организације, управљања и обезбеђивања стоматолошке здравствене заштите укључујући квалитет услуга, економска и социјална питања
- принципа клиничког поступања, укључујући збрињавање ризичних група пацијената

2. Демонстрира следеће ставове важне за стоматолошку праксу:

- свест о етичкој и моралној одговорности у збрињавању сваког пацијента
- свест да доктор увек треба да тежи највишем могућем квалитету збрињавања пацијената
- свест о личним и професионалним ограничењима као и вољност да се потражи помоћ увек када је потребна
- свест о значају сопственог здравља и његовом утицају на способност квалитетног обављања стоматолошке праксе.

СТИЦАЊЕ ВЕШТИНА

- Студент стиче компетенцију у успостављању релација доктор-пацијент.
- Студент стиче способност да адекватно обради дате анамнестичке податке укључујућу све важне чињенице у вези са пацијентом.
- Студент стиче способност обављања комплетног, самосталног, стоматолошког прегледа пацијента.
- Студент стиче способност и спроводи све дијагностичке и терапеутске процедуре како је то дефинисано планом и програмом академских студија.
- Студент стиче способност да на систематски начин процени резултате дијагностичких процедура и да диференцира типичне од атипичних налаза, као и да развије како дијагностичке тако и терапијске процедуре збрињавања пацијената са различитим патолошким стањима из домена стоматологије.
- Студент стиче способност вербалног и писаног комуницирања, како са пацијентама, тако и са колегама.
- Студент стиче способност прикупљања, обраде и прослеђивања информација свим расположивим средствима комуникације
- Студент стиче способност да за превенцију оралног здравља пацијената, посебно код ризичних група (трудница и деце у свим узрастима), али и код осталих категорија у заједници

- Студент стиче основне способности идентификације фактора ризика обољевања или повређивања, те у складу са тим, одређује стратегију превенције поменутих фактора, као и иницијални третман најугроженијих пацијената.

Услови за упис на студијски програм: На студијски програм интегрисаних академских студија *стоматологије* може се уписати лице које има завршену гимназију или школе медицинског усмерења или средњу ветеринарску школу у четворогодишњем трајању. Кандидат за упис на академске студије првог и другог степена за стицање академског назива доктор *стоматологије* полаже пријемни испит, на начин и по поступку утврђеном општим актом Медицинског факултета Универзитета у Нишу.

Листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем дата је у курикулуму студијског програма. Курикулум интегрисаних академских студија *стоматологије* садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис. Опис предмета садржи: назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, предуслове за упис предмета, циљ и садржај предмета, исход процеса учења, литературу за припрему испита, начин провере знања и начин полагања испита.

Начин извођења студија.

Студије се изводе у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци. Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите. Школску годину чине два семестра, од којих сваки траје 15 наставних недеља и 6 недеља за консултације, припрему испита и испите. Студије се изводе према Плану извођења наставе који, за сваку школску годину, доноси Наставно-научно веће Факултета. Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-то часовне радне недеље током једне школске године. Вредност ЕСПБ бода одговара, у просеку, 27-часовном радном ангажовању студента.

Трајање и обим студија: Образовање за стицање стручног назива доктор *стоматологије* траје пет година и обавља се у оквиру десет семестара, према интегрисаном академском студијском програму са укупним обимом од 300 ЕСПБ бодова.

Бодовна вредност предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова дата је у опису предмета. У оквиру предмета бодови се прерасподељују у односу на укупно ангажовање студента које се односи на активну наставу (предавања, вежбе, семинари и др.), самостални рад, теренски рад, учење у библиотеци или код куће, припрему испита и колоквијума. Бодови представљају меру укупно уложеног рада студента у савладавању предвиђеног градива и додељују се студенту након успешно положеног испита тј. окончања одређеног дела студијског програма.

Бодовна вредност завршног рада дата је у курикулуму студијског програма. Студенти су у обавези да припреме рад на неку научну тему на основу менторски вођеног пројекта у трајању од најмање 4 недеље.

Начин избора предмета из других студијских програма: Студент Медицинског факултета, студијског програма стоматологије може да оствари део студијског програма на другој високошколској установи у оквиру сарадње Универзитета односно Медицинског факултета. Услов за остваривање дела студијског програма је уговор о признавању ЕСПБ бодова између Универзитета односно Медицинског факултета и високошколске установе у коју студент одлази. Део студијског програма који студент остварује на другом Универзитету, односно другој високошколској установи ван састава Универзитета не може бити краћи од једног, нити дужи од два семестра. За остваривање дела студијског програма, студент мора да има сагласност Медицинског факултета. Права и обавезе студената, начин покривања трошкова његовог студирања и друга питања у вези са остваривањем дела студијског програма на другој високошколској установи уређују се уговором између заинтересованих страна. Похађање наставе и положени испити студента доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија: Студент другог Стоматолошког факултета или Медицинског факултета, студијског програма стоматологије, са територије Републике Србије може да пређе на Медицински факултет у Нишу и да се упише у одговарајућу годину студија, студијског програма стоматологије, ако испуњава услов за упис у наредну годину студија на Медицинском факултету. Наставно-научно веће може да предвиди и додатне критеријуме за прелаз. Студент задржава статус у погледу плаћања студија уколико се рангира у оквиру броја студената из члана 84. став 4. Закона. Студент страног факултета може да пређе на Медицински факултет и да се упише у одговарајућу годину студија, по завршеној претходној години на основу еквиваленције између обављене наставе и положених испита, плана и програма образовања, која се утврђује на основу споразума о преносу ЕСПБ бодова. Прелаз се обавља само пре почетка школске године. Студент не може да пређе на првој и последњој години студија. Одлуку о прелазу и признавању испита доноси декан.

Методи и облици извођења наставе: Настава појединог предмета се организује и изводи у току једног, а највише у току два семестра, у складу са планом извођења наставе. Настава се изводи: предавањима, практичном наставом, семинарима, демонстрацијама, приказом случајева, консултацијама, менторством, теренским радом, стручним екскурзијама, конференцијама и клиничким вежбама са величином групе од 5 до 10, на скоро свим клиничким предметима. Настава се изводи на Медицинском факултету, и у наставним базама, у салама за предавања, у лабораторијама, хирушким салама и у болесничким собама. У току наставе студенти ступају у интеракцију са пацијентима, уче основе комуникације пацијент-доктор, стичу дијагностичке и вештине стоматолошког прегледа, изучавају медицинску етику, стичу вештине за збрињавање повређених и оболелих, стичу вештине потребне за критичку евалуацију резултата објављених у литератури и демонстрирају способност за решавање проблема у клиничкој стоматолошкој пракси.

Начин провере знања и оцењивање: У току предиспитних обавеза у семестру тј. години врши се континуирана провера знања (оцењује се присуство и активност на теоријској и практичној настави, резултати на вежбама, семинарима, тесту, колоквијуму), а коначна оцена се утврђује на испиту. У току ових активности студент остварује поене на основу којих формира коначну оцену. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена (нумерички једнако оцени 10). Остварени поени у току предиспитних обавеза се признају све док се успешно не положи завршни испит у истој

школској години. У току семестра (године) се врши континуирана провера знања, а коначна оцена се утврђује на испиту. Током наставе знање се проверава на колоквијумима, семинарима, тесту и другим облицима провере знања из одређених целина наставног предмета, као и на завршном испиту. Испитни колоквијум је облик провере знања којим се детаљно проверава знање из већег заокруженог дела обављене наставе из појединог предмета. У сваком семестру могу се организовати до два испитна колоквијума. Положени испитни колоквијум, у виду оствареног кредита, признаје се све док се успешно не положи завршни испит у истој школској години. Градиво положено на испитном колоквијуму се не испитује на завршном испиту. При комбинованим облицима испита (писмени, практични, усмени) студенту се признају сви претходно положени облици (писмени и практични) у наредним испитним роковима за претклиничке предмете и само писмени део, на испитима клиничких предмета до краја школске године. Ако је испит писмени и усмени, оцена на писменом испиту сачињава најмање 50% укупне оцене. Ако је испит писмени, практични и усмени, оцена на писменом испиту сачињава најмање 20% укупне оцене. Завршни испит се у структури поена за основне предмете може вредновати са највише 50% укупног броја поена. Завршни испит се у структури поена за остале предмете може вредновати са највише 30-40% укупног броја поена. Листу основних предмета доноси Наставно-научно веће на предлог Одбора за основну наставу. Сразмера поена стечених у предиспитним обавезама, начин и врсте провере знања и број колоквијума као и начин полагања испитног колоквијума утврђују се Правилником о формирању коначне оцене, који на предлог предмета доноси Наставно-научно веће и који се објављује на почетку сваке школске године. Студенти се оцењују на основу јавно публикованих критеријума и процедура које се стално примењују.

Успех студента изражава се оценама и то:

- Оцена 10 (изузетан) за остварених 95-100 поена
- Оцена 9 (одличан) за остварених 85-94 поена
- Оцена 8 (врло добар) за остварених 75-84 поена
- Оцена 7 (добар) за остварених 65-74 поена
- Оцена 6 (довољан) за остварених 55-64 поена
- Оцена 5 (није положио) за остварених 0-54 поена

Медицински факултет води трајну евиденцију о положеним испитима. У евиденцију и индекс студената уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију. На формирање оцене на испиту утиче структура укупног броја поена које је студент остварио током наставе. Успех студента на испиту може се изразити, у случају потребе вредновања у иностранству или из других разлога, и на ненумерички начин и то:

А+	=>	10
А	=>	9
Б	=>	8
Ц	=>	7
Д	=>	6
Ф	=>	5

Наставници и сарадници: За извођење наставе према овом студијском програму факултет ангажује потребан број наставника и сарадника са одговарајућим научним и стручним квалификацијама. Планом извођења наставе утврђују се наставници и сарадници за

извођење наставе, а њихови подаци (ЦВ, избори у звања, референце) стављају се на увид јавности

Литература: Литература за студије и полагање испита усклађена је са обимом студијског програма, а за поједине предмете са обимом предмета исказаних у ЕСПБ бодовима. Планом извођења наставе утврђује се литература за студије и полагање испита.

ПЛАН НАСТАВЕ ИНТЕГРИСАНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА СТОМАТОЛОГИЈЕ

Ред. бр.	Назив предмета	I година		II година		III година		IV година		V година		СЕМИНАРИ		УКУПНО		ЕСПБ		
		T	П	T	П	T	П	T	П	T	П	Сем.	Час.	T	П	укуп	I	II
1.	Медицинска етика и мед. Социологија	2	0												30+0=30	3	3	0
2.	Молекуларна и хумана генетика	4	2												60+30=90	8	8	0
3.	Медицинска статистика и информатика	1	2												15+30=45	4	4	0
4.	Анатомија	3	3	4	4										105+105=210	16	9	7
5.	Физичко васпитање *	0	2	0	2	0	0	1							0+105=105	/	/	/
6.	Хистологија и ембриологија	2	2	2	2										60+60=120	9	4	5
7.	Биохемија		4	2											60+30=90	8	0	8
8.	Изборни предмет (сем II)		2	0								II	0	2	30+30=60	6	0	6
9.	Физиологија I		3	2											45+30=75	6	0	6
10.	Енглески језик у стоматологији			2	0	2	0								60+0=60	5	2	3
11.	Социјална медицина са епидемиологијом и хигијеном			2	2										30+30=60	4	4	0
12.	Физиологија II			3	2										45+30=75	6	6	0
13.	Микробиологија и имунологија			2	2										30+30=60	4	4	0
14.	Стоматолошка протетика претклиника			1	5	2	6					IV	0	1	45+165+15=225	14	6	8
15.	Патологија			2	2	2	2								60+60=120	9	5	4
16.	Патологија				2	1									30+15=45	4	0	4
17.	Изборни предмет (сем III)			2	2										30+30=60	7	7	0
18.	Патофизиологија				4	2									60+30=90	7	0	7
19.	Фармакологија са токсикологијом					2	1	1							45+30=75	6	4	2
20.	Болести зуба претклиника					2	4	1	3			V	0	1	45+105+15=165	10	6	4
21.	Дерматовенерологија					1	1								15+15=30	2	2	0
22.	Неурологија и психијатрија са медицинском психологијом					2	1								30+15=45	3	3	0
23.	Изборни предмет (сем VI)							2	2						30+30=60	6	0	6
24.	Интерна медицина (педијатрија, инфективне болести, физикална медицина и рехабилитација)					4	3	4	4			V	0	1	120+105+15=240	16	8	8
25.	Хирургија (гинекологија са акушерством, офталмологија)					2	2	3	3						75+75=150	10	4	6
26.	Оториноларингологија						1	1							15+15=30	2	0	2
27.	Радиологија						2	1				VI	0	1	30+15+15=60	5	0	5
28.	Изборни предмет (сем VII)							2	2						30+30=60	7	7	0
29.	Орална хирургија							2	4	2	4	VII	0	1	60+120+15=195	11	6	5
30.	Орална медицина							1	2	1	2	VII	0	1	30+60+15=105	9	4	5
31.	Превентивна стоматологија								1	2		VIII	0	1	15+30+15=60	4	0	4
32.	Изборни предмет (сем VIII)								2	2					30+30=60	7	0	7
33.	Стоматолошка протетика клиника I							2	5	2	4				60+135=195	11	6	5
34.	Болести зуба клиника I							1	6	1	5				30+165=195	11	6	5
35.	Стоматолошка протетика клиника II									1	4	0	3		15+105=120	5	3	2
36.	Болести зуба клиника II									1	5	0	6		15+165=180	8	4	4
37.	Изборни предмет (сем IX)									2	2				30+30=60	7	7	0
38.	Ортопедија вилица									2	3	2	3		60+90=150	7	4	3
39.	Пародонтологија									2	3	1	3		45+90=135	6	3	3
40.	Дечја стоматологија									1	3	2	3		45+90=135	6	3	3
41.	Максилофацијална хирургија									1	2	2	3		45+75=120	5	2	3
42.	Изборни предмет (сем X)										2	2			30+30=60	7	0	7
43.	Судска медицина										2	1			30+15=45	2	0	2
44.	Дипломски рад										0	10			0+150=150	7	0	7
	T	180	225	210	180	195	210	120	135	150	165		0		1770			
	П	165	210	255	180	180	225	285	285	330	510		105		2730	300		
	Свега:	345	435	465	360	375	435	405	420	480	675		105		4500			
	УКУПНО	780		825		810		825		1155		105		4500	300			

* Факултативна настава-број часова није приказан у укупном збиру

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

Ред.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет	ЕСПБ
1.	8.а	Енглески језик	II	6	6
2.	8.б	Прва помоћ	II	6	
3.	17.а	Медицинска генетика	III	7	7
4.	17.б	Увод у научноистраживачки рад	III	7	
5.	17.в	Физичке методе у стоматологији	III	7	
6.	23.а	Основи имунологије	VI	6	6
7.	23.б	Стоматолошки материјали	VI	6	
8.	28.а	Ургентна стоматологија	VII	7	7
9.	28.б	Менаџмент у здравству	VII	7	
10.	32.а	Болести ризика у стоматолошкој пракси	VIII	7	7
11.	32.б	Предклиничка ендодонција	VIII	7	
12.	32.в	Имплантологија	VIII	7	
13.	37.а	Ласеротерапија у стоматологији	IX	7	7
14.	37.б	Повреде зуба код деце	IX	7	
15.	37.в	Рад са хендикепираном децом	IX	7	
16.	37.г	Дентална антропологија	IX	7	
17.	42.а	Пародонтална хирургија	X	7	7
18.	42.б	Ортодонтско-хируршка терапија малоклузија	X	7	
19.	42.в	Фиксна протетика	X	7	
20.	44.	Дипломски рад	X	7	7
Укупно ЕСПБ					54

1. Медицинска етика и медицинска социологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Медицинска етика и медицинска социологија		
Руководилац предмета: Проф. др Милан Антић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: С – I 1	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је: разумевање значаја и улоге медицине у здравственом систему, усвајање основних етичких и социолошких знања о медицини и рада у медицини, оспособљавање будућих лекара-стоматолога за сагледавање, превенцију, лечење болести и унапређивање здравља пацијента као комплексног био-психо-социјалног бића.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета су професионална знања и вештине будућих лекара-стоматолога у примени развојних трендова медицине/стоматологије, ефикасно и одговорно обављање професионалне улоге у здравственом систему, професионална мудрост у комуникацији с пацијентима, колегама, глобалном јавношћу.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 30	Практична настава: 0	
Садржај предмета		

Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
	а) МЕДИЦИНСКА ЕТИКА	
1.	Медицина. - Медицина, стоматологија (дефиниција, поделе). Теоријске основе савремене медицине, задаци и развој специјалности. Народна медицина, хербална медицина, траварство. Лекаруше. Надрилекарство. Антимедицина.	2
2.	Здравље и болест. – Здравље, дефиниција здравља, еугеника. Дијагноза здравља, здравствена и витална статистика. Болест. Онтолошки појам болести. Теорија болести. Етика. - Етика као филозофска дисциплина. Дефиниција појма морала. Теоријска етика. Етика у пракси. Појам етичких кодекса. Суд части. Ревизија етичких кодекса. Морално понашање.	2
3.	Историјат медицинске етике. - Хипократов значај у медицини. Хипократова заклетва и њен значај. Историјски развој медицинских заклетви и кодекса. Женевска ревизија Хипократове заклетве. Медицинска етика у пракси. - Специфичности медицинске етике. Деонтологија. Медицинска тајна. Подељена тајна. Јатрогенија. Еутаназија. Кривична одговорност и лекарска тајна. Етички аспект медицинских истраживања. Хелсиншка декларација. Етичке дилеме савремене медицине.	2
4.	Медицинско право. - Основни проблеми и аспекти медицинског права. Међународни уговори. Јавно здравство. Осигураници. Клинички аспект медицине. - Клиничка медицина. Историја болести. Клиничко мишљење и просуђивање.	2
5.	Историја медицине и савремена медицина. - Медицина старих народа. Грчка медицина. Римска медицина. Салермо. Византијска медицина. Арапска медицина. Западноевропска манастирска медицина. Медицина ренесансе.	2

	Медицина новог века. Савремена медицина.	
	б) МЕДИЦИНСКА СОЦИОЛОГИЈА	
6.	Концептуални оквир. Карактеристике и поље истраживања. Место и улога медицинске социологије у јавном здравству. Историјат. Теоријске оријентације и истраживачке технике у медицинској социологији. Медицина као предмет социологије. Однос друштвене заједнице према здрављу, болести и здравственој служби.	2
7.	Нормално VS патолошко. - Медицински и социолошки концепти нормалности. Семантика и симболика појма нормално; социолошко, медицинско, антрополошко, социјалнопсихолошко и правно схватање; физиолошко схватање, биолошка квантификација. Социолошки концепт нормалности и нормализације, теорија етикетирања, абнормална подела рада.	2
8.	Здравље. - Здравље као примарна вредност човека. Феноменолошка вишедимензионалност здравља и холистички приступ. Социолошки и филозофски проблеми дефинисања здравља. Разлика између биомедицинског и социолошког приступа здрављу. Савремени социолошки концепти и модели здравља. Социолошки индикатори, елементи и фактори здравља. Промоција здравља.	2
9.	Болест. - Болест као иманентна појава људског живота. Феноменолошка вишедимензионалност болести и холистички приступ. Социолошки и филозофски проблеми дефинисања болести. Социолошки модели и концепти болести. Социјална конструкција болести. Социјални фактори болести и социјалне болести. Болест, појединац, друштво.	2
10.	Душевне болести и/или душевни поремећаји. -Проблем дефиниције. Основни модели душевних поремећаја: медицински модел, психоаналитички модел, социодинамски модел, бихејвиористички модел, социолошки модел.	2
11.	Стрес и социјална подршка. - Стрес и болест. Физиолошки процеси и стрес. Социјални фактори и стрес: стресне ситуације, прилагођавање стресу, биосоцијални одјек, теорија о стресогеним животним догађајима. Појам и облици и методе мерања социјалне подршке. Пострауматски стресни поремећај.	2
12.	Здравствено понашање. - Општа теорија о понашању и основни облици здравственог понашања. Теорије о здравственом понашању: модел здравственог уверења, теорија понашања при тражењу помоћи, модел фаза у болесничком понашању. Концепт болесничке каријере. Ситуацијско-адаптацијски модел болесничког понашања. Модел коришћења медицинске заштите.	2
13.	Улоге и односи између пацијената и здравствених радника. - Разлике у улогама. Врсте и нивои односа. Модели интеракције. Историјат. Друштвене промене и промене у улогама и односима између здравствених радника и пацијената. Структурално-функционална анализа. Примена системске теорије. Пацијент - лекар, медицинска сестра.	2
14.	Друштвене неједнакости у здрављу и здравственој заштити. - Појмовна разграничења: друштвена диференцијација, друштвена стратификација, друштвене разлике и неједнакости. Здравствене неједнакости. Здравствене неједнакости и принципи праведности у здрављу. Појавни облици здравствених неједнакости.	2
15.	Медицинске професије. - Појам професије. Карактеристике лекарске (стоматолошке) професије: научна основа, образовање и социјализација лекара, професионална аутономија, ауторитет лекара и механизми контроле. Професионална култура лекара.	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		0
3. Семинари		
1.	Медицинска етика и деонтологија	
2.	Морални кодекси, декларације и заклетве у медицини	

3.	Зачетак и историјат српске медицине	
4.	Моралне обавезе здравствених радника према болесницима	
5.	Етички проблеми у појединим медицинским дисциплинама	
6.	Медицинска етика у различитим друштвеним ситуацијама	
7.	Правно-етички проблеми у медицинској пракси	
8.	Појмовни оквир медицинске социологије	
9.	Научни концепти болести и здравља	
10.	Стрес и социјална подршка	
11.	Улоге и односи између лекара и пацијента	
12.	Медицинске професије	
13.	Социјална патологија данас	
14.	Нова подручја ангажовања медицине	
15.	Медицина у савременом друштву	
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> Б. Лазаревић-Јовановић, Увод у медицину са медицинском етиком и историјом медицине, Ниш 2000. Ј. Марић, Медицинска етика, Београд 1996. М. Антић, Медицинска социологија, Шид 1998. Г. Церјан-Летица и сар, Медицинска социологија, Загреб 2003. 		
Методe извођења наставe:		
<ul style="list-style-type: none"> Интерактивна настава Семинарски радови Консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> Активност у току наставе: <ol style="list-style-type: none"> Похађање наставе - 15 Активност на часу - 20 Семинарски радови: - 35 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> Усмени испит: 30 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

2. Молекуларна и хумана генетика

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Молекуларна и хумана генетика		
Руководилац предмета: Проф. др Стево Најман		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: С – I 2	
Циљ предмета:		
<p>Циљ наставе из предмета Молекуларне и хумане генетике је да се студенти упознају са основним принципима и законитостима наследних процеса, као и њиховим специфичностима у човека. Студент треба да се упозна са нормалном грађом и функцијама наследног материјала, као и са поремећајима у наследном материјалу и начином како су ти поремећаји повезани са одређеним патолошким стањима човека. Циљ ове наставе је и да студент стекне представу о томе како да стечена знања из молекуларне и хумане генетике може да примени у свом позиву у областима медицине и стоматологије, као и да прихвати етичке принципе на којима ће се та примена базирати.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Након завршеног курса Молекуларне и хумане генетике студент треба да буде оспособљен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • влада техником микроскопирања; • влада компјутером као средством за учење генетике; • опише и објасни структуре и функције и организацију ћелије битних за наследни процес; • опише и објасни трансфер информације од ДНК молекула, преко РНК до протеина; • разуме основне законе наслеђивања и то примењује у разумевању наслеђивања код човека; • разуме и објасни механизме настанка генетичке разноврсности и промене у генетском материјалу повезује са променама у фенотипу; • примени стечена знања из молекуларне и хумане генетике у настави из других биомедицинских предмета у току студија. 		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 60	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Хемија.	15
2.	Грађа ћелије. Хроматин. Кариотип.	2
3.	Репродукција. Деоба ћелије. Гаметогенеза.	3
4.	Нумеричке аберације хромозома.	2
5.	Структурне аберације хромозома.	3
6.	Основни принципи наслеђивања.	6
7.	ДНК. Геном.	1
8.	Трансфер наследне информације у ћелији. Репликација ДНК. Генетски код. Транскрипција. Транслација.	5
9.	Регулација експресије гена.	3
10.	Мутације.	3
11.	Репарација ДНК.	2
12.	Рекомбинације.	2
13.	Генетика хуманих популација.	3
14.	Фамилије гена.	3

15.	Онкогенетика.	2
16.	Генетика развића. Хромозомопатије.	3
17.	Савремене технологије у биомедицини.	2
	Укупно часова:	60
2. Вежбе		Број часова:
1.	Примена рачунара у биомедицини. Микроскоп.	2
2.	Једро. Хроматин. Хумани кариотип.	2
3.	Деоба ћелије.	2
4.	Гаметогенеза.	2
5.	Нумеричке аберације хромозома	2
6.	Структурне аберације хромозома.	2
7.	Основни принципи наслеђивања I	2
8.	Основни принципи наслеђивања II	2
9.	ДНК. Трансфер наследне информације у ћелији.	2
10.	Мутације. Рекомбинације.	2
11.	Генетика хуманих популација.	2
12.	Технологија ртДНК.	2
	Укупно часова:	24
3. Семинари		
1.	Цитогенетика. Принципи наслеђивања.	2
2.	Молекуларна биологија.	2
3.	Хумана генетика.	2
	Укупно часова:	6
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Станковић Ж, Живанов-Чурлис Ј, Најман С: Биологија са хуманом генетиком (Основи цитологије, генетике и ембриологије), Кодекс, Ниш, 2001. 2. Најман С: Основи молекуларне и хумане генетике. Скрипта. Савез студената Медицинског факултета у Нишу, Ниш, 2002. 3. Најман С, Живанов-Чурлис Ј: Биологија са хуманом генетиком – Практикум са радном свеском за студенте фармације. Институт за биологију са хуманом генетиком Медицинског факултета у Нишу. Ниш. 2005. 		
Допунска литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 4. Strachan T, Read A. Human Molecular Genetics. 3. izd. Garland Science; 2003. 5. Turnpennz P, Ellard S. Emery's elements of medical genetics. 12. ed. Churchill Livingstone; 2005. 6. Nussbaum, R.R. Mc Innes, H.F. Willard Genetics in medicine WB Saunders Company, 2001. 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава: предавања ▪ практична настава: микроскопирање, рачунски и други задаци, интерактивна настава на компјутеру и са радним свескама. 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
▪		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 10 ▪ Тестови: 20 		

- Практични испит: 10

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену, тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

3. Медицинска статистика и информатика

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Медицинска статистика и информатика		
Руководилац предмета: Доц. др. Зоран Милошевић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: С – I 3	
Циљ предмета:		
Савладавање статистичке методологије од дескрипције израчунаване појаве (сређивање и приказивање података; израчунавање мера централне тенденције и мера варијабилности) до примене анализе и доношења закључака (тестирање нулте хипотезе параметрским и непараметрским тестовима; израчунавање степена корелационих веза и процена параметара основног скупа на основу узорка), као и савладавање коришћења статистичких пакета (СПСС, Statcalc) и програма за табеларно и графичко сређивање и приказивање података (Excel).		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након реализације програма предмета доктор стоматологије биће оспособљен да самостално осмисли и изабере одговарајућу методу из области медицинске статистике која ће му омогућити валидно коришћење статистичких параметара и персоналног рачунара у научно-истраживачком раду.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 15	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у статистику; Разлике у истраживању живе и неживе природе; Дефиниција масовних појава и основног скупа (популације); Теорија вероватноће; Закон великих бројева.	1
2.	Метод прикупљања података: Метод регистрације и извештаја; Метод пописа; Метод анкете.	1
3.	Сређивање и приказивање података у виду дистрибуције фреквенција; статистичке серије: временске и просторне; Табелирање и графичко приказивање података.	1
4.	Мере централне тенденције. Мере варијабилности - дисперзије; Апсолутне мере и релативне мере дисперзије.	1
5.	Примена релативних бројева у проучавању масовних појава: Индекси структуре, коефицијенти интезитета и индекси динамике.	1
6.	Типови студија. Неексперименталне и експерименталне студије; Опсервационе (дескриптивне и аналитичке); Анамнестићке студије; Кохортне студије; Студије пресека; Експерименталне студије	1
7.	Расподела фреквенце и вероватноћа. Распоред случајно променљиве унутар основног скупа; Биномни распоред; Нормални распоред у виду Гаусове нормалне криве; Стандардизован нормалан распоред.	1
8.	Оцена параметара основног скупа на основу узорка; Узорак, начин одабирања величина и репрезентативност; Стандардна грешка.	1
9.	Проблем малих узорака – Студентов т-распоред. Постављање и тестирање хипотеза при примени статистичке методологије у изучавању био-медицинских	1

	појава.	
10.	Студентов т-тест разлике: аритметичке средине узорка и основног скупа; Разлике аритметичких средина два велика независна и два велика зависна узорка; Студентов т-тест разлике аритметичких средина за два мала независна и два мала зависна узорка (т-тест диференције).	1
11.	Непараметријски тестови: Хи-квадрат тест распореда фреквенција; Хи-квадрат тест независности и Хи-квадрат тест хомогености; Мантел-Хаензелов Хи-квадрат тест, Фисхер-ов тест егзактне вероватноће нулте хипотезе.	1
12.	Корелациона анализа, облик и процена степена корелације: Коефицијент просте линеарне корелације; Спирман-ов коефицијент ранг корелације.	1
13.	Припрема статистичких података за обраду на рачунару; Избор програма за статистичку обраду; Microsoft Excel; Statcalc; Edustat; СПСС.	1
14.	Медицинска документација; Електронска здравствена документација; Здравствени картон; Информациони системи у здравству; Јединствени аутоматизовани систем здравства Србије – ЗИС.	2
	Укупно часова:	15
2. Вежбе		Број часова:
1.	Вероватноћа а priori и а posteriори; Вероватноћа жељеног и обрнутог случаја. Дејство случајних (споредних) фактора; Закон великих бројева.	1
2.	Демонстрација документационих и евиденционих образаца у здравственој делатности, посебно здравствени картон пацијента; Попуњавање анкете од стране студената.	1
3.	Демонстрирање примера за просту дистрибуцију фреквенције, са групним интервалима (подаци из анкете на претходној вежби). Табеларно приказивање. Посебно демонстрација табеле контингенције 2x2.	2
4.	Графичко приказивање: Хистограм, положон фреквенција, стубичасти дијаграм, линијски, кружни и поларни дијаграм.	2
5.	На примерима израчунавање мера централне тенденције: проста аритметичка средина и пондерисана (несређен статистички низ, дистрибуција фреквенција без и сакласним интервалима). Особине аритметичке средине. Израчунавање медијане (парни и непарни статистички низ, код дистрибуције фреквенција кумулативни збир). Пример мономодалности и бимодалности дистрибуције фреквенције.	2
6.	Примери за израчунавање мера варијабилности; Стандардна девијација за несређен статистички низ, дистрибуцију фреквенција са и без класних интервала. Примери израчунавања коефицијента варијације и 3 вредност. Оцена степена варијабилности.	2
7.	Примери примене релативних бројева – индекси структуре, коефицијенти интензитета (стопе) и индекси динамике.	1
8.	Одабирање узорака; Прост, случајан узорак (метод таблица и метод лутрије). Систематски случајан узорак и стратификован.	2
9.	Израчунавање стандардне грешке. Разлика између стандардне грешке и стандардне девијације. 3-распоред и студентов т-распоред. Демонстрација таблица распореда.	2
10.	Студентов т-тест разлике: аритметичке средине узорка и основног скупа; Разлике аритметичких средина два велика независна и два велика зависна узорка. Процена значајности разлике на основу Студентовог т-распоред Прихватање и одбацивање нулте хипотезе.	2
11.	Студентов т-тест разлике аритметичких средина за два мала независна и два мала зависна узорка (т-тест диференције).	1
12.	Пример Хи-квадрат теста: дистрибуције фреквенције, независности и	2

	хомогености. Улога табела контингенције 2x2. Релативни и атрибутивни ризик.	
13.	Примери за директну (позитивну) и обрнуту (негативну) корелацију, Израчунавање коефицијента просте линеарне корелације и коефицијента ранг корелације. Оцена степена корелације. Коефицијент детерминације и алијенације.	1
14.	Регресиона анализа: дијаграм растурања, израчунавање параметара линије регресије и њено графичко приказивање.	2
15.	Основне особине и елементи Windows-а: Десктоп, иконе, прозори – изглед прозора и рад са прозорима, Таскбар, стартни мени, падајући менији, контекстни мени, дијалог прозори. Манипулација фајловима и фолдерима. Кеирање новог документа. Снимање документа. Отварање постојећег документа.	1
16.	Увод у Excel - радне свеске, радни листови, ћелије. Основне операције са ћелијама, , врстама и колонама. Форматирање ћелије: текста, бројева и датума. Коришћење формула и функција. Апсолутно и релативно адресирање. Израда графика.	1
17.	Унос података у рачунар. Табеларно и графичко приказивање и припрема за статистичку обраду; Израчунавање на рачунару: Дистрибуције фреквенције, релативних бројева, мера централне тенденције и варијабилности, Т – тест, линеарна корелација и линеарни тренд.	4
18.	Обнова градива, демонстрација задатака у форми и садржају, као на писменом делу испита.	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

1.	Теоријске дистрибуције: биномна, Поисонова, нормална, стандардизована нормална.	
2.	Здравствено-статистички показатељи, стандардизација витално статистичких показатеља.	
3.	Извод из параметријских тестова.	
4.	Извод из непараметријских тестова.	
5.	Анализа примерености статистичко- аналитичких поступака у одабраним радовима.	
6.	Рачунарска обрада статистичких података.	
7.	Информациона технологија у здравственој заштити, здравствена телематика, телемедицина.	

Препоручена литература:

1. Велизар Станишић: Основне статистичке методе за медицинаре, Ниш 2001
2. Велизар Станишић: Практикум и репетиторијум, Ниш 2003

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- теоријска настава: предавања
- практична настава: микроскопирање, рачунски и други задаци,
- интерактивна настава на компјутеру и са радним свескама.

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

-

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе:
 - а) Похађање наставе - 10
 - б) Активност на часу - 20
- Семинарски радови: 15

▪ Тестови: 25

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену, тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

▪ Писмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

4. Анатомија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Анатомија		
Руководилац предмета: Проф. др Наталија Стефановић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 16	Шифра предмета: С – I 4	
Циљ предмета:		
Анатомија, као први медицински предмет са којима се сусретну студенти, има за циљ да их упозна са нормалном грађом човечијег тела, да кроз практичан рад студенти стекну одређена искуства и да овладају анатомском терминологијом, а посебно делова који су битни за студије стоматологије.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета је да студенти стоматологије разумеју, могу да дефинишу и описују грађу тела човека посебно главу и врат, да је просторно сагледају и усвоје потребну терминологију, тако да су припремљени за даље праћење претклиничких, а посебно клиничких предмета чију основу чини анатомија.		
Број часова активне наставе: 210		
Предавања: 105	Практична настава: 105	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
	I СЕМЕСТАР	2
1.	Дефиниција анатомије, историјат, подела, анатомска номенклатура, оријентација у анатомији. Анатомске равни и пресеци. Clavicula; Scapula; Humerus.	2
2.	Зглобови горњег екстремитета: art. sternoclavicularis, art. humeri, art. cubiti, art. radiocarpalis, artt. manus. Radius; Ulna; Ossa manus.	2
3.	Подела горњег екстремитета на пределе. Мишићи горњег екстремитета: рамена, наслакта, подлакта и шаке; пазушна јама (fossa axillaris).	2
4.	Крвни судови горњег екстремитета: пазушна артерија, надлактина артерија, жбична артерија, лакатна артерија, артерије шаке, дубоке и површне вене (v. cephalica i v. basilica), лимфатици горњег екстремитета. Рамени живчани сплет (plexus brachialis) – постанак, положај, бочне и завршне гране.	2
5.	Кости грудног коша (Vertebrae, Sternum, Costae); Зглобови грудног коша. Мишићи, крвни судови и живци зидова грудног коша; Оријентационе линије и тачке; Regio mammaria; mamma.	2
6.	Пордела грудне дупље (regio pleuropulmonalis; mediastinum - подела, зидови и садржај). Trachea; Bronchus principalis, radix pulmonis. Плућа (pulmones) - положај, морфологија, грађа, пројекције; Плућна марамица (pleura) - делови, шпагови, пројекције шпагова.	2
7.	Срце (cor) - спољашњи и унутрашњи изглед; велики крвни судови срчане базе	2
8.	Срце (cor) - грађа, спроводни апарат срца, крвни судови и живци срца, пројекција срца и аускултација срчаних тонова. Срчана кеса (pericardium) - делови, шпагови и везе.	2
9.	Медиастинум садржај: тхумус. V.cava superior, N. phrenicus, Arcus aortae, Aorta	3

	thoracica, Oesophagus, N. vagus, Tr. sympathicus, Ductus thoracicus, Ductus lymphaticus dexter, V. azygos, V. haemiazygos, V. haemiazygos accessoria, лимфне жлезде медиастинома.	
10.	Vertebrae lumbales; Os sacrum; Os coccygis; Os coxae; Карлица као целина, дијаметри, отвори; Femur; Patela; Art. sacroiliaca; Art. coxae; Symphysis pubica.	2
11.	Tibia; Fibula; Ossa pedis; Art. genus; Art. talocruralis; Artt. pedis.	2
12.	Мишићи бедра (унутрашњи и спољашњи); Мишићи бута (подела по групама); Hiatus subinguinalis, Trigonum femorale, Canalis adductorius, Мишићи седалног предела. Мишићи потколенице (подела по групама); Fossa poplitea; Мишићи стопала	2
13.	Артерије, вене и лимфни судови доњег екстремитета. Живци доњег екстремитета (Pl. Lumbosacralis) – постанак, положај бочне и завршне гране.	2
14.	Абдомен – површне и дубоке границе, подела на регије; оријентационе линије и тачке. Зидови трбушне дупље, апонеуротичне творевине предње - бочног трбушног зида, слабе тачке предње - бочног и задњег трбушног зида.	2
15.	Перитонеум, творевине паријеталног и висералног перитонеума, шпагови - опорњачка кеса (bursa omentalis); Подела трбушне дупље према перитонеуму. Подела органа према перитонеуму. Gaster - положај, односи, морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци.	2
16.	Intestinum tenue (duodenum, jejunum, ileum) - морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци; Intestinum crasum (coecum, colon, rectum i canalis analis) -морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци;	2
17.	Јетра (Hepar)- положај, односи, пројекције, морфологија и грађа; Жучни путеви (главни и споредни).	2
18.	Панкреас, Splen (положај, односи, пројекције, морфологија и грађа). V. portae hepatis (настанак, пут, притоке, анастомозе).	2
19.	Бубрег (ren) - положај, морфологија, скелетотопски и синтопски односи, омотачи, макроскопска и микроскопска грађа (nefron), крвни судови и живци; Бубрежна карлица (pelvis renalis).	2
20.	Ретроперитонеални простор (spatium retroperitoneale)- зидови и садржај (трбушна аорта, доња шупља вена, plexus coeliacus, слабински део симпатикуса, лимфатици трбуха, надбубрежна жлезда, мокраћовод).	2
21.	Зидови карличне дупље (мишићи, зглобови, фасције), perineum, подела карличне дупље, крвни судови (a. et v. iliaca interna) и карлични сплет (plexus pelvici), rectum, анални канал и мокраћна бешика (vesica urinaria).	2
22.	Мушки полни органи (organa genitalia masculina) - спољашњи и унутрашњи; Женски полни органи (organa genitalia feminina)- спољашњи и унутрашњи.	2
	часова:	45
	II СЕМЕСТАР	
23.	Кости главе- подела. Чеона кост (os frontale), ситаста кост (os ethmoidale), клинаста кост (os sphenoidale) и потиљачна кост (os occipitale).	2
24.	Темена кост (os parietale), слепоочна кост (os temporale).	2
25.	Непарне кости лица- доња вилица (mandibula), раласта кост (vomer) и пођезична кост (os hyoideum).	2
26.	Парне кости лица – горња вилица (maxilla), непчана кост (os palatinum), јабучна кост (os zygomaticum), носна кост (os nasale), сузна кост (os lacrimale), доња носна шкољка (concha nasalis inferior).	2
27.	Краниофацијалне дупље (орбита, cavitas nasi, fossa temporalis, fossa infratemporalis, fossa pterigopalatina), вратни пршљенови (vertebrae cervicales- типични и атипични), зглобови главе и врата- покретни и непокретни.	2
28.	Regio cervicalis anterior- границе, топографија, надхиоидни и подхиоидни мишићи, крвни судови и живци. Мимични мишићи лица (подела, припоји, инервација и функција)	2
29.	Regio cervicalis lateralis- границе, топографија, скелнски мишићи, крвни судови и живци; regio cervicalis posterior- границе, топографија, мишићи, крвни судови и	2

	живци.	
30.	Regio parotidomasseterica; fossa retromandibularis - паротидна жлезда, Мимични мишићи; кранијални живци-подела; фаџијални нерв (VII), спољашња каротидна артерија, спољашња југуларна вена;	4
31.	Fossa infratemporalis (зидови и садржај- тригеминални нерв, мастикаторни мишићи, максиларна артерија, вене).	4
32.	Spatium retro- и lateropharyngeum (зидови и садржај- унутрашња југуларна вена, унутрашња каротидна артерија, вратни симпатикус, четири последња кранијална живца, n. glossopharyngeus, n. vagus, n. accessorius, n. hypoglossus).	2
33.	Усна дупља (cavitas oris)- зидови, подела садржај; меко непце, тврдо непце, уснице, образи, ждрелно сужење, језик, пљувачне жлезде, зуби (дентиџија, морфологија, грађа, фиксација зуба)	4
34.	Носна дупља (cavitas nasi) зидови и подела, параназалне шупљине; ждрело (pharynx)- положај, подела, морфологија, грађа.	2
35.	Гркљан (larynx)- зидови (хрскавице, зглобови и везе, мишићи, подслузокожа и слузокожа, дупља гркљана (cavitas laryngis)).	2
36.	Око (oculus) – грађа зида (cornea, sclera, iris, corpus ciliare, choroidea, stratum пигменти, ретина, очно дно) и садржај (lens, corpus vitreum, humor aquosus, camera anterior et posterior); n. opticus.	2
37.	Помоћни органи ока (organa oculi accessoria)- капци, обрва, мишићи очне јабучице, омотачи очне јабучице, слузокожа, сузни апарат; n. oculomotorius, n. trochlearis, n. abducens.	2
38.	Спољашње уво (auris externa- auricula, meatus acusticus externus), бубна опна (мембрана тумпаница), средње уво (auris media- бубна дупља, слушне кошчице, мишићи бубне дупље, шупљине мастоидног наставка и антрум, слушна туба	2
39.	Унутрашње уво (auris interna)- коштани лабиринт (cochlea, vestibulum, canales semicirculares) и мембранозни лабиринт; вестибулокохлеарни живац (VIII).	2
40.	ЦНС- увод, подела и грађа (нервна ћелија, неуроглиа, бела и сива маса), кичмена мождина (medulla spinalis)- морфологија и грађа.	2
41.	Продужена мождина (medulla oblongata), мождани мост (pons), мали мозак (cerebellum)- морфологија и грађа.	4
42.	Четврта мождана комора (Ventriculus IV), средњи мозак (mesencephalon)- морфологија и грађа.	2
43.	Међумозак (diencephalon)- морфологија и грађа; трећа мождана комора (ventriculus III)- зидови, шпагови, комуникантни отвори.	2
44.	Велики мозак (telencephalon) и мождане спојнице (commissurae telencephali) – морфологија.	2
45.	Велики мозак (telencephalon) и мождане спојнице (commissurae telencephali) – грађа.	2
46.	Сензитивни и моторни путеви	2
47.	Сензоријелни путеви и лимбички систем	2
48.	Овојнице мозга и кичмене мождине (meninge), међуможданични простори, цистерне у кичменом каналу и лобањи, ликвор (постанак, пут и елиминаџија), баријере мозга, крвни судови (артерије и вене) ЦНС-а и венски синуси.	3
	Укупно часова:	105
2. Вежбе		Број часова:
	I СЕМЕСТАР	
1.	Дефиниџија анатомије, историјат, подела, анатомска номенклатура, оријентација у анатомији. Анатомске равни и пресеци. Clavicula; Scapula; Humerus.	2
2.	Зглобови горњег екстремитета: art. sternoclavicularis, art. humeri, art. cubiti, art. radiocarpalis, artt. manus. Radius; Ulna; Ossa manus.	2
3.	Подела горњег екстремитета на пределе. Мишићи горњег екстремитета: рамена, наслакта, подлакта и шаке; пазушна јама	2

	(fossa axillaris).	
4.	Крвни судови горњег екстремитета: пазушна артерија, надлактина артерија, жбична артерија, лакатна артерија, артерије шаке, дубоке и површне вене (v. cephalica i v. basilica), лимфатици горњег екстремитета. Рамени живчани сплет (plexus brachialis) – постанак, положај, бочне и завршне гране.	2
5.	Кости грудног коша (Vertebrae, Sternum, Costae); Зглобови грудног коша. Мишићи, крвни судови и живци зидова грудног коша; Орјентационе линије и тачке; Regio mammaria; mamma.	2
6.	Пордела грудне дупље (regio pleuropulmonalis; mediastinum - подела, зидови и садржај). Trachea; Bronchus principalis, radix pulmonis. Плућа (pulmones) - положај, морфологија, грађа, пројекције; Плућна марамица (pleura) - делови, шпагови, пројекције шпагова.	2
7.	Срце (cor) - спољашњи и унутрашњи изглед; велики крвни судови срчане базе	2
8.	Срце (cor) - грађа, спроводни апарат срца, крвни судови и живци срца, пројекција срца и аускултација срчаних тонова. Срчана кеса (pericardium) - делови, шпагови и везе.	2
9.	Медиастинум садржај: тхумус. V.cava superior, N. phrenicus, Arcus aortae, Aorta thoracica, Oesophagus, N. vagus, Tr. sympathicus, Ductus thoracicus, Ductus lymphaticus dexter, V. azygos, V. haemiazygos, V. haemiazygos accessoria, лимфне жлезде медиастинума.	3
10.	Vertebrae lumbales; Os sacrum; Os coccygis; Os coxae; Карлица као целина, дијаметри, отвори; Femur; Patela; Art. sacroiliaca; Art. coxae; Symphysis pubica.	2
11.	Tibia; Fibula; Ossa pedis; Art. genus; Art. talocruralis; Artt. pedeis.	2
12.	Мишићи бедра (унутрашњи и спољашњи); Мишићи буте (подела по групама); Hiatus subinguinalis, Trigonum femorale, Canalis adductorius, Мишићи седалног предела. Мишићи потколенице (подела по групама); Fossa poplitea; Мишићи стопала	2
13.	Артерије, вене и лимфни судови доњег екстремитета. Живци доњег екстремитета (Pl. lumbosacralis) – постанак, положај бочне и завршне гране.	2
14.	Абдомен – површне и дубоке границе, подела на регије; оријентационе линије и тачке. Зидови трбушне дупље, апонеуротичне творевине предње - бочног трбушног зида, слабе тачке предње - бочног и задњег трбушног зида.	2
15.	Перитонеум, творевине паријеталног и висералног перитонеума, шпагови - опорњачка кеса (bursa omentalis); Подела трбушне дупље према перитонеуму. Подела органа према перитонеуму. Gaster - положај, односи, морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци.	2
16.	Intestinum tenuae (duodenum, jejunum, ileum) - морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци; Intestinum crasum (coecum, colon, rectum i canalis analis) -морфологија, перитонеум, грађа, крвни судови и живци;	2
17.	Јетра (Hepar)- положај, односи, пројекције, морфологија и грађа; Жучни путеви (главни и споредни).	2
18.	Панкреас, Splen (положај, односи, пројекције, морфологија и грађа). V. portae hepatis (настанак, пут, притоке, анастомозе).	2
19.	Бубрег (ren) - положај, морфологија, скелетотопски и синтопски односи, омотачи, макроскопска и микроскопска грађа (nefron), крвни судови и живци; Бубрежна карлица (pelvis renalis).	2
20.	Ретроперитонеални простор (spatium retroperitoneale)- зидови и садржај (трбушна аорта, доња шупља вена, plexus coeliacus, слабински део симпатикуса, лимфатици трбуха, надбубрежна жлезда, мокраћовод).	2
21.	Зидови карличне дупље (мишићи, зглобови, фасције), perineum, подела карличне дупље, крвни судови (a. et v. iliaca interna) и карлични сплет (plexus pelvici), rectum, анални канал и мокраћна бешика (vesica urinaria).	2
22.	Мушки полни органи (organa genitalia masculina) - спољашњи и унутрашњи;	2

	Женски полни органи (<i>organa genitalia feminina</i>)- спољашњи и унутрашњи.	
	часова:	45
	II СЕМЕСТАР	
23.	Кости главе- подела. Чеона кост (<i>os frontale</i>), ситаста кост (<i>os ethmoidale</i>), клинаста кост (<i>os sphenoidale</i>) и потиљачна кост (<i>os occipitale</i>).	2
24.	Темена кост (<i>os parietale</i>), слепоочна кост (<i>os trmporale</i>).	2
25.	Непарне кости лица- доња вилица (<i>mandibula</i>), раласта кост (<i>vomer</i>) и пођезична кост (<i>os hyoideum</i>).	2
26.	Парне кости лица – горња вилица (<i>maxilla</i>), непчана кост (<i>os palatinum</i>), јабучна кост (<i>os zygomaticum</i>), носна кост (<i>os nasale</i>), сузна кост (<i>os lacrimale</i>), доња носна шкољка (<i>concha nasalis inferior</i>).	2
27.	Краниофацијалне дупље (орбита, <i>cavitas nasi</i> , <i>fossa temporalis</i> , <i>fossa infratemporalis</i> , <i>fossa pterigopalatina</i>), вратни пршљенови (<i>vertebrae cervicales</i> -типични и атипични), зглобови главе и врата- покретни и непокретни.	2
28.	<i>Regio cervicalis anterior</i> - границе, топографија, надхиоидни и подхиоидни мишићи, крвни судови и живци. Мимични мишићи лица (подела, припоји, инервација и функција)	2
29.	<i>Regio cervicalis lateralis</i> - границе, топографија, скелнски мишићи, крвни судови и живци; <i>regio cervicalis posterior</i> - границе, топографија, мишићи, крвни судови и живци.	2
30.	<i>Regio parotidomasseterica</i> ; <i>fossa retromandibularis</i> - паротидна жлезда, Мимични мишићи; кранијални живци-подела; фацијални нерв (VII), спољашња каротидна артерија, спољашња југуларна вена;	4
31.	<i>Fossa infratemporalis</i> (зидови и садржај- тригеминални нерв, мастикаторни мишићи, максиларна артерија, вене).	4
32.	<i>Spatium retro-</i> и <i>lateropharyngeum</i> (зидови и садржај- унутрашња југуларна вена, унутрашња каротидна артерија, вратни симпатикус, четири последња кранијална живца, <i>n. glossopharyngeus</i> , <i>n. vagus</i> , <i>n. accessorius</i> , <i>n. hypoglossus</i>).	2
33.	Усна дупља (<i>cavitas oris</i>)- зидови, подела садржај; меко непце, тврдо непце, уснице, образи, ждрелно сужење, језик, пљувачне жлезде, зуби (дентиција, морфологија, грађа, фиксација зуба)	4
34.	Носна дупља (<i>cavitas nasi</i>) зидови и подела, параназалне шупљине; ждрело (<i>pharynx</i>)- положај, подела, морфологија, грађа.	2
35.	Гркљан (<i>larynx</i>)- зидови (хрскавице, зглобови и везе, мишићи, подслузокожа и слузокожа, дупља гркљана (<i>cavitas laryngis</i>)).	2
36.	Око (<i>oculus</i>) – грађа зида (<i>cornea</i> , <i>sclera</i> , <i>iris</i> , <i>corpus ciliare</i> , <i>choroidea</i> , <i>stratum pigmenti</i> , <i>retina</i> , <i>очно дно</i>) и садржај (<i>lens</i> , <i>corpus vitreum</i> , <i>humor aquosus</i> , <i>camera anterior et posterior</i>); <i>n. opticus</i> .	2
37.	Помоћни органи ока (<i>organa oculi accessoria</i>)- капци, обрва, мишићи очне јабучице, омотачи очне јабучице, слузокожа, сузни апарат; <i>n. oculomotorius</i> , <i>n. trochlearis</i> , <i>n. abducens</i> .	2
38.	Спољашње уво (<i>auris externa- auricula</i> , <i>meatus acusticus externus</i>), бубна опна (мембрана тумпаница), средње уво (<i>auris media- бубна дупља</i> , <i>слушне кошчице</i> , <i>мишићи бубне дупље</i> , <i>шупљине мастоидног наставка</i> и <i>антрум</i> , <i>слушна туба</i>	2
39.	Унутрашње уво (<i>auris interna</i>)- коштани лабиринт (<i>cochlea</i> , <i>vestibulum</i> , <i>canales semicirculares</i>) и мембранозни лабиринт; вестибулокохлеарни живац (VIII).	2
40.	ЦНС- увод, подела и грађа (нервна ћелија, неуроглиа, бела и сива маса), кичмена мождина (<i>medulla spinalis</i>)- морфологија и грађа.	2
41.	Продужена мождина (<i>medulla oblongata</i>), мождани мост (<i>pons</i>), мали мозак (<i>cerebellum</i>)- морфологија и грађа.	4
42.	Четврта мождана комора (<i>Ventriculus IV</i>), средњи мозак (<i>mesencephalon</i>)- морфологија и грађа.	2
43.	Међумозак (<i>diencephalon</i>)- морфологија и грађа; трећа мождана комора (<i>ventriculus III</i>)- зидови, шпагови, комуникантни отвори.	2
44.	Велики мозак (<i>telencephalon</i>) и мождане спојнице (<i>commissurae telencephali</i>) – морфологија.	2

45.	Велики мозак (telencephalon) и мождане спојнице (commissurae telencephali) – грађа.	2
46.	Сензитивни и моторни путеви	2
47.	Сензоријелни путеви и лимбички систем	2
48.	Овојнице мозга и кичмене мождине (meninge), међуможданични простори, цистерне у кичменом каналу и лобањи, ликвор (постанак, пут и елиминација), баријере мозга, крвни судови (артерије и вене) ЦНС-а и венски синуси.	3
	Укупно часова:	105

3. Семинари

1.	Општа остеологија	2
2.	Општа артрологија	2
3.	Општа миологија	2
4.	Општа ангиологија	2
5.	Општа неурологија	2
	Укупно часова: (у оквиру вежби)	10

Препоручена литература:

1. Р. Гудовић, Н. Стефановић, В. Бакић, Анатомија човека – грудни кош: – Мед. Фак. Ниш, Подгорица, 2003
2. Р. Чукурановић, Анатомија човека – абдомен– Мед. Фак. Ниш, 2000
3. Н. Стефановић, С. Павловић, Љ. Васовић, С. Антић, Р. Чукурановић, С. Арсић Анатомија човека – глава и врат: Мед. Фак. Ниш, 2006
4. С. Павлович, Н. Стефановић, Р. Вучетић, С. Антић, Р. Чукурановић, С. Арсић Анатомија човека – централни нервни систем аутора: Мед. Фак. Ниш, 2006
5. М. Михаљ, Д. Обрадовић, Општа анатомија аутора: (за семинаре и тест) – Мед. Фак. Нови Сад, 2004
6. Стефановић Н, Антић С, Васовић Љ, Чукурановић Р, Павловић С, Арсић С: Анатомија човека за студенте фармације (за екстремитете, карлицу, зидове грудне и трбушне дупље) Мед. Фак. Ниш, 2004

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Класична предавања (бидео презентације, слајдови)
- Практична настава (са 10 студената вежба 1 асистент, у остеолошкој и дисекционој сали, демонстрација на кадаверичном материјалу)
- Семинари, консултације (са наставницима и асистентима), предиспитне вежбе (са асистентима), колоквијуми

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

-

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 5
- Семинарски радови: 5
- Тестови: 15
- Практични испит: 25

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 50 поена

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

5. Физичко васпитање

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Физичко васпитање		
Руководилац предмета: Милош Николић, виши предавач		
Статус предмета:	Факултативан	
Семестар : I, II, III, IV	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 0	Шифра предмета: С – I 5	
Циљ предмета:		
Одржање и подизање психофизичких способности студената.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Стицање боље психофизичке кондиције и постизање бољих резултата током студирања.		
Број часова активне наставе: 105		
Предавања:	Практична настава: 105	
Садржај предмета		
Активна настава:		
2. Вежбе		Број часова:
	КОШАРКА I семестар	
1.	Побољшање физичке кондиције	5
2.	Техника игре: додавање и хватање лопте, вођење, дриблинг, пивотирање, шут на кош, полагање, леви и десни двокорак, скок шут.	7
3.	Тактика игре: основни елементи одбране, постаљање и чување играча, одбрана против једног, двојице и тројице, човек на човека, зонска одбрана	6
4.	Игра у нападу, контранапад, напад против зонске одбране, напад са изменама места	6
5.	Играна два коша, правила игре и суђење	6
	часова:	30
	ОДБОЈКА II семестар	
1.	Побољшање физичке кондиције	5
2.	Кретање у одбојкашком ставу, одбијање лопте, пријем лопте, "чекић"	6
3.	Сервис, начини сервирања	5
4.	Смечирање и блокирање	5
5.	Одбрана у пољу, прихватање лопте одбијене од мреже	3
6.	Основни ситеми игре, распоред и кретање играча	3
7.	Суђење, игра са применом правила	3
	часова:	30
	ПЛИВАЊЕ III семестар	
1.	Побољшање физичке кондиције	4
2.	Краул, леђни краул, делфин, прсно - одржавање на вод, вежбе за рад руку и ногу	10
3.	Вежбе дисања, окрети, врсте и начини извођења	7
4.	Усавршавање научене технике	3
5.	Стартни скок, штафетно пливање	3
6.	Правила и организација пливачких такмичења, такмичење	3
	часова:	30
	РИТМИЧКО СПОРТСКА ГИМНАСТИКА IV семестар	

1.	Специфична физичка припрема	2
2.	Ходање и трчање и ритмичко спортској гимнастици	1
3.	Плесни корааци, корак галопа, полкин корак и стилизовани корак	1
4.	Вежбе за руке, труп и ноге	2
5.	Поскоци и скокови, издржаји и окрети	2
6.	Индивидуални састави, самостална кореографија	2
7.	Аеробик	4
8.	Народна кола, друштвени плесови, џез балет	1
	часова:	15
	Укупно часова:	105

Препоручена литература:

1. Н. Родић: Методика спортских активности, Учитељски факултет Сомбор, 1999.
2. Д. Милановић: Приручник за спортске тренере. Факултет физичке културе Загреб, 1997.
3. Б. Крсмановић, Л. Берковић: Теорија и методика физичког васпитања, Факултет физичке културе Нови Сад, 1999.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Тестирање психофизичких особина током процеса практичне наставе

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

-

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе:
- Семинарски радови:
- Тестови:
- Практични испит:

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Писмени испит:
- Усмени испит:

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

6. Хистологија и ембриологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Хистологија и ембриологија		
Руководилац предмета: Проф. др Верица Аврамовић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : I, II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 4+5=9	Шифра предмета: С – I 6	
Циљ предмета:		
Упознати студенте са основним принципима организације ћелије и ткива и са хистолошком грађом органа у оквиру система органа, са посебним освртом на органе усне дупље. Оспособити студенте за самосталну микроскопску анализу нормалне структуре ткива и органа, посебно органа усне дупље.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Разумевање основних принципа развића и организације људског организма. Уочавање међусобне повезаности структуре и функције органа, пре свега органа усне дупље, што је неопходно за даље студирање и праћење наставе на претклиничким предметима студија стоматологије.		
Број часова активне наставе: 120		
Предавања: 60	Практична настава: 60	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
I СЕМЕСТАР		
1. Увод у хистологију Цитологија (основна организација ћелије, ћелијска мембрана)	2	
2. Цитологија (једро, цитоплазма, мембрански одељци ћелије, специјализације ћелијских површина, ћелијски спојеви)	2	
3. Екстрацелуларни матрикс ((основни молекули, везивна влакна) Епително ткиво (покривни и жлездани епители)	2	
4. Везивно ткиво (ћелије, ембрионална везива, растресито везиво) Густа везивна ткива (масно ткиво)	2	
5. Везивно ткиво (хрскавица, кост, окоштавање) Мишићно ткиво (глатко мишићно ткиво)	2	
6. Мишићно ткиво (скелетно и срчано мишићно ткиво) Нервно ткиво и нервни систем (неурон, глијалне ћелије)	2	
7. Нервно ткиво и нервни систем (организација сиве и беле масе у нервном систему)	2	
8. Костна срж	2	
9. Крв Општа ембриологија (развиће и фактори развића)	2	
10. Општа ембриологија (1., 2. и 3. Недеља развића)	2	
11. Кардиоваскуларни систем (грађа срца, артерије, вене, микроциркулација)	2	
12. Имуни систем (ћелије, имуни одговор, органи имуног система)	2	
13. Ендокрини систем (ендокрине жлезде, дифузни неуроендокрини систем-ДНЕС)	2	
14. Респираторни систем (спроводни део респираторног система, плућа)	2	
15. Овера семестра	2	

	Укупно часова:	30
	II СЕМЕСТАР	
1.	Развиће лица, развиће зуба	2
2.	Општа грађа зуба (дентин, глеђ, атриција зува)	2
3.	Општа грађа зуба (пулпа, периодонцијум-цемент, периодонтални лигамент, алвеоларна кост)	2
4.	Дигестивни систем (општа својства, усна дупља- усне, образи, непце, језик)	2
5.	Дигестивни систем (орална мукоза, пљувачне жлезде)	2
6.	Дигестивни систем (ждрело, једњак, желудац)	2
7.	Дигестивни систем (танко и дебело црево, јетра, жучна кеса, гуштерача)	2
8.	Уринарни систем (бубрег, мокраћна бешика, мокраћни канали)	2
9.	Мушки репродуктивни систем (тестис) (1 час) Женски репродуктивни систем (јајник)	2
10.	Женски репродуктивни систем (материца, вагина, менструални циклус)	2
11.	Кожа (грађа и деривати коже)	2
12.	Око (грађа ока, ретина)	2
13.	Уво (грађа ува, Кортијев орган)	2
14.	Интерактивни вид наставе	2
15.	Овера семестра	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
	I СЕМЕСТАР	
1.	Микроскопирање	2
2.	Облици ћелија, облици једара (ћелије крви), инклузије (гликоген, меланин)	2
3.	Једнослојни коцкасти, плочасти и цилиндрични епител, псеудослојевити дворедни и троредни епител	2
4.	Плочастослојевити епител без и са орожавањем	2
5.	Мезенхим, слузно везиво, растресито везиво, еластично везиво, фиброзно везиво	2
6.	Жуто масно ткиво, мрко масно ткиво, хијалина и еластична хрскавица Тест-цитологија	2
7.	Енхондрално окоштавање, ендесмално окоштавање, ламеларна кост, синовија	2
8.	Глатко мишићно ткиво, скелетно мишићно ткиво (уздужни и попречни пресек), срчано мишићно ткиво	2
9.	Пирамидне ћелије коре великог мозга (демонстрациони препарат), кора малог мозга, кичмена мождина	2
10.	Спинални ганглион, вегетативни ганглион, периферни нерв, Фатер-Пачинијево телашце	2
11.	Размаз костне сржи, размаз периферне крви	2
12.	Ембрион (демонстрациони препарат), артерија еластичног типа, артерија мишићног типа и вена	2
13.	Тимус, тонзила, лимфни чвор, слезина	2
14.	Тест-општа хистологија и општа ембриологија	2
15.	Овера семестра	2
	Укупно часова:	30
	II СЕМЕСТАР	
1.	Хипофиза, епифиза, тироидеа, паратириоидеа, надбубрежна жлезда	2
2.	Епиглотис, трахеја, плућа	2

3.	Зуб (декалциниса, брушен), гингива	2
4.	Развиће зуба	2
5.	Меко непце, језик, папиле језика (демонстрациони препарат)	2
6.	Пљувачне жлезде (серозна, мукозна, серомукозна)	2
7.	Тест-усна дупља	2
8.	Једњак, желудац, дванестопалачно црево	2
9.	Јејунум, илеум, апендикс, колон	2
10.	Јетра, жучна кеса, гуштерача	2
11.	Бубрег, мокраћна бешика	2
12.	Семеник, јајник, материца	2
13.	Кожа	2
14.	Око (корнеа, ретина-демонстрациони препарат, уво-демонстрациони препарат)	2
15.	Овера семестра	2
	Укупно часова:	30

Препоручена литература:

1. Трпињац Д. **Хистологија**. Медицински факултет - Београд 2002.
2. Кубуровић, Даниловић. **Хистологија и ембриологија усне дупље**. Стоматолошки факултет Београд 2003.
3. Николић И. и сар. **Ембриологија човека**: Медицински факултет Ниш, 2004.
4. Ранчић Г, Николић И. **Практикум** за вежбе из хистологије и ембриологије: Ниш 2004.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Теоријска настава
- Практична настава – Микроскопске вежбе
- Семинари
- Консултације
- Предиспитне вежбе

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Анатомија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 60

Предиспитне обавезе:

присуство и активност на предавањима 0-5
активност на практичној настави.....0-10
семинарски радови 0-5
тест-цитологија и општа ембриологија 0-15
тест- ткива и хистогенеза 0-15
Практични део испита:10

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 40

- Усмени: 40 *Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

7. Биохемија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Биохемија		
Руководилац предмета: Проф. др Јеленка Николић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 8 (у оквиру овог кредита 1 ЕСПБ припада Хемији)	Шифра предмета: С – I 7	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета је да изучавајући хемијски састав организма, а затим биохемијске процесе који се одигравају у ћелијама и ткивима, студент кроз изабрана поглавља из биохемије стиче знања о:</p> <ul style="list-style-type: none"> • специфичностима биохемијских реакција у организму • структури и механизмима деловања ензима и витамина • анаболизму и катаболизму угљених хидрата, липида • метаболизму аминокиселина и непротеинских азотних једињења • структури и функцијама простих и сложених протеина • метаболизму воде и минерала • биохемији ткива и телесних течности (крви - крвне плазме, урина, ликвора и пљувачке) <p>Студент се свеобухватно упознаје са биохемијским процесима у здравом организму човека, као и са могућим поремећајима метаболичких процеса, карактеристичних за поједина обољења, а првенствено обољења усне дупље.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Савладавањем теоријске и практичне наставе из опште биохемије студент стиче неопходна знања да изучавањем Патолофизиологије и клиничких предмета буде припремљен за разумевање биохемијских збивања која се дешавају у различитим обољењима у организму човека, посебно везано за обољења зуба и усне дупље, као и свестан могућности примене биохемијских дијагностичких процедура релевантних у патологији обољења зуба и усне дупље.</p>		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 60	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
	I СЕМЕСТАР *У оквиру Биохемије Хемија има 15 часова (12+3)	
1.	Хемијска термодинамика. Хемијска кинетика. Хемијска равнотежа.	2
2.	Увод у Органску хемију. Алкохоли. Феноли. Етри.	2
3.	Алдехиди и кетони. Амини. Карбоксилне киселине.	2
4.	Деривати киселина. Деривати угљене киселине. Супституисане киселине. Хетреоциклична једињења и њихови деривати.	2
5.	Угљени хидрати. Липиди.	2
6.	Аминокиселине протеина. Пептиди. Протеини.	2
7.	Увод у медицинску биохемију и основни принципи биохемијских испитивања.	1
8.	Опште особине ензима. Коензими. Услови деловања и специфичност деловања ензима. Класификација ензима. Методе мерења активности ензима. Дијагностички значај ензима. Органоспецифични ензими и изоензими.	5

9.	Витамини: липосолубилни и хидросолубилни. Биохемијске функције витамина. Хипо- и хипервитаминозе.	4
10.	Угљени хидрати: Биохемијске карактеристике и значај. Варење и ресорпција. Метаболизам глукозе: гликолиза и пентозни пут. Метаболизам гликогена. Мукополисахариди: структура, биосинтеза и функције. Регулација гликемије.	6
11.	Липиди: физикохемијске карактеристике и функције простих и сложених масти. Дигестија, ресорпција и транспорт липида. Метаболизам триацилглицерола – биосинтеза и катаболизам. Синтеза масних киселина. Бета оксидација масних киселина. Метаболички путеви ацетил-ЦоА. Промет холестерола. Жучне киселине – синтеза и значај.	4
12.	Протеини: структура, подела и улоге. Дигестија протеина, ресорпција и транспорт аминокиселина. Општи промет азота у организму. Азотни биланс. Катаболизам аминокиселина. Синтеза уреје и креатинина. Специфични метаболизам аминокиселина – аминокиселинопатије.	6
13.	Просте и сложене беланчевине – структура и биолошке функције. Хромопротеиди – хемохромопротеиди и флавопротеиди. Хемоглобин – структура и функције. Синтеза хемоглобина и поремећаји. Жучне боје – метаболизам билирубина и дијагностички значај.	6
14.	Нуклеопротеиди – структура и биохемијске функције. Метаболизам пуринских и пиримидинских деривата. Структура, функције и биосинтеза ДНК и РНК. Транскрипција генетске шифре. Синтеза протеина. Регулација синтеза протеина.	5
15.	Метаболизам воде. Садржај воде у организму. Ингестија, ресорпција, транспорт и прерасподела воде. Екстрацелуларна, интрацелуларна и метаболичка вода – улоге. Регулација метаболизма воде.	2
16.	Метаболизам минералних материја – макроелементи и микроелементи. Уношења, ресорпција и метаболизам калцијума, фосфора и магнезијума. Регулација њиховог метаболизма. Метаболизам гвожђа – уношење, транспорт, депоновање. Метаболизам бакра, јода, флуора.	3
17.	Биохемија телесних течности – крви, урина, ликвора. Биохемија ткива. Орална биохемија.	6
	Укупно часова:	60
2. Вежбе		Број часова:
1.	Одређивање концентрације НСl помоћу стандардног раствора NaOH	3
2.	Услови деловања ензима. Утицај температуре на активност ензима. Утицај рХ на активност ензима. Активатори и инхибитори ензимских реакција.	3
3.	Специфичност деловања ензима. Доказати присуство ксантин оксидазе у млеку дехидрогенизацијом алдехида. Доказати присуство витамина А. Доказати присуство витамина Б1. Доказати присуство витамина Ц. Доказати присуство витамина Д помоћу анилина.	3
4.	Присуство пtiјалина у пљувацци човека. Доказати протеолитичко дејство пепсина. Извести хидролизу сахарозе и доказати састојке. Доказати присуство аминокиселина у молекулу беланчевина. Испитати механизам усиравања млека.	3
5.	Стабилне и нестабилне емулзије масти у води. Извршити хидролизу масти помоћу алкалија. Испитати особине масних киселина и сапуна. Доказати присуство жучних киселина и сапуна. Доказати улогу жучних соли у активирању панкреасне липазе.	3
6.	Бојене реакције на беланчевине. Доказати присуство аминокиселина у	

	молекулу беланчевина. Електрофореза беланчевина крвне плазме. Исталожити беланчевине крвне плазме солима лакних метала.	3
7.	Кисела хидролиза нуклеопротеида. Пуфери крви. Хемолиза еритроцита. Коагулација крви.	3
8.	Присуство билирубина у мокраћи. Одређивање концентрације глукозе у крви ортотолуидинском пробом. Присуство жучних боја у жучи. Присуство роданида у пљувачки човека. Одређивање неорганског фосфора у серуму.	3
9.	Одређивање укупних беланчевина у серуму по методи Горналл-а. Одредити концентрацију уреје у мокраћи. Одредити концентрацију креатинина у серуму. Одређивање количине бикарбоната и хлорида.	3
10.	Активност амилазе у серуму по методи Wohlgemuth-а. Активност алкалне и киселе фосфатазе у серуму. Опште особине мокраће. Седимент мокраће. Одређивање количине калцијума у мокраћи. Количина хлорида у мокраћи. Присуство слободних и везаних сулфата и индикана у мокраћи. Присуство беланчевина у мокраћи. Присуство глукозе у мокраћи. Присуство ацетона у мокраћи.	3
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Корачевић Д, Бјелаковић Г, Ђорђевић В, Николић Ј, Павловић Д, Коцић Г. (2006) БИОХЕМИЈА , Треће издање, Савремена администрација, Београд.
2. Михољчић М, Каварић Ј: Биохемија (1998), Октоих, Подгорица
3. Lehninger LA, Nelson LD, Cox MM. (2000) PRINCIPLES OF BIOCHEMISTRY, Sec.ed, Worth Publishers, USA
4. Devlin MTH.(2006) Textbook Of Biochemistry With Clinical Corelation, Sixth Ed, Wiley-Liss Inc, USA
5. Martin WD, Mayes P, Rodwell V, Granner D. (1989) ХАРПЕРОВ ПРЕГЛЕД БИОХЕМИЈЕ, друго издање, Савремена администрација, Београд
6. Томин Ј, Аврамовић М. Органска хемија уџбеник за студенте медицине и стоматологије. Ниш: Медицински факултет, Просвета, 2004.
7. Аврамовић М. И сардници. Практикум из хемије : за студенте медицине и стоматологије. Ниш: Медицински факултет, Просвета, 2005.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Теоријска настава
- Практична настава
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Биологија са хуманом генетиком

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Тестови: 20
- Практични испит: 20

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

8.a Енглески језик

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Енглески језик		
Руководилац предмета: Зорица Антић, предавач		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – I 8.a	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је припремање студената за учење страног језика у стоматологији који их очекује на другој години (ESP-English for specific purposes). Студенти обнављају већ познате граматичке структуре и постепено се уводе у енглески језик примењен у стоматологији, кроз обраду текстова из различитих области стоматологије.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након одслушане наставе студент је оспособљен за коришћење основних медицинских појмова, да разуме и да дефинише исте. Он је у могућности да препознаје основне морфолошке категорије језика, као и да влада вештинама језичке комуникације и писања у различитим ситуацијама.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Други облици наставе: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	The cell	2
2.	Organs, systems	2
3.	Positional and directional terms	2
4.	The human body	2
5.	Skeletal system	2
6.	Muscular system	2
7.	Nervous system	2
8.	Endocrine system	2
9.	Cardiovascular system	2
10.	Lymphatic system	2
11.	Respiratory system	2
12.	Digestive system	2
13.	Urinary system	2
14.	Reproductive system	2
15.	Integumentary system	2
Укупно часова:		30
2. Други облици наставе		Број часова:
1.	Definite and indefinite articles	2
2.	Plural of nouns (irregular plural, foreign plurals)	2
3.	Pronouns (personal, possessive, reflexive, indefinite, interrogative)	2
4.	Adjectives and adverbs (comparative and superlative)	2
5.	Verbs	2
6.	Present Continuous Tense	2

7.	Present Simple Tense	2
8.	Past Simple Tense	2
9.	Expressing future	2
10.	Modal verbs	2
11.	Sequence of tenses	2
12.	Indirect Speech	2
13.	Passive forms	2
14.	Conditional sentences	2
15.	Relative clauses	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Ameri J. English for doctors and medical students, Savremena administracija, d.d, Beograd 1997
2. Allen S. W, Living english structure, Longman, 1989. Oxford medical dictionary, Oxford University Press, 2000

Методе извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

▪

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Тестови: 30
- Практични испит: 30

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

8.6 Прва помоћ

Медицински факултет Универзитет у Нишу		Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Прва помоћ			
Руководилац предмета: Проф. др Драгојло Гмијовић			
Статус предмета:		Изборни	
Семестар : II		Година студија: I	
Број ЕСПБ: 6		Шифра предмета: С – II 8.б	
Циљ предмета:			
Савладавање основних елемената указивања прве помоћи			
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)			
Будући стоматолог је оспособљен за указивање прве помоћи			
Број часова активне наставе: 60			
Предавања: 30		Други облици наставе: 30	
Садржај предмета			
Активна настава:			
1. Предавања			Број часова:
1.	Општи појмови о здрављу, болести, повредама, првој помоћи		2
2.	Реанимационе мере (вештачко дисање, масажа срца, оживљавање, интубација, инфузиона терапија, витални параметри, знаци зивота и знаци смрти)		2
3.	Срчани и мождани удар-прва помоћ		2
4.	Траума, општи појмови, епидемиологија трауматизма, механизми повређивања		2
5.	Шок, знаци шока, прва помоћ		2
6.	Затворене и отворене повреде-ране, крварења, прва помоћ		2
7.	Термичке повреде, повреде хемијским средствима, смрзотине, прва помоћ		2
8.	Бласт и крас повреде, утопљења, прва помоћ		2
9.	Коматозна стања, делирантна стања, епи-феномени, прва помоћ		2
10.	Повреде главе и мозга, прва помоћ		2
11.	Повреде грудног коша и трбуха, прва помоћ		2
12.	Повреде екстремитета, прва помоћ		2
13.	Повреде кичменог стуба, прва помоћ		2
14.	Уједи, прва помоћ		2
15.	Масовна повређивања, тријаза и транспорт болесника		2
Укупно часова:			30
2. Други облици наставе			Број часова:
1.	Реанимација болесника (вештачко дисање, масажа срца, интубација)		5
2.	Збрињавање рана, хемостаза, врсте, средства		5
3.	Завоји		5
4.	Имобилизација, врсте, средства		5
5.	Инфузиона и ињекциона терапија		5
Укупно часова:			25
3. Семинари			

1.	Значај реанимације код повређених и оболелих	1
2.	Превенција инфекције рана	1
3.	Трауматски шок и његови знаци	1
4.	Зарастање коштаних прелома и рана	1
5.	Компликације код давања инфузија и ињекција	1
	Укупно часова:	5

Препоручена литература:

1. М. Митровић: основи ургентне медицине, Медицински факултет Београд, 1995.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

▪

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Анатомија и физиологија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Тестови: 30
- Практични испит: 20
- Семинари: 10

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

9. Физиологија I

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Физиологија I		
Руководилац предмета: Проф. др Милкица Нешић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – I 9	
Циљ предмета:		
Теоријска и практична настава за студенте стоматологије осмишљена је тако да студентима пружи сазнања из области физиологије ћелије, ткива, посебно ексцитабилног, органа и система органа: кардиоваскуларног, респираторног и уринарног. Посебна пажња се придаје међудејствима органских система у одржању хомеостазе воде и електролита, сталне запремине телесних течности, као и крвног притиска.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након одслушане наставе и положеног испита од студената стоматологије се очекује да владају одговарајућим делом медицинске номенклатуре, разумеју функционисање појединих органа, да познају и разумеју интегрисане функције органских система као и контролне механизме организма и повезаност регулаторних система, којима се омогућава фина адаптација организма на стално променљиве услове, како унутар организма, тако на услове спољашње средине. Студент који разуме функцију стиче услове за схватање поремећаја или болести наведених система. На тај начин се обезбеђује полазна основа за разумевање и праћење патофизиологије, патологије и интерне медицине.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 45	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у Физиологију, организација људског организма. Појам унутрашње средине, хомеостаза, принципи хомеостатских функција, хомеостатски механизми, позитивна и негативна повратна спрега. Телесне течности, одељци, састав ЕЦТ и ИЦТ: јонски састав, органске материје, мерење запремине различитих одељака телесне течности, физиолошки раствори. Значај оралне хомеостазе. Компоненте оралних течности. Транспорт кроз ћелијску мембрану. Града ћелијске мембране, врсте јонских канала и регулација њихове пропустљивости. Типови транспорта кроз ћелијску мембрану (дифузија, олакшана дифузија, активни транспорт, котранспорт).	4
2.	Крв. Опште особине крви. Крвна плазма, количина, органски и неоргански састав. Еритроцити (морфологија, број, облик, грађа, хемолиза, метаболизам гвожђа). Седиментација, хематокрит. Хемоглобин (грађа, типови хемоглобина и њихове особине). Регулација еритропоезе. Леукоцити (врсте, особине и функционални значај, место стварања, леукоцитарна формула, микро и макрофагоцити, регулација леукопоезе, улога цитокина). Физиолошка основа хемостазе и коагулације. Механизми заустављања крварења, тромбоцити (број, особине, адхезија, агрегација). Коагулација, фазе, механизми и фактори. Антикоагуланси, клиничка примена и фибринолиза.	8

	<p>Значај хемостазе и коагулације у стоматологији.</p> <p>Систем крвних група (А, Б, О, АБ), Rh фактор, трансфузија и трансфузијске реакције и трансплатација.</p> <p>Физиологија имуног система</p> <p>Физиолошка основа хуморалног и целуларног имунитета, Т-лимфоцити, Б-лимфоцити.</p> <p>Улоге оралне слузокоже у неспецифичној заштити. Секреторни имуноглобулински систем пљувачке (структура, значај, улога).</p>	
3.	<p>Биофизика</p> <p>Профил брзине течности. Хагенов закон, Поазејев закон. Турбулентни ток течности. Електрични модел протока крви. Брзина пулног таласа. Струја у запреминском проводнику. Омов закон. Карактеристике протицања струје кроз лоше запреминске проводнике. Хулов закон. Хулов ефекат у хетерогеном запреминском проводнику. Појаве на месту додира електроде и ткива. Контактни потенцијал. Поларизационе појаве у организму. Импеданција биолошког система. Електрични модел биосистема. Утицај фреквенције на импеданцију. Потенцијал мировања. Акциони потенцијал. Електрокардиографија. Физички основи реографије. Преламање светлости. Дебела сочива. Редуковано око. Аберације ока. Квантна осетљивост ока.</p>	3
4.	<p>Физиологија ексцитације</p> <p>Мембрански потенцијал мировања (механизам формирања, вредности), електротонусни потенцијали, акциони потенцијал (јонска основа подраживања, криве). Преношење нервог импулса. Физиолошки значај Na-K АТР-азе. Особености акционог потенцијала срчаног, мишићног и нервног ткива.</p> <p>Физиологија попречно пругастих мишића</p> <p>Нервно-мишићна синапса. Медијатори и основни механизми синаптичког преношења. Морфо-физиолошке карактеристике попречно пругасте мускулатуре. Саркомера, актински и миозински миофиламенти, механизам контракције, значај дужине сакомере за мишићну контракцију. Енергија мишићне контракције, моторна јединица. Кисеонички дуг. Сложена мишићна контракција. Рад, снага и замор мишића.</p> <p>Физиологија глатких мишића Особеност грађе глаткомишићног ткива, врсте, инервација, електрична активност глатких мишића, специфичност контракције. Механизам закључавања, стрес релаксација.</p>	7
5.	<p>Физиологија срца</p> <p>Физиологија миокарда, контрактилна мускулатура, закони срца: Франк-Старлингов, "све или ништа ", електрична активност, брзи и спори акциони потенцијал.</p> <p>Срце као пумпа, срчани циклус, фазе срчаног циклуса. Срчани волумени (сistolни, волумен на крају систоле, волумен на крају дијастоле). Минутни волумен (венски прилив, фреквенција). Улога залистака, улога преткоморе као пумпе. Срчани рад, регулација срчаног рада, утицај јона калцијума и калијума. Срчани тонови (генеза, значај валвула). Биоелектрична активност срца, регистровање и анализа ЕКГ-а. Инервација срца и регулација његовог рада (нервна и хуморална). Коронарна циркулација. Аутоматизам срчаног рада, улога појединих делова спроводног система.</p>	6
6.	<p>Физиологија циркулације крви</p> <p>Основне морфолошке карактеристике затвореног система крвних судова. Закони хемодинамике: повезаност протока, притиска и отпора. Инервација крвних судова, типови рецептора крвних судова. Ток крви: континуирани, ламинарни, турбулентни.</p> <p>Крвни притисак: систолни, дијастолни, средњи артеријски, пулсни, венски и средњи циркулаторни притисак. Притисци у различитим деловима циркулаторног система. Крива притиска у аорти. Циркулација у венским крвним судовима, вене као резервоари крви. Пулс: артеријски -</p>	6

	сфигмографија (анализа криве), ширење артеријског пулса до нивоа артериола. Локална контрола протока крви (акутна и хронична). Неурохуморални механизми регулације тонууса крвних судова. Микроциркулација: размена материја на нивоу капилара, капилари, прекапиларни сфинктер, вазомоција, шантни крвни судови. Лимфни систем, састав и улога лимфе. Регулација циркулације и артеријског притиска, брза, средњорочна и дугорочна контрола крвног притиска.	
7.	Физиологија респираторног система Физиологија дисања, главна и помоћна дисајна мускулатура, механизам инспирације и експирације. Интраплеурални притисак. Вентилација плућа, алвеоларна вентилација, мртви простор. Респираторна мембрана, дифузиони капацитет, дифузија гасова кроз респираторну мембрану, дифузиони коефицијент. Физиолошке карактеристике плућне циркулације. Транспорт гасова: транспорт кисеоника, крива дисоцијације оксигемоглобина. Транспорт угљен диоксида и крива дисоцијације. Транспортна и пуферска улога хемоглобина. Регулација дисања: локализација и карактеристика респираторног центра, рефлексна и хуморална регулација плућа у одржавању ацидо-базне равнотеже.	5
8.	Физиологија уринарног тракта Физиологија бубрега. Бубрежни проток крви. Гломерулска филтрација, количина, фактори који утичу и ауторегулација. Процеси реапсорпције и секреције у систему тубула. Примарни и дефинитивни урин. Количина, састав и особине мокраће, клиренс. Улога бубрега у регулацији осмолалности и количини воде у организму, механизам концентровања урина. Ендокрина улога бубрега (еритропоетин и ренин). Регулација ацидо-базне равнотеже. Пуфери пљувачке.	6
	Укупно часова:	45
2. Вежбе		Број часова:
1.	Упознавање са експерименталним радом у физиологији. Апарати и инструменти који се користе у експериментима. Физиолошки раствори. Анестезија и фиксирање експерименталне животиње. Припрема и баждарење опреме за рад. Вивисекција. Давање ињекција.	2
2.	Физиологија крви Еритроцити: одређивање броја еритроцита; осмотска резистенција еритроцита; одређивање концентрације хемоглобина; одређивање вредности хематокрита и седиментације, промене запремине еритроцита у хипер и хипотоничном раствору натријум хлорида. Леукоцити: крвни размаз - препознавање ћелијских елемената крви; одређивање броја леукоцита; одређивање апсолутне и релативне леукоцитарне формуле. Одређивање броја тромбоцита у крви човека, Тестови за праћење коагулације крви. Време крварења. Одређивање протромбинског времена. Хемостаза, утицај калцијумових јона на коагулацију; хематолошки индекси; пуфери крви, одредивање пуферског капацитета; одређивање крвних група. Одређивање Rh фактора.	8
3.	Биофизика. Омов закон – мерење непознатог отпора. Одређивање непознатог отпора помоћу Веатстоновог моста. Потенциометар. Одређивање електромоторне силе Погендорфовом методом компензације.	2
4.	Физиологија ексцитабилних ткива Нервномишићни препарат: припрема нерво-мишићног препарата; праг	4

	надражаја. Мишићна контракција: проста и сложена мишићна контракција; брзина простирања нервног импулса; акционе струје; утицај замора на групу мишића; однос оптерећења и снаге мишићне контракције. Показати директну надражљивост мишића. Сумација двеју дражи. Тетанус – сложена мишићна контракција.	
5.	Физиологија срца Нормалне срчане контракције. Хетерометријска ауторегулација срца - Франк Старлингов закон, утицај температуре на рад срца; Станијусове лигатуре; утицај адреналина и ацетилхолина на рад изолованог срца жабе. Утицај вегетативног нервног система на срчани рад: ефекат директног дражења вагуса, Голцов оглед. Регистровати ефекте јона калијума и калцијума на изолованом срцу жабе. Извести Николајев оглед. Извести окулокардијајни рефлекс. Екстрасистоле. Регистровати и анализирати електрокардиограм (ЕКГ); аускултација срчаних тонова.	6
6.	Физиологија бубрега Испитати опште особине мокраће. Испитивање функције бубрега пробом по Волхарду. Клинички преглед урина: доказивања присуства појединих састојака урина; израчунавање клиренса.	2
7.	Физиологија циркулације крви Мариотеов оглед; посматрање периферног крвотока. Мерење артеријског крвног притиска код човека индиректним методом; аускултацијска и палпацијска метода. Регистровати артеријски крвни притисак у зеца. Пулс.	2
8.	Физиологија дисања Улога спољашњих и унутрашњих интеркосталних мишића у процесу дисања - Хамбургер-ов модел; Улога дијафрагме и интерплеуралног притиска у остваривању дисајних покрета (Дондерсов модел). Одредити вредност интраплеуралног притиска. Показати релативне количине угљен диоксида у издахнутом и атмосферском ваздуху. Извести вештачко дисање код човека. Спирометрија: одређивање плућних волумена и капацитета.	2
	Укупно часова:	28
3. Семинари		
1.	Регулација крвног притиска.	2
Препоручена литература:		
1. Хал и Гајтон: Медицинска физиологија (одговарајућа поглавља), Савремена администрација Београд, 2003. 2. Деспопулс А, Зилбернагл Ш: Физиолошки атлас у боји. Медицински факултет Ниш, 2006. 3. Костић О, Савић В, Ранковић Г, Јовановић Д, Михајловић Шћеповић М, Вељковић С, Раденковић М, Цекић С, Величковић Д, Нешић М, Величковић И, Бранковић С. Практикум из физиологије за студенте медицине и стоматологије. Медицински факултет, Ниш, 1996. 4. Јовановић Д, Михајловић Шћеповић М, Вељковић С, Ранковић Г, Раденковић М, Цекић С, Величковић Д, Нешић М, Величковић И, Бранковић С, Стојиљковић Н, Ћирић М, Павловић В. Практикум из физиологије за студенте медицине, стоматологије и фармације. Медицински факултет, Ниш, 2003. 5. Михајловић Шћеповић М, Вељковић С, Ранковић Г, Раденковић М, Цекић С, Величковић Д, Нешић М, Величковић И, Бранковић С, Стојиљковић Н, Ћирић М, Павловић В. Практикум из физиологије за студенте фармације. Медицински факултет, Ниш, 2005.		
Методe извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анатомија и Хистологија са Ембриологијом 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 0-4 		

▪ Практичне вежбе	0-6
▪ Тестови:	32
▪ Практични испит:	8

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

▪ Усмени испит:	50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

10. Енглески језик у стоматологији

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Енглески језик у стоматологији		
Руководилац предмета: Зорица Антић, предавач		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : III, IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: С – II 10	
Циљ предмета:		
<p>Циљ и задатак наставе енглеског језика у стоматологији је да се студенти оспособе за коришћење стоматолошке терминологије на енглеском језику, да усаврше активну комуникацију на енглеском језику (писану и усмену) и тиме стекну могућност употребе стране стручне литературе као и способност превођења стручних текстова са и на енглески језик. На овај начин се остварују циљеви наставе из енглеског језика, као што су могућност активног учешћа у размени знања са колегама из иностранства, писање и објављивање научно-истраживачких радова у интернационалним часописима и све активности које подразумевају усавршавање из области стоматологије а за које је неопходно стручно знање енглеског језика.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Студент је осособљен да користи основне појмове из стручног енглеског језика, односно језика за специјалне намене (ESP-English for specific purposes), а поседује и способност усмене и писмене комуникације. Студент је савладао све четири језичке вештине (читање, писање, говор и разумевање) као и пету вештину-превођење.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 60	Практична настава: 0	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	The first dental appointment, dental instruments, dental history	4
2.	Dental anatomy and physiology	4
3.	The teeth, morphology, types of teeth	4
4.	Prosthetic service for children	4
5.	Principles of pathology in oral diagnosis	4
6.	Dental materials	4
7.	Restorative dentistry	4
8.	Indirect pulp therapy	4
9.	Periodontal disease	4
10.	Orthodontics	4
11.	Negligence in diagnosis	4
12.	Dental caries	4
13.	Smoking as a risk factor for caries	4
14.	Water fluoridation	4
15.	Problems of pain in dentistry	4
Укупно часова:		60
2. Вежбе		Број часова:

3. Семинари
Препоручена литература:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Деспопулос А, Зилбернагл Ш: Физиолошки атлас у боји. Медицински факултет Ниш, Horvatić R, <i>Engleski jezik za medicinare, stomatologe, veterinare i defektologe</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1990 2. <i>Oxford medical dictionary</i>, Oxford University Press, London, 2000 3. Arneri J, <i>More medical words</i>, Savremena administracija, Beograd, 1996 4. Popović LJ, Mirić V, <i>Gramatika engleskog jezika sa vežbanjima</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1988 5. Heinemann, W, <i>Modern Dictionary for Dental Students</i>, Medical Books Ltd, London, 1998
Методe извођења наставe:
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:
<ul style="list-style-type: none"> ▪
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Тестови: 30 ▪ Писмени испит: 30 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>
Завршни испит*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>

11. Социјална медицина са епидемиологијом и хигијеном

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Социјална медицина са епидемиологијом и хигијеном		
Руководилац предмета: Проф. др Слободанка Башић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : III	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: С – II 11	
Циљ предмета:		
Омогућавање студентима да усвоје неопходна знања о здрављу и болести, као и о модалитетима превенције обољења у области стоматологије		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Примена усвојеног знања у раду на стоматолошкој заштити становништва		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1. Социјална медицина: предмет, садржаји рада, методе, однос према другим дисциплинама Здравље-дефиниције, савремени концепт, фактори ризика		2
2. Природни ток настанка болести и мере превенције Економски значај здравља, финансирање здравствене заштите, здравствено осигурање		2
3. Здравствена заштита-основна начела, нивои, принципи, стоматолошка здравствена заштита појединих категорија становништва		2
4. Социјалне болести; каријес и парадонтопатије као социјалне болести Концепт "Здравље за све"		2
5. Здравствене установе; здравствени радници Програмирање здравствене заштите		2
6. Концепт промоције здравља; здравствено васпитање, здравствено васпитање у стоматолошкој заштити		2
7. Међународна здравствена сарадња Менаџмент у здравству		2
8. Вода као основа здравља, физиолошки, економски и епидемиолошки значај воде Земљиште и отпадне материје, здравствени и економски значај		2
9. Ваздух и аерозагађење, здравствени и економски аспекти Радиација, здравствени аспекти		2
10. Основе хигијене исхране, исхрана и здравље Прехрамбена густина оброка		2
11. Квалитативни поремећаји исхране Тровања храном		2
12. Увод. Предмет и задаци епидемиологије. Дефиниције и основни појмови у епидемиологији Епидемиолошки метод рада. Епидемијски процес		2
13. Извор инфекције. Пuteви преношења узрочника заразних болести		2

	Улазна врата. Количина и вируленција узрочника. Диспозиција и имунитет. Фактори средине	
14.	Хоспиталне инфекције Вирусни хепатитис	2
15.	Морбус ХИВ Епидемиологија болести уста и зуба	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Индикатори здравственог стања становништва	2
2.	Индикатори у стоматологији	2
3.	Стоматолошка здравствена заштита појединих категорија становништва	2
4.	Социјалне болести; каријес и парадонтопатије као социјалне болести	2
5.	Планирање у стоматолошкој здравственој заштити	2
6.	Здравствено васпитање (мотивација и комуникација)	2
7.	Здравствено васпитање (методе и средства)	2
8.	Хигијенски преглед воде за пиће Методе дезинфекције воде за пиће	2
9.	Мониторинг аерозагађења Мерење осветљености, УВ индекс, радиолошка мерења	2
10.	Испитивање исхране – анкетирање исхране Оцена стања исхрањености људи	2
11.	Планирање исхране Санитација прехранбених објеката	2
12.	Законски прописи, пријављивање и оперативна евиденција масовних болести Статистика у епидемиологији	2
13.	Вакцинопрофилактика Серофилактика	2
14.	Практични аспекти хепатитиса Б и Ц Практични аспекти сиде	2
15.	Дезинфекција и дезинсекција Хоспиталне инфекције – семинарски рад	2
	Укупно часова:	30
3. Семинари		
1.	Промоција здравља у стоматологији	
2.	Каријес као социјална болест	
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Тимотић Б. и сар. Социјална медицина, Веларта, Београд, 2000. 2. Радовановић и сар. Епидемиологија, Ниш 2005. 3. Митровић Р. и сар. Хигијена, Прософт Ниш 1996 		
Методе извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ проблемски оријентисана настава ▪ семинарски радови ▪ консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Медицинска етика и социологија, Медицинска информатика 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 		

▪ **Семинарски радови: 30**

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену, тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

▪ **Тест: 50**

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

12. Физиологија II

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Физиологија II		
Руководилац предмета: Проф. др Милкица Нешић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : III	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – II 12	
Циљ предмета:		
Теоријска и практична настава за студенте стоматологије осмишљена је тако да студентима пружи сазнања из области метаболизма и регулације температуре, као и дигестивног, ендокриног и нервног система, са посебним освртом на аналгезијски систем. Посебна пажња поклања се оралној физиологији: физиологији дентиције, жвакања, лучења пљувачке и имунској функцији усне дупље.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након одслушане наставе и положеног испита од студената стоматологије се очекује да владају одговарајућим делом медицинске номенклатуре, разумеју функционисање наведених система органа, а посебно нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма, а посебно хомеостазе калцијума.		
На тај начин се обезбеђује полазна основа за разумевање и праћење патофизиологије и патологије уста и зуба.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 45	Практична настава: 24+6=30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Физиологија дигестивног тракта Орална физиологија Физиолошке основе усне дупље у вези са физиологијом варења. Физиологија пљувачних жлезда. Физиологија пљувачних жлезда - број, инервација, врста секрета, крвоток и регулација крвотока. Пљувачка - формирање (примарна, секундарна), састав (неоргански, органски, порекло појединих састојака пљувачке). Значај пљувачне амилазе. Секреција пљувачке, фазе секреције, фактори који утичу на лучење пљувачке. Утицај нервног и ендокриног система на количину и састав пљувачке. Дневни ритам секреције пљувачке. Узимање узорка пљувачке. Улоге пљувачке. Физиолошки механизми и регулација секреције пљувачке. Условно рефлексно лучење пљувачке. Физиологија мастикације: физиологија мастикаторних мишића и њихова улога у процесу жвакања. Електромиографија (изглед криве, тумачење). Рефлекс масетера. Гнатодинамометрија. Физиологија темпоромандибуларног зглоба, типови покрета доње вилице. Жвакање - механизам, значај, типови, утицај жвакања на лучење пљувачке, значај рецептора за додир у регулацији процеса жвакања и почетак чина гутања. Улога језика, усана, образа и тврдог непца у процесу жвакања. Рефлексна контрола жвакања. Улога зуба у процесу жвакања. Гутање - фазе, рефлексна контрола. Повраћање. Физиологија варења у желуцу. Желудачни сок (састав, количина регулација секреције), ферменти, покрети желуца.	10	

	<p>Физиологија варења у танком цреву. Варење у дванаестопала-чном цреву. Панкреасни сок и жуч - састав, количина и регулација секреције. Цревни сок - састав, количина и регулација секреције; покрети танког црева. Механизми апсорбције угљених хидрата, беланчевина, масти, воде, електролита и витамина. Процеси у дебелом цреву. Рефлекс дефекације.</p> <p>Функције јетре. Значај исхране (минерала, витамина) за органе усне дупље.</p>	
2.	<p>Регулација промета материје и енергије; исхрана Градивна и енергетска улога хранљивих метерија. Физиолошке основе нормалне исхране. Енергетски промет, базални метаболизам, фактори који утичу на базални метаболизам, специфично динамичко дејство хране. Респираторни коефицијент.</p>	2
3.	<p>Терморегулација Механизми одржавања сталне температуре температуре, процеси термогенезе и термолизе, терморегулациони центар.</p>	1
4.	<p>Физиологија ендокриних жлезда Функција ендокриног система. Хормони, структура, подела, дејство, рецептори, механизам деловања, секундарни гласници, циљни органи. Ендокрина улога хипоталамуса, значај и веза хипоталамуса-хипофизе. Хипофиза, хормони адено- и неуро- хипофизе и регулација њиховог лучења. Тиреоидна жлезда, хормони - регулација лучења, ефекти. Паратиреоидна жлезда - паратхормон, механизам дејства и циљна ткива, метаболизам калцијума и фосфора, улога витамина Д.</p> <p>Физиологија дентиције Број, облик , врста, време ницања зуба, млечна и стална дентиција. Механизам причвршћености зуба, однос зуба (оклузија и артикулација). Физиологија зубних ткива (глед, дентин, цемент, пулпа - састав). Минерализација. Физиологија виличне кости, грађа, метаболизам. Ендокрини панкреас (инсулин и глукагон). Ендокрина регулација метаболизма угљених хидрата. Хормони коре и сржи надбубрега. Механизам дејства, регулација, циљни органи.</p> <p>Хормони репродукције и сексуалног развоја Репродуктивни систем. Мушки репродуктивни систем (сперматогенеза и њена регулација, ендокрина функција тестиса - тестостерон). Женски репродуктивни систем (јајник - хормони, овулација, гонадотропни хормони, менструални циклус - хормонска регулација). Пубертет. Ефекат хормона на орална ткива (хипофиза, тиреоидна жлезда, паратиреоидна жлезда). Орална ткива за време пубертета и менструалног циклуса.</p>	10
5.	<p>Физиологија нервног система Физиологија рецептора и рефлекса Рецепторски потенцијал, адаптација рецептора, врсте рецептора. Мишићно вретено и Голџи тетивни рецептори. Појам рефлексног лука. Рефлекси - врсте, клинички важни рефлекси код човека, условни рефлекс.</p> <p>Централни нервни систем Функционална организација и подела ЦНС-а. Кичмена мождина - спинални рефлекси, спинални шок, сензорни и моторни путеви, рефлексни центри. Браун-Секардов синдром. Мали мозак (координација покрета, чуло равнотеже). Продужена мождина и понс. Улога у контроли виталних рефлексних механизма. Кранијални нерви. Средњи мозак - функције, ретикуларна формација. Таламус - релејна и модулаторска улога његових једара. Хипоталамус - улога у регулацији вегетативних функција (телесне температуре, апетита, узимања воде, ендокрина функција, сексуално понашање, емотивно понашање).</p>	13

	<p>Вегетативни нервни систем. Опште карактеристике парасимпатикуса и симпатикуса. Неуротрансмитери. Типови рецептора (пре и пост синаптички).</p> <p>Базалне ганглије, екстрапирамидални систем.</p> <p>Лимбички систем и понашање</p>	
6.	<p>Мождана кора и виша нервна делатност. Значај моторне и сензорне коре. Више нервне делатности човека, учење и памћење. Дефиниција и подела памћења код човека. Неурофизиолошки аспект говора код човека.</p>	4
7.	<p>Чула. Физиологија ока - појам рефракције и акомодације. Видни пут. Чуло слуха и равнотеже.</p> <p>Физиологија орофацијалне сензитивне трансмисије</p> <p>Рецептори усне дупље (додир, притисак, бол, терморептори). Сензитивна трансмисија кроз зубна ткива. Сензитивни путеви из усне дупље. Чуло укуса (рецептори, дискриминација различитих укуса, густативни пут). Чуло мириса и олфактивни пут.</p>	5
	Укупно часова:	45
2. Вежбе		Број часова:
1.	<p>Физиологија гастроинтестиналног система</p> <p>Доказивање деловања фермената дигестивног тракта на варење хране. Методе добијања пљувачке, желудачног, дуоденалног сока и жучи. Показати утицај жучи на ресорпцију масти. Демонстрирати ресорпцију масти у цревима Азелијевим огледом. Показати моторику дигестивног тракта ин ситу (жаба, пацов). Регистровати контракције изолованог црева по Тренделбургу и испитати утицаје. Испитивање желудачног сока код човека употребом дуоденалне сонде. Одредити слободну, везану хлороводоничну киселину и целокупни ацидитет.</p>	2
2.	<p>Орална физиологија</p> <p>Физиологија пљувачке: узимање узорка пљувачке; одређивање количине излучене пљувачке код човека у мировању и после секреторне стимулације (хемијски, механички надражаји); испитивање осмоларности пљувачке на изолованим ћелијама. Улоге пљувачке у варењу и хомеостази: одређивање рН вредности и пуферског капацитета пљувачке; саливарна амилаза, улога у варењу хране. Физиологија мастикаторних мишића: рефлекс масетера; гнатодинамометрија (мерања између различитих врста зуба у групи студената), биолошка варијабилност мерених параметара и статистичка обрада.</p> <p>Сензибилитет зуба: испитивања сензибилитета зуба (здравих, пломбираних, кариозних) различитих врста зуба у групи студената; праг надражаја; биолошка варијабилност мерених параметара и статистичка обрада.</p> <p>Улоге усне дупље у процесу дисања и говора.</p>	4
3.	<p>Промет материје и енергије</p> <p>Методе одређивања промета енергије: метода хранљивог obroка, директна калориметрија, индиректна калориметрија.</p> <p>Одређивање потрошње кисеоника помоћу метаболатора. Одређивање вредност енергетског промета по Флешу. Одређивање базалног метаболизма методом индиректне калориметрије. Дневни хранљиви оброк.</p>	4
4.	<p>Физиологија ендокриног система. Ћелије, ткива и жлезде са ендокрином улогом. Опште особине хормона, структура и подела хормона. Контрола лучења хормона и начин деловања. Хипоталамусно-хипофизна осовина. Хормони хипофизе, штитне жлезде, паратиреоидеје, набубрежне жлезде, панкреаса и полних жлезди, функција и контрола излучивања.</p>	4

5.	Физиологија централног нервног система Анализа неуронских спојева и механизми нервне трансмисије Испитати последице пресека кичмене мождине. Анализирати Браун-Секардов синдром. Регистровати и анализирати електроенцефалограм. Испитати понашање спиналне, децеребрисане и таламичне животиње. Показати рефлекс положаја. Испитати рефлексну делатност. Спинални шок. Показати просторну и временску сумацију раздражења, изазвати рефлекс брсања, одредити рефлексно време, показати инхибицију спиналних рефлекса, показати Вел -Межандијев закон метамерне инервације кичмене мождине, испитати временску и просторну сумацију, испитати дејство стрихнина на рефлексну надражљивост, утицај пресека предњих и задњих коренова на тонус мишића. Клинички важни рефлекси код човека: миотатички, површни и вегетативни рефлекси.	4
6.	Чула коже Испитати распоред тачака за додир вон Фреу-овим естезиометром, праг пространства за различите делове коже, топлотну осетљивост помоћу термостензиометра, адаптацију терморептора, кортикални сензибилитет и осећај вибрације (палестезије). Чуло слуха; равнотежа. Испитивање чула слуха помоћу човечијег гласа, џепног часовника и звучном виљушком. Одређивање правца звука бинауларним слушањем. Испитивање надражљивости вестибуларног апарата помоћу Варанијеве столице. Чуло мириса и укуса Осетљивост за разне мирисе човека. Адаптација анализатора за мирис. Локализација разних врста густативних рецептора на језику. Осетљивост језика за различите укусе.	4
7.	Чуло вида Испитати покрете очне јабучице. Испитати оптокинетички нистагмус. Распознавање сочива. Конструкција лика у сложенем оптичком систему; најдаља и најближа тачка јасног вида помоћу оптописа и сочива; посматрање очног дна; ширина видног поља; оштрина вида; осетљивост ока за боје (колорни вид). Показати постојање слепе мрље помоћу Мариотовог огледа. Испитати способност рељефног виђења при монокуларном и бинокуларном гледању. Испитати осетљивост ока пре и после адаптације на таму. Посматрање очног дна- офталмоскопија.	4
Укупно часова:		26
3. Семинари		
1.	Орална физиологија	2
2.	Физиологија бола	2
Укупно часова:		4
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> Хал и Гајтон: Медицинска физиологија (одговарајућа поглавља), Савремена администрација Београд, 2003. Деспопулос А, Зилбернагл Ш: Физиолошки атлас у боји. Медицински факултет Ниш, 2006. Костић О, Савић В, Ранковић Г, Јовановић Д, Михајловић Шћеповић М, Вељковић С, Раденковић М, Цекић С, Величковић Д, Нешић М, Величковић И, Бранковић С. Практикум из физиологије за студенте медицине и стоматологије. Медицински факултет, Ниш, 1996. Јовановић Д, Михајловић Шћеповић М, Вељковић С, Ранковић Г, Раденковић М, Цекић С, Величковић Д, Нешић М, Величковић И, Бранковић С, Стојиљковић Н, Ћирић М, Павловић В. Практикум из физиологије за студенте медицине, стоматологије и фармације. Медицински факултет, Ниш, 2003. Михајловић Шћеповић М, Вељковић С, Ранковић Г, Раденковић М, Цекић С, Величковић Д, Нешић М, Величковић И, Бранковић С, Стојиљковић Н, Ћирић М, Павловић В. Практикум из физиологије за студенте фармације. Медицински факултет, Ниш, 2005. 		

Методe извођења наставe:	
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ практична настава комбинована са компјутерским анимацијама, ▪ предвиђена су два семинара, ▪ редовне консултације и предиспитне вежбе 	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анатомија и Хистологија са Ембриологијом 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 0-4 ▪ Практичне вежбе 0-6 ▪ Тестови: 32 ▪ Практични испит: 8 	
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.	
Завршни испит*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 	
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.	
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит	

13. Микробиологија и имунологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Микробиологија и имунологија		
Руководилац предмета: Проф. ддр Добрила Станковић - Ђорђевић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : III	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: С – II 13	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Микробиологија је да студентима омогући упознавање са: <ul style="list-style-type: none"> • узрочницима најзначајнијих инфективних болести, посебно оних са клиничким манифестацијама у усној дупљи; • основним биолошким карактеристикама инфективних агенаса; • улогом појединих инфективних агенаса у настанку патолошких процеса у усној дупљи; • имунским одговором домаћина на различите врсте инфективних агенаса; • микробиолошким дијагностичким процедурама; • принципима и методама стерилизације у стоматолошкој пракси. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Знање стечено у току наставног процеса на предмету Микробиологија омогућиће доктору стоматологије да: <ul style="list-style-type: none"> • препозна могући узрочник патолошког процеса у усној дупљи изазваног инфективним агенсом; • одреди врсту болесничког материјала за постављање микробиолошке дијагнозе и упуту на одговарајућу микробиолошку дијагностичку процедуру; • правилно интерпретира микробиолошки налаз; • примени принципе рационалне употребе антибиотика и хемиотерапеутика у терапији инфективних болести; • примени мере контроле и превенције инфекција у стоматолошкој пракси. 		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
Општа бактериологија		
1.	Морфологија и структура бактерија. Размножавање бактерија.	2
2.	Утицај физичких и хемијских фактора и агенаса на бактерије. Појам инфекције, патогеност и вируленција.	2
Имунологија		
1.	Основни механизми специфичне и неспецифичне имуности. Фазе имунског одговора Антигени. Функционална анатомија имунског система.	1
2.	Грађа и функција имуноглобулина, Б лимфоцити. Хуморални имунски одговор на ТЗ и ТН антигене. Систем комплемента. Рецепторски комплекс. Механизам настанка разноликости имунског репертоара Б и Т лимфоцита	1
3.	МХЦ молекули, Т лимфоцити, Основне ефекторске функције ЦД4+ и ЦД8+ Т лимфоцита. Цитокини. Тх1 и Тх2 одговор	1
4.	Механизми настанка преосетљивости првог, другог, трећег и четвртог типа. Имуноски одговор на микроорганизме	1
Специјална бактериологија		
1.	Пиогене коке (Стапхилоцоцус спп, Стрептоцоцус спп, Неиссериа спп, Бранцхамелла цатаррхалис).	2

2.	Грам позитивни аеробни бацили (Муцобацтеријае, Цорунебацтериум дипхтеријае и дифтериоиди)	1
3.	Грам негативни бацили (хемофилне бактерије, Bordetella spp., Legionella pneumophila).	1
4.	Грам позитивни спорогени бацили (род Clostridium), породица Enterobacteriaceae (E.coli, Salmonella spp., Shigella spp.), род Vibrio, род Campylobacter. Спиралне бактерије.	2
Вирусологија		
1.	Општа особине вируса.Однос вируса и ћелије	2
2.	Picornaviridae (Coxsackievirusi), Orthomyxoviridae (Influenza A virus), Paramyxoviridae (Paramyxovirus-Mumps virus, Morbillivirus)	1
3.	Retroviridae (HIV)	1
4.	Herpesviridae (Simplexvirus, Varicellavirus, Cytomegalovirus, Epstein-Barr virus)	1
5.	Вируси хепатитиса (HBV, HCV; HDV)	1
Орална микробиологија		
1.	Нормална микробна флора усне дупље. Карактеристике оралног екосистема. Услови за опстанак микроорганизама у усној дупљи. Фактори који утичу на пораст оралних микроорганизама. Одбрамбени механизми усне дупље.	1
2.	Значајни микроорганизми оралне микрофлоре. Оралне стрептококе, род Veillonella, род Lactobacillus, род Actinomyces, род Bacteroides, род Fusobacterium, род Eikenella, род Capnocytophaga, Actinobacillus actinomycetemcomitans, гљиве рода Candida, протозое усне дупље.	2
3.	Улога микроорганизама у етиологији зубног каријеса. Микроорганизми денталног плака и етиопатогенеза каријеса. Микрофлора каријесне лезије. Ензимска активност кариогених бактерија. Бактериолошки параметри у одређивању индивидуалног ризика од појаве каријеса и каријес превентивне мере.	2
4.	Улога микроорганизама у обољењима пародонциума (gingivitis и parodontitis). Инфекције пулпе, периапикалних ткива и кости вилице.	2
5.	Бактеријске и вирусне инфекције плувачних жлезда и оралне мукозе.	2
6.	Гљивичне инфекције усне дупље. Орална кандидоза.	1
Укупно часова		30

2. Вежбе		Број часова:
	Општа бактериологија	
1.	Упознавање са правилима понашања и рада у микробиолошкој лабораторији. Узимање материјала за микробиолошку анализу у медицинској и стоматолошкој пракси. Прављење нативног препарата, техника микроскопирања сувим системом и тамно поље.	1
2.	Микроскопске методе проучавања микроорганизама. Бактериолошке боје и механизми бојења бактерија. Значај бојења по Грам-у. Врсте бојења.	1
3.	Хранљиве подлоге. Идентификација микроорганизама: микроскопска, културелна, биохемијска.	2
4.	Методе стерилизације и дезинфекције у стоматолошкој пракси. Избор методе стерилизације Испитивање осетљивости микроорганизама на поједине антибиотике. Антибиограм. Биолошки оглед.	2
5.	Основе серолошких реакција . Реакције имуноаглутинације. Реакције имунопреципитације Реакције везивања комплемента.	2
6.	Реакције са обележеним антителима. Молекуларногенетске методе у идентификацији микроорганизама (Blotting, ПЦР).	2
7.	Бактериолошко-серолошка дијагностика инфекција изазваих пиогеним кокама (род Staphylococcus, род Streptococcus. S.pneumoniae, род	2

	Neisseria). Хемокултура.	
8.	Бактериолошка обрада материјала горњих респираторних путева: брис грла, брис носа, спутум. Бактериолошко серолошка дијагностика код сумње на дифтерију. Лабораторијска дијагностика обољења узрокованих <i>V. pertussis</i> и <i>H. Influenzae</i> . Бактериолошка дијагноза туберкулозе.	2
9.	Бактериолошко-серолошка дијагноза узрочника цревних инфекција (<i>E. coli</i> , род <i>Salmonella</i> , род <i>Shigella</i> , род <i>Campylobacter</i> , род <i>Vibrio</i>).	1
10.	Лабораторијска дијагноза инфекција изазваних анаеробним бактеријама.	1
11.	Микробиолошка дијагностика инфекција гениталног тракта (<i>T. pallidum</i> , хламидије и микоплазме).	2
12.	Вирусолошка дијагноза: узорковање и транспорт болесничког материјала, изоловање вируса, директна детекција вируса у болесничком материјалу, имунодијагностика.	2
13.	Микробиолошка дијагноза гнојних инфекција усне дупље.	2
14.	Микробиолошка дијагноза зубног каријеса и пародонталне болести.	2
15.	Дијагноза инфекција оралне слузокоже: дијагноза гљивичних инфекција, инфекција изазваних протозоама и вирусима.	2
	Укупно часова:	28
3. Семинари		
1.	Бактеријске инфекције код имунокомпромитованих болесника	1
2.	ХИВ и АИДС	1
	Укупно часова:	2
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jawetz E и сар. Медицинска микробиологија, Савремена администрација, 1998. Швабић - Влаховић М. Медицинска бактериологија, Савремена администрација, 1995. 2. Крстић Љ. Медицинска вирусологија, Штампачи Чигоја, 2000. 3. Оташевић М. и сар. Орална микробиологија, Медицински факултет Ниш, ДИГП Просвета Ниш, 2002. 4. Јовановић Т. и сар. Практикум из микробиологије и имунологије, Савремена администрација, 2000. 5. Тасић Г. Вирусолошка дијагностика, Институт за заштиту здравља Ниш 1999. 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, консултације, колоквијуми, тестови, семинарски радови 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Молекуларна и хумана генетика 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: ▪ предавања: 0-10 ▪ вежбе: 0-10 ▪ Семинарски радови: 0-5 ▪ Тестови: 0-15 ▪ Практични испит: 0-10 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

14. Стоматолошка протетика претклиника

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Стоматолошка протетика претклиника		
Руководилац предмета: Проф. др Александар Игић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : III, IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 14	Шифра предмета: С – II 14	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Стоматолошка протетика претклиника је да студента упозна са: <ul style="list-style-type: none"> - морфологијом сталних зуба - техничким делом израде тоталне протезе (изливање анатомског отиска, израда загрижајних шаблона, постављање модела у артикулатор, постављање зуба, киветирање и полимеризација протезе). - техничким делом израде парцијалне протезе (изливање анатомског отиска, израда загрижајних шаблона, постављање модела у артикулатор, постављање зуба, израда жичаних кукица, киветирање и полимеризација протезе). - техничким делом израде фиксне протезе (моделовање надоградње, круна хигијенског и фасетираног моста, улагање воштаног објекта у масу за ливење, изливање објекта од метала и завршна обрада). 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Знање стечено у току наставе на предмету Стоматолошка протетика претклиника омогућиће студенту да схвати процес лабораторијске израде зубне протезе и да усвоји технологију израде појединих протетичких радова.		
Број часова активне наставе: 225		
Предавања: 45	Практична настава: 165 + 15 = 180	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Увод у стоматолошку протетику, знаци за распознавање и обележавање зуба, оријентационе равни, оклузалне криве.	1	
2. Секутићи и очњаци горње и доње вилице.	1	
3. Премолари горње и доње вилице.	1	
4. Молари горње и доње вилице.	1	
5. Физиологија оклузије, вилични зглоб, покрети и положаји доње вилице	1	
6. Тоталне зубне протезе	1	
7. Увод у проблематику тоталне протезе	1	
8. Анатомски отисак, индивидуална кашика.	1	
9. Функционални отисак, изливање функционалног отиска.	1	
10. Израда загрижајне шаблоне, међувилични однос	1	
11. Оклудатори и артикулатори, могуће грешке при преносу радних модела у артикулатор	1	
12. Избор зуба, карактеристике и принципи поставе зуба, постава фронталних зуба.	1	
13. Постава бочних зуба, одређивање положаја зуба уз помоћ калоте.	1	
14. Завршно моделовање протезе, киветирање и штоповање акрилата.	1	
15. Обрада протезе, полирање и екстраорална реоклудација протезе у артикулатору Репаратуре и подлагање тоталне протезе.	1	
16. Парцијалне мобилне зубне протезе. Крезубост (етиологија и терапија), парцијална протеза (појам, дефиниција и врсте), топографска класификација крезубости, оптерећење носећих ткива парцијалном	1	

	протезом.	
17.	Конструкциони делови парцијалне протезе, спојнице.	1
18.	Ретенција и ретенциони елементи, жичане кукице.	1
19.	Ливене кукице, полиоксиметилен кукице, двоструке круне.	1
20.	Атечмени.	1
21.	Елементи за дентални пренос притиска жвакања, вођење протезе, стабилизација парцијалне протезе.	1
22.	Планирање парцијалне протезе и дејство сила на протезу.	1
23.	Анатомски отисци за парцијалну протезу, изливање отисака.	1
24.	Загрижајни шаблони за парцијалну протезу, постављање модела у артикулатор, постављање зуба.	1
25.	Завршно моделовање протезе, припрема за киветирање, киветирање.	1
26.	Штоповање акрилата, наливање акрилата помоћу форгуса, обрада протезе, полирање.	1
27.	Репаратуре парцијалне протезе, додаток зуба у протезу на место извађеног пацијентовог зуба, имедијатни додаток зуба, репаратура кукице, репаратура испалог или поломљеног зуба из протезе.	1
28.	Паралелометар и његова примена у планирању и изради парцијалне протезе.	1
29.	Припрема основног модела за дублирање и дублирање.	1
30.	Сушење модела, импрегнација модела, моделовање скелета, улагање, ливење, обрада и полирање скелета, Liwa метод израде парцијалне скелетиране протезе.	1
31.	Фиксне зубне протезе Опште карактеристике фиксних надокнада, подела и врсте вештачких круница.	1
32.	Брушење зуба за вештачке крунице, основни инструменти, врсте и облици камења за брушење, класичне и турбо машине, принципи препарације, заштита брушених зуба.	1
33.	Отисни поступци при изради вештачких круница, изливање отисака, израда специјалних радних модела, стављање модела у артикулатор.	1
34.	Једноделна ливена чаураста круница (препарација, отисак), моделовање крунице.	1
35.	Фасетирана круница (индикације, препарација), моделовање, израда фасете.	1
36.	Делимичне крунице (подела, индикације, препарација), моделовање, проблематика делимичних круница.	1
37.	Ливење фиксних зубних протеза (улагање воштаног модела, класично и вакум ливење, грешке и узроци неуспеха ливења, обрада и полирање).	1
38.	Чаурасте крунице од неметала (препарација, отисна техника, израда платинске фолије, наношење керамике, печење), чаурасте крунице од акрилата.	1
39.	Ливена надоградња (препарација, статика, предности и недостаци, директна, индиректна), ливено постоље по Ричмонду	1
40.	Хигијенски мост, моделовање конструкције за једнокомадно ливење.	1
41.	Фасетирани мост (горњи бочни мост, фронтални мост).	1
42.	Примена паралелометра у фиксној протетици, израда телескоп система, конус круна, фрезоване круне, израда фиксних надокнада код диспаралелних зуба.	1
43.	Полуфиксни и мобилни мостови.	1
44.	Израда керамичких фасета.	1
45.	CAD-CAM систем.	1
	Укупно часова:	45

2. Вежбе		Број часова:
1.	Моделовање горњег првог секутића.	4
2.	Моделовање горњег очњака.	4
3.	Моделовање горњег другог премолара.	4
4.	Моделовање горњег првог молара	4
5.	Моделовање зуба природне величине у воску на делимично безубој вилици. Распознавање природних зуба.	4
6.	Узимање анатомског отиска са модела, припрема отиска за изливање и изливање.	20
7.	Израда индивидуалне кашике, демонстрација израде индивидуалне кашике са међупростором.	20
8.	Узимање функционалног отиска са модела, припрема отиска за изливање и изливање.	20
9.	Израда загрижајних шаблона и одређивање међувилних односа.	20
10.	Постављање модела у артикулатор.	20
11.	Постављање фронталних зуба (горњих и доњих).	20
12.	Постављање бочних зуба (горњих и доњих).	10
13.	Завршно моделовање протезе.	10
14.	Припрема за киветирање и киветирање протезе (демонстрација).	5
Укупно часова:		165
3. Семинари		
1.	Отисци за тоталну протезу	3
2.	Постава зуба за тоталну протезу	3
3.	Кукице за ретенцију парцијалне протезе	3
4.	Стабилизатори парцијалне протезе	3
5.	Метал керамичке конструкције	3
Укупно часова:		15
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Марић Д. Увод у стоматолошку протетику Научна књига, Београд, 1985. 2. Ристић К. Алексов Љ. Морфологија зуба - Практикум, Студентски културно издавачки центар, Ниш, 2000. 3. Трифуновић М. Радловић С. Кандић М. et all: Стоматолошка протетика претклиника, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1992. 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава: предавања, додатна предавања мањим групама, предавања по позиву за одређену област, практична настава: настава у мањим групама, приказивање филмова, демонстрација рада одређених методских јединица од стране демонстратора познатих фирми. консултације: теоријско и практично разјашњавање несавладаних методских јединица уз примену учила, филмова, демонстрација одређених процедура. 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> Анатомија и хистологија. 		
Оцена знања: Оцена се формира на основу практичног и теоријског дела испита. Уколико се студент определи за полагање испита преко колоквијума (парцијални метод) оцена се формира на основу броја освојених поена. (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> Активност у току наставе: 10 Колоквијуми: 10 Семинари 10 Практични испит: 20 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру		

предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

15. Патологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Патологија		
Руководилац предмета: Проф. др Чедо Кутлешић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : III, IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 9	Шифра предмета: С – II 15	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Патологија је да студенти стоматологије стекну знања о морфолошким променама, односно о структурним оштећењима ћелија, ткива и органа, као и способност да их повежу са узроцима и механизмима њиховог развоја и њиховим последицама, што је битан предуслов за разумевање суштине патолошких процеса а самим тим и хуманих болести.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
После положеног испита из опште и специјалне патологије, као споне и саставног дела базичних и клиничких предмета, студенти ће схватити суштину патолошких процеса који стоје у основи хуманих болести, пре свега болести органа усне дупље, и бити способни да успешно прате и савладају све клиничке предмете студија стоматологије.		
Број часова активне наставе: 120		
Предавања: 60	Практична настава: 60	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
	Општа патологија Специјална (системска) патологија	
1.	Увод у патологију, адаптације ћелија, оштећење и смрт ћелије Увод у патологију: Дефиниција и предмет изучавања патологије. Подела патологије. Методе у патологији. Задаци и значај патологије. Адаптације ћелија: атрофија, хипертрофија, хиперплазија, метаплазија. Оштећење и смрт ћелије: Узроци и механизми оштећења ћелије. Реверзибилно и иреверзибилно оштећење ћелије. Морфологија реверзибилних ћелијских оштећења и некрозе. Апоптоза. Старење ћелије.	3
2.	Интрацелуларне акумулације, патолошка калцификација, стварање каменаца Интрацелуларне акумулације: липиди, протеини, гликоген, пигменти (поремећаји пигментације). Хијалина промена. Патолошка калцификација: дистрофијска, метастатска. Стварање каменаца: уринарни, билијарни, каменци у каналима пљувачних жлезда.	3
3.	Запаљење Дефиниција, опште карактеристике запаљења. Акутно запаљење: васкуларни поремећаји, целуларна збивања, хемијски медијатори запаљења. Исход акутног запаљења. Морфолошки типови запаљења. Хронично запаљење: дефиниција, узроци, механизми, морфологија. Грануломатозно запаљење: туберкулоза, сифилис и други примери. Системски ефекти запаљења.	4
4.	Репарација ткива Ћелијска пролиферација. Фактори раста. Екстрацелуларни матрикс и интеракција ћелија са матриксом. Регенерација. Репарација везивним ткивом (фиброза, фиброплазија). Зрастање рана. Репарација орофацијалних ткива.	2
5.	Хемодинамски поремећаји, тромбоза, шок Едем. Хиперемија и конгестија. Хеморагије. Хемостаза и тромбоза.	4

	Дисеминована интраваскуларна коагулација (ДИК). Емболија: плућни и системски тромбоемболизам, масна емболија, ваздушна емболија, емболија амиономском течношћу. Инфаркт. Шок.	
6.	Поремећаји имунолошког система, одбацивање трансплантата, амилоидоза Карактеристике имунолошког система (ћелијске компоненте и функција). Структура и функција главног хистокомпатибилног комплекса антигена. Механизми имунолошки посредованог оштећења ткива: хиперсензитивне реакције тип I, II, III и IV. Аутоимуне болести: Системски лупус еритематодес. Сјогренов синдром. Системска склероза. Инфламаторне миопатије. Мешовита болест везивног ткива. Синдроми имунолошког дефицита: примарне имунодефицијенције, синдром стечене имунодефицитности (АИДС). Одбацивање трансплантата. Амилоидоза.	4
7.	Тумори (неоплазме) Дефиниција и класификација. Карактеристике бенигнух и малигнух тумора. Биологија туморског раста. Епидемиологија. Молекуларна база тумора и вишестепене карциногенезе. Карциногени агенси. Премалигне лезије и рани карциноми. Одбрана домаћина од тумора - туморски имунитет. Туморски антигени и туморски маркери. Градирање и одређивање стадијума тумора. Клиничке карактеристике тумора. Лабораторијска дијагностика тумора.	4
8.	Болести изазване факторима околине, инфективне болести Болести изазване факторима околине: Загађење животне средине. Оштећења физичким агенсима (радијациона и друга физичка оштећења). Оштећења хемијским агенсима. Нутритивне болести. Инфективне болести: Врсте инфективних агенаса, механизми настанка оштећења изазваних инфективним агенсима (вируси, бактерије) и запаљењски одговор на инфекцију. Вирусне и бактеријске инфекције. Гљивичне и паразитарне болести.	2
9.	Генетски поремећаји Молекуларна база генетских поремећаја. Моногенске болести (аутозомно доминантне, аутозомно рецесивне, болести везане за X хромозом). Болести мултифакторијалног наслеђа. Кариотип. Цитогенетски поремећаји (нумеричке и структурне хромозомске аберације). Дијагностика генетских болести.	1
10.	Кардиоваскуларни систем Крвни судови Ћелије зида крвних судова и њихов одговор на оштећење. Артериосклероза. Атеросклероза. Хипертензија и хипертензивна васкуларна болест. Анеуризме. Васкулитиси. Болести вена и лимфних судова. Тумори. Срце Срчана инсуфицијенција. Ишемијска болест срца: ангина пекторис, инфаркт миокарда, хронична ишемијска болест срца, изненадна срчана смрт. Хипертензивна срчана болест (системска и плућна). Валвуларне болести срца. Кардиомиопатије. Миокардитис. Патологија перикарда. Тумори срца. Конгениталне срчане болести.	3
11.	Респираторни систем Ларинкс: Инфламације. Реактивни нодули (полипи гласних жица). Тумори. Плућа Конгениталне аномалије. Ателектаза. Болести васкуларног порекла. Опструктивне болести плућа. Плућне инфекције. Дифузне интерстицијалне болести плућа. Тумори плућа. Патологија плеуре.	3
12.	Хематопоетски и лимфоидни систем Ћелије црвене лозе и поремећаји коагулације: Анемије. Полицитемија. Хеморагијске дијатезе. Ћелије беле лозе и лимфни чворови: Леукопенија. Реактивне и инфламаторне промене. Лимфоми: Нон-Ходгкин лимфоми, Ходжкинов лимфом. Леукемије и мијелопролиферативне болести. Патологија слезине и тимуса.	2
13.	Глава и врат	8

	<p>Усна дупља Конгениталне аномалије. Инфламације. Улцерозне лезије. Реактивне лезије. Оралне манифестације системских болести. Преканцерозне лезије и тумори меких ткива усне дупље. Аномалије развоја зуба. Зубни плак и каменац. Зубни каријес. Болести зубне пулпе и периапикалних ткива. Болести парадонта. Цисте вилица: развојне одонтогене и неодонтогене, инфламаторне. Одонтогени тумори вилица. Пљувачне жлезде: Инфламације. Опструктивне лезије. Цисте. Тумори.</p> <p>Нос и параназални синуси: Инфламације. Некротизујуће лезије носа и горњих дисајних путева. Тумори. Фаринкс: Инфламације. Тумори. Врат: Бранхијалне цисте. Цисте тиреоглосеалног тракта. Уво: Инфламације. Тумори. Око: Инфламације. Трауме. Тумори.</p>	
14.	<p>Гастроинтестинални тракт Једњак: Конгениталне аномалије. Лезије удружене са моторном дисфункцијом. Езофагитис. Варикси. Тумори. Желудац: Конгениталне аномалије. Гастритис. Пептички улкус и акутне гастричне улцерације. Тумори. Танко и дебело црево: Конгениталне аномалије. Ентероколитис. Малапсорпциони синдроми. Црохнова болест. Улцерозни колитис. Васкуларни поремећаји. Интестинална опструкција. Тумори. Апендикс: Акутни апендицитис. Тумори. Патологија перитонеума.</p>	2
15.	<p>Јетра и билијарни тракт, егзокрини панкреас Јетра Оштећења јетре. Хепатична инсуфицијенција. Жутица и холестаза. Вирусни хепатитис. Аутоимуни хепатитис. Апсцеси јетре. Алкохолна болест јетре. Поремећаји циркулације у јетри. Цироза јетре. Тумори. Билијарни тракт: Холециститис. Холелитијаза. Тумори.</p> <p>Егзокрини панкреас: Панкреатитис (акутни и хронични). Тумори.</p>	2
16.	<p>Бубрези Конгениталне аномалије. Цистичне болести бубрега. Болести гломерула: примарни гломерулонефритиси, гломеруларне лезије код системских болести. Болести тубула и интерстицијума. Болести крвних судова. Уролитијаза. Тумори.</p>	2
17.	<p>Доњи уринарни тракт и мушки генитални систем Уринарни тракт Уретери: Опструктивне лезије. Инфламације. Мокраћна бешика: Инфламације. Уретра: Инфламације. Тумори уринарног тракта.</p> <p>Мушки генитални систем Тестис и епидидимис: Конгениталне аномалије. Инфламације. Васкуларни поремећаји. Тумори. Простата: Инфламације. Бенигна нодуларна хиперплазија. Тумори.</p>	1
18.	<p>Женски генитални систем и дојка Женски генитални систем Цервикс: Инфламације. Тумори. Утерус: Инфламације. Ендометриоза и аденомиоза. Хиперплазија ендометријума. Тумори. Оваријуми и тубе утерине: Инфламације. Цисте. Тумори. Ектопична трудноћа. Гестациона трофобластна болест.</p> <p>Дојка: Инфламације. Фиброцистичне промене. Тумори.</p>	2
19.	<p>Ендокрини систем Хипофиза: Хиперпитуитаризам и аденоми. Хипопитуитаризам. Синдром задњег режња хипофизе. Штитна жлезда: Хипертиреозидизам. Хипотиреозидизам. Тиреоидитис. Гравесова болест. Струме. Тумори.</p> <p>Паратиреозидне жлезде: Хиперпаратиреозидизам. Хипопаратиреозидизам. Надбубрежне жлезде: Адrenокортикална хиперфункција (хиперадренализам). Адrenокортикална инсуфицијенција. Тумори коре и медуле надбубрега. Ендокрини панкреас: Дијабетес меллитус. Тумори панкреасних инсула. Мултипла ендокрина неоплазија (МЕН).</p>	2
20.	<p>Кожа</p>	1

	Кожа као протективни орган. Поремећаји пигментације, невуси и малигни меланом. Бенигни епителни тумори. Премалигни и малигни тумори епидерма. Тумори дерма. Инфламаторне дерматозе. Булозне болести. Инфекције.	
21.	Кости, зглобови и тумори меких ткива Кости: Развојне аномалије. Остеопороза. Пагетова болест. Метаболичке болести удружене са поремећајем минералне хомеостазе. Фрактуре. Остеонекроза. Остеомијелитис. Тумори и туморолике лезије. Зглобови: Реуматоидни артритис и друге инфламаторне болести. Инфективни артритис. Дегенеративне и метаболичке болести. Тумори и туморолике лезије. Тумори меких ткива и туморолике лезије.	2
22.	Периферни нерви и скелетни мишићи Опште реакције моторне јединице. Траума и болести периферних нерава. Болести скелетних мишића.	1
23.	Централни нервни систем Повишен интракранијални притисак, едем мозга и хидроцефалус. Конгениталне малформације. Траума. Цереброваскуларне болести. Инфекције. Демјелинизирајуће болести. Дегенеративне болести. Тумори.	2
	Укупно часова:	60
2. Вежбе		Број часова:
	Општа патологија Визуелни аспект патологије кроз самосталну анализу и демонстрацију микроскопских и макроскопских карактеристика базичних патолошких процеса пружа увид студентима у њихов клинички значај. Специјална (системска) патологија Анализа и демонстрација микро - и макроморфологије са упознавањем узрока и механизма патолошких процеса и болести различитих система органа као и указивање на клиничко-патолошку корелацију пружа могућност самосталног постављања дијагнозе.	2
1.	Адаптације ћелија: атрофија, хипертрофија, хиперплазија, метаплазија. Реверзибилна оштећења ћелије: вакуоларна и хидропична дегенерација, стеатоза.	2
2.	Некроза: коагулациона, казеозна, коликвациона, стеатонекроза, гангрена. Хијалина промена (узроци, механизми и карактеристике интрацелуларних хијалиних депозита и екстрацелуларне хијалинизације).	4
3.	Антракоза. Патологија пигмената ендемог порекла (меланин, хемосидерин, билирубин). Патолошка калцификација. Калкулуси (услови и механизми формирања, састав, морфологија, значај).	4
4.	Терминологија и класификација запаљења. Фибринозно запаљење. Гнојно запаљење. Апсцес. Флегмона. Улцерозно запаљење. Туберкулоза. Процеси репарације ткива.	4
5.	Конгестија органа. Хеморагија у мозгу и другим органима. Тромбоза и тромбоемболизам. Типови тромба: кардијални, артеријски, венски, капиларни (морфологија и значај).	4
6.	Опште карактеристике бенигну и малигну тумора различитог хистогенетског порекла. Микроскопске и макроскопске карактеристике бенигну и малигну тумора усне дупље и других система органа (хистопатолошка дијагноза и клинички значај).	4
7.	Карактеристике лезија које су условљене депоновањем имуних комплекса и другим имунолошки посредованим механизмима. Амилоидоза (дефиниција, амилоидогенеза, морфологија, значај). Нормални кариотип. Примери хромозомских аберација, моногенских и мултифакторијалних болести и конгениталних аномалија.	2
8.	Патолошки процеси кардиоваскуларног система.	4
9.	Патолошки процеси респираторног система.	3

10.	Патолошки процеси хематопоетског и лимфоидног система.	2
11.	Патолошки процеси усне дупље и пљувачних жлезда.	4
12.	Семинар из патологије усне дупље и пљувачних жлезда	4
13.	Патолошки процеси гастроинтестиналног тракта.	3
14.	Патолошки процеси хепатобилијарног система и егзокриног панкреаса.	3
15.	Патолошки процеси уринарног система.	2
16.	Патолошки процеси гениталног система и дојке.	2
17.	Патолошки процеси ендокриног система.	2
18.	Патолошки процеси коже и скелетног система. Тумори меких ткива.	2
19.	Патолошки процеси централног нервног система.	3
	Укупно часова:	60

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Катић В, Кутлешић Ч, Стојановић Д. Општа патологија, Просвета Ниш, прво издање, 1997.
2. Будаков П. Патологија. Медицински факултет-Нови Сад Футура, II прештампано издање 1994.
3. Михаиловић Д. Практикум патохистолошких вежби. Медицински факултет - Ниш, СБМ Ниш 1993.
4. Јанковић Величковић Љ, Живковић В, Ђорђевић Б, Милентијевић М. Макроскопски прикази патолошких процеса. Медицински факултет у Нишу, Свен Ниш 2005.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- теоријска настава: предавања, аудио-визуелне презентације, прикази интересантних случајева тумора и других болести
- практична настава: вежбе из микропатологије и макропатологије
- семинари: у IV семестру из специјалне патологије 1 семинар (патологија усне дупље и пљувачних жлезда)
- консултације: током читаве школске године
- предиспитне вежбе: редовно се организују уз истовремене консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Анатомија и хистологија.

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Тестови: 10
- Практични испит: 30

Активност и процена знања на вежбама и семинару при чему студенти стичу одређени кредит. Завршни испит: тест, практични испит из микропатологије, практични испит из макропатологије, усмени испит. Студенти могу да положе испит путем два колоквијума (прецирано Правилником о полагању испита).

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

16. Гнатологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Гнатологија		
Руководилац предмета: Доц. др Саша Станковић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: С-II 16	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета гнатологија је упознавање студената стоматологије са природном оклузијом и функционалним поремећајима оклузије у орофацијалном систему, односно различитим могућностима терапије ових поремећаја. Комплексне терапијске процедуре у стоматолошкој протетици, добра прогноза надокнада на имплантима и лечење болних краниомандибуларних дисфункција не могу се данас замислити без основних знања из гнатологије.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Исход предмета: студент је оспособљен да изведе све предвиђене процедуре које обезбеђују планско формирање међузубних контаката и да моделирањем одговарајућих морфолошких детаља израђује протетичку надокнаду која треба да обезбеди ефикасно жвакање, нормалан говор и пријатан изглед.</p>		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 30	Практична настава: 15	
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
Увод у гнатологију	1	
Кости виличног комплекса	1	
Скелетни однос вилица;	1	
Промене на костима вилица након губитка зуба	1	
Мастикаторни мишићи	1	
Темпоромандибуларни зглоб	1	
Мишићи меког непца и ждрела	1	
Темпоромандибуларни зглоб	1	
Природна дентиција и њен значај	1	
Биомеханичка улога пародонцијума	1	
Морфолошке карактеристике природне дентиције	1	
Однос зубних низова	1	
Оклузиона раван код природног зубика	1	
Периферна контрола виличних кретњи Функцијске кретње доње вилице	1	
Централна контрола виличних кретњи	1	
Анатомске детерминанте виличних кретњи	1	
Граничне кретње доње вилице	1	
Функцијске кретње доње вилице	1	
Референтни положаји доње вилице	1	
Обележја физиолошки оптималне оклузије	1	
Обележја патолошке оклузије	1	

Класификација артикулатора	2
Пренос модела и стимулација шарнирске кретње мандибуле	1
Протрузиона кретња у полуподесивим артикулаторима	1
Латеротрузијска кретња у полуподесивим артикулаторима	1
Циљеви оклузалне терапије	2
Израда оклузалних сплинтова	2
Укупно:	30
2. Вежбе	Број часова:
Рекапитулација знања из анатомије и физиологије мастикаторног система	1
Артикулатор, упознавање и рад са артикулаторима	1
Преношење радних модела у артикулатор без образног лука	1
Преношење радних модела у артикулатор са образним луком	1
Анализа функционалне морфологије гризних површина на моделима у артикулатору, контакт квржица-фисура	1
Анализа функционалне морфологије гризних површина на моделима у артикулатору, контакт квржица-маргинални брид	1
Упознавање са инструментима за моделовање по РК. Thomas-у	1
Моделовање гризних површина првог горњег премолара у положају централног односа	1
Моделовање гризних површина другог горњег премолара у положају централног односа	1
Моделовање гризних површина првог горњег молара у положају централног односа	1
Моделовање гризних површина другог горњег молара у положају централног односа	1
Моделовање гризних површина горњег и доњег централног секутића у положају централног односа	1
Моделовање гризних површина горњег и доњег очњака у положају централног односа	1
Анализа оклузалних контакта при пропулзији, уклањање оклузалних сметњи.	1
Оклузална терапија и израда сплинтова	1
Укупно часова:	15
3. Семинари	
Теме за израду семинарског рада одређују се на почетку наставног процеса.	
Препоручена литература:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Станишић – Синобад Д: Основи гнатологије. БМГ, Београд, 2001 2. Станковић С. и сар. : Дисфункције темпоромандибуларног зглоба. Просвета, Ниш, 2004. 	
Методe извођења наставе:	
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> • практична • теоретска • колоквијуми 	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:	
1.	

Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Колоквијуми: 10 ▪ Тестови: 10 ▪ Практични испит: 20 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>
Завршни испит*
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 50 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>

17.a Медицинска генетика

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Медицинска генетика		
Руководилац предмета: Проф. др Стево Најман		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : III	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – II 17.a	
Циљ предмета:		
Циљ курса медицинска генетика је да студент стекне знања о хуманом геному, функционисању гена, применама технологија ДНК у медицини и стоматологији и етици примене медицинске генетике.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент на предмету Медицинска генетика је оспособљен да:		
<ul style="list-style-type: none"> • одабере адекватну лабораторијску анализу ДНК у стоматолошкој пракси • интерпретира молекуларно-генетске лабораторијске резултате • пренесе информацију болеснику у складу с основним начелима генетског саветовања • проналази и користи генетске информације које ће му бити потребне у свакодневној пракси 		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 25+5=30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у медицинску генетику	2
2.	Хумани геном и његова организација	2
3.	Структура и функција гена	2
4.	Регулација експресије гена	2
5.	Алати, технике и методе у медицинској генетици	4
6.	Примена медицинске генетике у медицини и стоматологији	2
7.	Клонирање гена	2
8.	Употреба гена у производњи лекова. Биореактори. Животиње и биљке као фабрике лекова	2
9.	Идентификација и тестирање хумане ДНК	4
10.	Форензичка примена тестирања хумане ДНК	2
11.	Терапија генима	2
12.	Клонирање хуманих органа	2
13.	Етички и правни аспекти примене медицинске гентике	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Методе екстракције и мерења ДНК	7
2.	Хумани геном и гени – рад са едукативним софтвером и задаци	7
3.	Методе идентификације и тестирања ДНК: електрофорезе, ДНК, блотинг, РФЛП	7
4.	Форензичка примена тестирања ДНК	4
	Укупно часова:	25
3. Семинари		

1.	Примена медицинске гентике у медицини и стоматологији	3
2.	Етички и правни аспекти примене медицинске гентике	2
	Укупно часова:	5
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Strachan T, Read A. Human Molecular Genetics. 3. izd. Garland Science; 2003. 2. Turnpennz P, Ellard S. Emery's elements of medical genetics. 12. ed. Churchill Livingstone; 2005. 3. Nussbaum RL, McInnes RR, Willard HF. Thompson&Thompson Genetics in medicine. WB Saunders Company, 2001. 		
Методе извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ практична настава: рачунски и други задаци, ▪ интерактивна настава на компјутеру, ▪ лабораторијске демонстрације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Молекуларна и хумана генетика, Биохемија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 8-30 ▪ Семинарски радови: 6-20 ▪ Тестови: 15-20 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит* 30%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

17.6 Увод у научно истраживачки рад

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Увод у научно истраживачки рад		
Руководилац предмета: Проф. др Гордана Коцић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : III	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – II 17.6	
Циљ предмета:		
<p>Предмет има за циљ упознавање студената стоматологије са методологијом научно-истраживачког рада у биомедицинским наукама. Кроз упознавање са могућностима фундаменталних биомедицинских истраживања (рад са експерименталним животињама, културом ткива, анализама телесних течности – крв, плувачка, ликвор, урин), као и кроз приказ могућности клиничких научних студија, студент се усмерава у складу са својим интересовањима за будући рад у области науке. Такође се припрема за приказивање постигнутих резултата научних испитивања научној јавности, кроз могућност писања оригиналних научних радова, усмених и постер презентација на скуповима, као и писања монографија.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Стицањем предвиђених знања у области експерименталних и клиничких истраживањима студент треба да се припреми за дефинисање актуелних научних проблема, припрему плана научних пројеката и приказивање добијених резултата јавности.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 25+5=30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у методологију научно-истраживачког рада у биомедицинским наукама. Појам науке у сфери биомедицинских истраживања. Класификација и подела науке. Експериментална и неекспериментална научна истраживања	2
2.	Опште методе научног рада и њихова примена. Планирање научноистраживачког процеса - фазе рада.	2
3.	Уочавање, Избор и дефинисање научних проблема. Информатика као научна дисциплина; значај примарних, секундарних и терцијалних публикација у припреми научних истраживања.	4
4.	Уочавање, Избор и дефинисање научних проблема –припрема предходног и дефинитивног плана научних истраживању. Радна хипотеза – дефинисање; прикупљање експерименталних резултата у корист хипотезе; Посматрање –активно и пасивно прикупљање података. Биомедицинска (фундаментална) истраживања,	2
5.	Истраживања према нивоима: фундаментална(базична), развојна, стратешка и применљива истраживања. Истраживања у медицини према научној области:	2
6.	Експеримент- планско посматрање природне појаве . Планирање експерименталног рада у лабораторији . Експериментални модели: <i>ин vivo</i> и <i>ин vitro</i> експерименти. Прелиминарни и круцијални експеримент. Коришћење научних информација у планирању и припртеми научних истраживања.	3
7.	Испитивања на лабораторијским животињама. Избор погодних животиња.	2

	Ин виво и ин витро експерименти у стоматологији.	
	клиничка истраживања и истраживања у општем здравству . Етика у научноистраживачком раду. Контролисана клиничка истраживања. Контролисана медицинска истраживања на терену.	4
8.	Компјутерска-онлајн претраживања литературних података. Упознавање са кључним часописима из области стоматологије-могућности њихових претраживања.	3
9.	Обрада резултата научних истраживања: анализа и синтеза постигнутих резултата статистичком обрадом резултата.	2
10.	Приказивање јавности постигнутих резултата. Писање научног рада; оригинални наужни рад; монографија.	4
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Биолошке карактеристике експерименталних животиња; избор погодних животињских врста за жељени експеримент	3
2.	Биолошки огледи са животињама; знацај испитивања биолошких течности – крви, ликвора, сливе, знојам, урина. Биолошки огледи са органима у целини; са ткивним хомогенатима у целини; са субцелуларним органеллама.	3
3.	Технике добијања ткивних хомогената и субцелуларних партикула (нативних једара, митохондрија, микрозомалне фракције, цитозола) методама диференцијаног ултрацентрифугирања.	6
4.	Коришћење хуманог материјала у реализацији научноистраживачких пројеката. Избор погодног узорка: крв (серум, плазма, еритроцити, леукоцити), урин, пљувачка, цереброспинална течност.	4
5.	Примена биохемијских техника у научноистраживачком раду: методе спектрофотометрије, флуориметрије, нефелометрије, турбидиметрије, луминисценције. Сепарисање биомолекула разним методама хроматографије и елктрофорезе. Радиоимунолошка и ензимоимуношка испитивања.	6
6.	Значај хистохемијских истраживања у биомедицинским наукама.	3
	Укупно часова:	25

3. Семинари		
1.	Примена генетског инжењерства у медицини и стоматологији	3
2.	Етички и правни аспекти примене генетског инжењерства	2
	Укупно часова:	5

Препоручена литература:

1. Strachan T, Read A. Human Molecular Genetics. 3. izd. Garland Science; 2003.
2. Turnpennz P, Ellard S. Emery's elements of medical genetics. 12. ed. Churchill Livingstone; 2005.
3. Nussbaum RL, McInnes RR, Willard HF. Thompson&Thompson Genetics in medicine. WB Saunders Company, 2001.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- практична настава: рачунски и други задаци,
- интерактивна настава на компјутеру,
- лабораторијске демонстрације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Молекуларна и хумана генетика, Биохемија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 20
- Семинарски радови: 10
- Тестови: 20
- Практични испит: 20

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцелу. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

17.в Физичке методе у стоматологији

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Физичке методе у стоматологији		
Руководилац предмета: Проф. др Братислав Јовановић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : III	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – II 17.в	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студенту: - прикаже и објасни интеракције ткива и зрачења на којима се темеље дијагностичке и терапијске методе - нагласи особине ткива које одређују слику добијену поједином методом - прикаже повезаност параметара снимања и квалитете слике: резолуција слике, однос сигнал/шум, контраст		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент има сазнања о интеракцији ткива и зрачења на којима се темеље дијагностичке и терапијске методе у стоматологији.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
1. Предавања		Број часова:
1.	Оптичке методе у стоматологији: транслуминесценција, УВ луминесценција и друге.	6
2.	Електрофореза.	6
3.	Физичке основе ласера; интеракције ласерског зрачења с биолошким структурама	6
4.	Рендгенска цев, настанак и спектар X – зрачења; интеракција фотона X – зрачења с биолошким ткивима	6
5.	Физика ултразвука-примена у стоматологији, сонографија, резолуција	6
Укупно часова:		30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Оптичке методе (фотополимеризација, транслуминесценција, УВ луминесценција и друге).	3
2.	Примене електрофорезе у стоматологији	3
3.	Ласери у стоматологији:	6
4.	Примене X-зрачења у стоматологији. Дозиметрија и заштита од зрачења	2

5.	Интеракције ултразвучног таласа са ткивима. Лабораторијске вежбе:	2
6.	Знацај хистохемијских истраживања у биомедицинским наукама.	2
7.	Одређивање енергије гама зрачења Г-М. бројачем	4
8.	Дифракција ласерске светлости	4
9.	Звук и ултразвук	4
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Д. Ристановић и сарадници, Биофизика, Медицинска књига, Београд.
2. Ј. Брњас-Краљевић: Структура материје и медицинска дијагностика, Медицинска књига 2001.
3. Б. Јовановић, Б. Живковић, Т. Јовановић, Практикум из биофизике, Ниш, 2002.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести обилеке наставе које се спроводе на предмету.

- практична настава:
- интерактивна настава на компјутеру,
- лабораторијске демонстрације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

▪

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 20
- Семинарски радови: 10
- Тестови: 20
- Практични испит: 20

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

18. Патофизиологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Патофизиологија		
Руководилац предмета: Проф. др Владмила Бојанић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – II 18	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студенти упознају: <ul style="list-style-type: none"> • појмове етиологије, патогенезе, здравља и болести; етиопатогенезу и стоматолошке манифестације поремећаја различитих органских система • патофизиолошке механизме у настанку поремећаја локалне циркулације, запаљења, инфекције, шока, грознице, узроке и механизме малигне трансформације и канцерогенезе. • значај метода функционалне дијагностике, лабораторијских тестова и анализа за спровођење етиолошко-патогенетски условљене терапије 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета је: <ul style="list-style-type: none"> • познавање етиологије патогенезе болести и повезивање клиничких манифестација најважнијих функционалних и органских поремећаја са њима • сагледавање и разумевање савремених приступа у превенцији, раном откривању, постављању дијагнозе, диференцијалне дијагнозе и терапији стоматолошких обољења. 		
Број часова активне наставе: 90		
Предавања: 60	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Дефиниција, предмет и задаци патофизиологије Значај етиологије и патогенезе Савремено схватање етиологије и етиолошких фактора Здравље и болест Концепт хомеостазе Патофизиолошки аспекти болести Поремећаји ћелијске структуре и функције Механизми оштећења ћелија, ћелијско старење и смрт Поремећаји функције субцелуларних структура Патофизиологија терминалних стања и поремећаја свести	2 2
2.	Општи адаптациони синдром Механизми оздрављења ткива Етиопатогенеза хипоксије Наследни фактори Генетски и развојни поремећаји	2 2
3.	Етиопатогенеза неоплазије Функционалне карактеристике малигнућ ћелија Патофизиологија паранеопластичног синдрома Дејство механичке силе и механичке повреде Локалне механичке повреде Патогенеза бласт и крас синдрома Патогенеза електротраума	2 2
4.	Дејство измењеног атмосферског притиска на организам,	2

	Патогенеза декомпресионог синдрома Патогенетски ефекат нејонизујућих радијација, Јонизујуће зрачење и његово дејство на организам	2
5.	Путеви продирања и дејство хемијских фактора на организам Механизми детоксикације Биолошки етиолошки фактори Инфекција	2
6.	Етиопатогенеза запаљења Медијатори и модулатори запаљења Огњисте запаљења, локални знаци запаљења, Клинички ток запаљења Етиологија и патогенеза грознице Поремећаји органа и ситема у грозници Стадијуми у грозници	2
7.	Хуморални и целуларни имуни одговор, Механизам анафилактичких реакција, Механизам цитотоксичних реакција Механизам имуних комплекса Реакције касне хиперсензитивности Етиопатогенеза сидеропенијских анемија, Етиопатогенеза мегалобластних анемија, Етиопатогенеза хемолитичких анемија Етиопатогенеза леукозе	2
8.	Синдром билијарне ретенције, Етиопатогенеза цирозе јетре, Етиопатогенеза хепатицке коме Етиопатогенеза холелитијазе Патогенеза основних симптома код обољења дигестивног тракта Етиопатогенеза акутне цревне опструкције-илеус, Етиопатогенеза улкусне болести	2
9.	Поремећаји контроле дисања и респираторног ритма Рестриктивни и обструктивни синдром Етиопатогенеза респираторне инсуфицијенције Плућна хипертензије и едем плућа Поремећаји функције бубрега Гломеруларне, тубуларне и васкуларне болести бубрега Акутна и хронична бубрежна инсуфицијенција, Нефролитијаза	2
10.	Параметри ацидобазног статуса, Метаболичка алкалоза и ацидоза, Респираторна алкалоза и ацидоза Поремећаји кардиоваскуларног система Исхемијска болест срца Валвуларна болест срца Болести перикарда Срцана инсуфицијенција Етиопатогенеза хипотензије и хипертензије	2
11.	Поремећаји метаболизма угљених хидрата Етиопатогенеза дијабетеса Етиопатогенеза хипогликемије Поремећаји метаболизма протеина Хипер и хипопротеинемије Поремећаји метаболизма воде и електролита	2
12.	Етиопатогенеза поремећаја функције аденохипотизе Етиопатогенеза поремећаја функције тироидеје	2

	Етиопатогенеза поремецаја коре надбубрега Хипер и хипокортицизам	2
13.	Етиопатогенеза поремецаја функције паратиреоидеје Поремећаји метаболизма Ца, П и Мг Оралне манифестације ендокриних обољења Етиопатогенеза хипотензије и хипертензије	2 2
14.	Хиповитаминоза А и Д Хиповитаминоза Ц и Б, Поремецаји метаболизма олигоелемената Поремећаји метаболизма масти Гојазност, Малнутриција	2 2
15.	Етиопатогенеза поремећаја хемостазе Патофизиологија бола, Етиопатогенеза каријеса и парадонтопатија	2 2
	Укупно часова:	60
2. Вежбе		Број часова:
1.	Уводна вежба, Асфиксија	2
2.	Болест Испољавање болести (симптоми, знаци, синдроми) Ток болести. Цитокини од интереса за стоматологију	2
3.	Поремећаји локалне циркулације - семинар Јатрогена оштећења у стоматологији	2
4.	Дејство термичког фактора Локално дејство термичког фактора (опекотине и смрзотине) Опште дејство термичког фактора (хипотермија и хипертермија)	2
5.	Шок Етиопатогенеза шока - семинар Хиповолемијски, кардиогени и ендотоксични шок Клиничке фазе и параметри за процену тежине шока	2
6.	Запаљење Биолошко биохемијски синдром запаљења - семинар Фокалозе Цитокини у запаљењу	2
7.	Грозница Механизми терморегулације Етиопатогенеза грознице Стадијуми грознице Поремећаји органа и система у току грознице - семинар Температурне криве	2
8.	Поремећаји хуморалног и целуларног имунитета Параметри хуморалног и целуларног имунитета Оралне манифестације имунодефицијенција Реакције хиперсензитивности – семинар	2
9.	Поремећаји црвене лозе Синдром анемије Процена тезине анемијског синдрома – семинар	2
10.	Поремећаји беле лозе Леукоцитозе и леукозе Оралне манифестације хематолошких обољења	2

	Етиопатогенеза и дијагноза леукемија и леукемоидних реакција – семинар	
11.	Поремећаји у дигестивном тракту Поремећаји гутања и секреције пљувачке Поремећаји мотилитета и секреције желуца и црева - семинар Оралне манифестације дигестивних обољења	2
12.	Функционална испитивања респираторног система Оралне манифестације респираторних обољења Параметри хемокоагулационог статуса Етиопатогенеза хеморагијских синдрома – семинар	2
13.	Етиопатогенеза уринарног синдрома - семинар Бубрежни едеми Оралне манифестације бубрежних болести	2
14.	Функционална испитивања КВС-а Поремећаји ритма и спровођења Кардијални едеми Болести крвних судова и атеросклероза Етиопатогенеза хипертензије – семинар	2
15.	Поремећаји ендокриних жлезди Оралне манифестације ендокриних обољења Етиопатогенеза поремећаја: хипофизе, тироидеје, паратириоидеје, надбубрега и полних жлезда - семинари Стоматолошки аспекти различитих старосних група и функционалних стања (адолесценција, трудноћа, лактација, старе особе)	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

1.	Биолошко биохемијски синдром запаљења – семинар	
2.	Синдром анемије, Процена тежине анемијског синдрома - семинар	
3.	Етиопатогенеза уринарног синдрома – семинар	
4.	Етиопатогенеза хипертензије – семинар	

Препоручена литература:

1. Радић С. Општа патолошка физиологија. Медицински факултет Ниш, 2000.
2. Миленковић П. Патолошка физиологија за стоматологе, Универзитетска штампа, Београд, 1999.
3. Бојанић В, Ђинђић Б, Дуњић О, Раденковић С, Радић С, Савић Т и Стоиљковић С. Практикум из патофизиологије, Скрипта, Медицински факултет, Ниш, 2006.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- теоријска настава
- семинари (проблемски оријентисани)
- практична настава
- консултације
- предиспитне вежбе

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Физиологија, Биохемија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Семинарски радови: 10
- Практични испит: 15
- Тестови: 15

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит*

- Усмени испит: 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

19. Фармакологија са токсикологијом

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Фармакологија са токсикологијом		
Руководилац предмета: Проф. др Зорица Јовић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : V i VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – III 19	
Циљ предмета:		
Упознавање студената са применом лекова у пракси са посебним освртом на клиничку примену лекова код обољења и стања која су најчешћа у општој пракси са којима ће се стоматолози најчешће сусретати: лекови који утичу на коагулацију крви и функције тромбоцита; клиничка фармакологија лекова у терапији обољења кардиоваскуларног система; лекови који утичу на метаболизам; дезинфекциона средства; анти-инфективна терапија; флуориди за локалну и системску употребу.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студенти су овладали знањима, вештинама и ставовима из фармакологије оних група лекова које ће стоматолози највише користити у свакодневной пракси.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 45	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава: V		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод	2
2.	Општа фармакологија I (основни принципи фармакокинетице)	4
3.	Општа Фармакологија II (фармакодинамика)	4
4.	Фармакологија лекова који делују на вегетативни и централни нервни систем	8
5.	Општи и локални анестетици и фармакологија опиоидног система	6
6.	Фармакологија леукотријена и простагландина	6
Укупно часова:		30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Рецептурса	8
2.	Фармакокинетски параметри	3
3.	Основи фармакодинамике	4
Укупно часова:		15
3. Семинари		
1.	Општи принципи клиничке фармакологије (фармакокинетика, фармакогенетика, мониторинг)	
2.	Фармакокинетске и фармакодинамске интеракције, нежељена дејства лекова	
3.	Фармакотерапија алергијских стања и алергијских поремећаја изазваних лековима	

4.	Локални анестетици, терапија предозирања са аспекта типа анестезије, концентрације анестетичког средства и анестезираног региона	
5.	Фармакотерапија акутног и хроничног болног стања (мигрена, неуралгија, темпоромандибуларни артритис)	
6.	Фармакотерапија страха и психомоторне агитације	
7.	Нежељени ефекти терапије гликокортикоидима, превенција и третман	
8.	Зависност од лекова	
9.	Механизми дејства лекова	
10.	Специфичности примене лекова у стоматологији	
	Студент може да припреми семинар тако што ће у писаној форми обрадити изабрану тему и представити је колегама на вежби у облику краћег излагања праћеног презентацијом.	укупно 5 бодова

Семестар VI

1. Предавања		Број часова:
1.	Лекови који утичу на коагулацију крви и функције тромбоцита	2
2.	Клиничка фармакологија лекова у терапији обољења кардиоваскуларног система	1
3.	Лекови који утичу на метаболизам	1
4.	Дезинфекциона средства	1
5.	Антиинфективна терапија	6
6.	Токсикологија	2
7.	Флуориди за локалну и системску употребу	2
Укупно часова:		15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Фармакологија вегетативног нервног система	5
2.	Психофармака	1
3.	Миорелаксанси	1
4.	Тровање морфином, тровање барбитуратима	1
5.	Терапија поремећаја хемостазе и коронарне циркулације	1
6.	Терапија бола	2
7.	Терапија инфламаторних стања	1
8.	Примена локалних и општих анестетика	2
9.	Терапија хитних стања	1
Укупно часова:		15

3. Семинари

1.	Терапија инфламаторних стања мукозе оралне шупљине (антиинфламаторни, антибактеријски и антивирусни лекови)	
2.	Хемотерапија бактеријских инфекција; општи принципи антибиотске терапије	
3.	Нежељени ефекти терапије гликокортикоидима, превенција и третман	

4.	Дефицит витамина - симптоми у оралној шупљини, терапија	
5.	Улога тромбоцита и ендотела у хемостази, лекови који доводе до тромбоцитопеније, третман	
6.	фармакологија поремећаја коагулације	
7.	Фармакотерапија стања која угрожавају живот (синкопа, шок, едем плућа)	
8.	Значај флуора у превенцији каријеса	
9.	Тровање флуором	
	Студент може да припреми семинар тако што ће у писаној форми обрадити изабрану тему и представити је колегама на вежби у облику краћег излагања праћеног презентацијом.	Укупно 5 бодова

Препоручена литература:

1. Фармакологија, В. Варагић и М. Милошевић. Елите Медица, 2003.
2. Општа Фармакологија, З. Јовић, Г. Пешић, Ниш, 2001.
3. Рецептурса, приручник из Фармакологије, З. Малобабић, С Пешић, Ниш, 2003.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Теоријска настава
- Практична настава у малим групама на основу приказа случајева и могућих терапијских ресења
- семинари
- колоквијуми

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Фармакологија са токсикологијом I, Физиологија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Присуство и активност на предавањима: 5
- Присуство и активност на вежбама: 5
- Семинари: 10
- Колоквијуми: 20
- Практични спит: 10

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50

Усмени испит 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

20. Болести зуба претклиника

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Болести зуба претклиника		
Руководилац предмета: Проф. др Драгица Дачић Симоновић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : V, VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 6+4 =10	Шифра предмета: С – III 20	
Циљ предмета:		
<p>Пружити студенту теоријско и практично знање о</p> <ul style="list-style-type: none"> • препарацији кавитета за директне и индиректне рестаурације • припреми и уношењу рестауративних материјала у кавитете • топографију кавума дентис и каналном систему зуба • да студент постане мануално припремљен за клинички рад на пацијенту 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је мануелно припремљен за клинички рад у области реконструктивне стоматологије и ендодонције.		
Број часова активне наставе: 165		
Предавања: 45	Практична настава: 105+15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Општи појмови о каријесу. Задатак предмета. Препарације прве класе по Black-у. Каријес предилекциона и имуна места	2
2.	Класични и адхезивни кавитети. Принципи и фазе препарације. Препарације кавитета II класе, фазе препарације, номенклатура зидова	2
3.	Препарација МОД кавитета, превенција фрактура зидова. Препарација кавитета III класе, формирање микро и макро ретенције	2
4.	Препарација кавитета IV класе, врсте ретенције, комбиновање више врста ретенције Препарација кавитета V и VI класе, специфичности ових кавитета	2
5.	Препарације кавитета за ливену пломбу Номенклатура зуба, суво радно поље	2
6.	Подлоге, улога, врсте, начин припремања и постављања у кавитет Увод у каријесологију, етиологија каријеса	2
7.	Класификација каријеса, клиничка и рендгенолошка слика, дијагноза Превентивно и хирушко лечење каријеса	2
8.	Рана дијагностика и медикаментозно лечење каријеса глеђи Иинструменти за први преглед	2
9.	Машинско и ручно уклањање каријеса, инструменти Различити методи уклањања каријеса без сврдала	2
10.	Значај мануелног тренинга препарисања вештачких зуба, рад на фантому Стоматолошко радно место, опремљеност ординације	2
11.	Положај стоматолога и тачка осломца при раду, високо туражне машине Дезинфекција и стерилизација инструмената	2

12.	Интердентални простор, матрице, значај контактне тачке Метални, композитни и керамички инлау-и	2
13.	Специфичности кавитета за инлеј, начин израде индиректних рестаурација Адхезивни кавитети, специфичности, принципи препарације и начини рестаурације	2
14.	Везујући материјали - адхезиви, врсте, особине, начин ношења Композити, састав, подела, особине	2
15.	Глас јономер цементи, састав, подела, особине Глас јономер цементи ојачани смолом и компомери, особине, примена	2
16.	Амалгами, састав, начин везивања, особине	1
17.	Амалгами, припрема, уношење и обликовање, полирање	1
18.	Материјали за привремено затварање кавитета, врсте начин уношења	1
19.	Надокнада већих дефеката зуба - пулпарни и парапупларни кочићи	1
20.	Топографија цавум дентис, по врстама зуба	1
21.	Пулпо дентински комплекс	1
22.	Дентиногенеза и средства за стимулацију дентиногенезе	1
23.	Дубоки каријес, дијагноза и терапија	1
24.	Компликације каријеса, пулпити - етиологија и класификација	1
25.	Ендодонтски инструменти, врсте, начин коришћења	1
26.	Терапија пулпита - витални методи, општи појмови	1
27.	Терапија пулпита - мортални методи, општи појмови	1
28.	Пародонтити, општи појмови, етиологија и класификација	1
29.	Терапија пародонтита, протокол ендодонтске терапије	1
30.	Крајњи циљ терапије пулпита и пародонтита	1
	Укупно часова:	45

2. Вежбе		Број часова:
1.	Организација рада на вежбама. Уопште о каријесу Каријес ретенциона и предилекциона места	4
2.	I класа - препарација кавитета у гипсу. Локализација, форма, номенклатура зидова I класа - принципи и фазе препарације класичних кавитета	4
3.	II класа - препарација у гипсу на моларима, локализација, форма, номенклатура зидова кавитета II класа - препарација на гипсаним премоларима. Поступак код ослабљених зидова	4
4.	МОД - препарација на гипсаним моларима. Специфичности, номенклатура зидова МОД - препарација на гипсаним премоларима. Поступак код ослабљених зидова	4
5.	III класа - препарација у гипсу. Прост и сложен кавитет са ластиним репом III класа - адхезивни кавитет. Специфичности препарације и рестаурације	4
6.	IV класа - препарација у гипсу, са ластиним репон. Специфичности	4

	ретенције материјала IV класа. Различите форме препарације и комбинација ретенционих система	
7.	V класа - препарација у гипсу, специфичности кавитета VI класа - препарација у гипсу	4
8.	Инлеј - Препарација II класе на гипсаним зубима. Предности инлеја Инлеј - Препарација за метални и неметални инлеј. Специфичности и разлике препарација	4
9.	Стоматолошка радна јединица. Положај стоматолога при раду и тачка ослоња руке Ручни и машински инструменти. Принципи вежбања на фантомима	4
10.	I класа - препарација на акрилатним зубима на фантому, директно I класа - препарација разних форми кавитета I класе, индиректно	4
11.	Припрема и уношење подлоге у кавитете I класе	4
12.	I класа- рестаурација кавитета амалгамом и композитом	4
13.	II класа- препарација кавитета на акрилатним моларима, директно II класа- препарација кавитета на акрилатним премоларима, индиректно	4
14.	Припрема и уношење подлоге у кавитете II класе	4
15.	Врсте и начини постављања матрица и рестаурација кавитета II класе амалгамом Формирање контактне тачке са суседним зубом и њен значај	4
16.	МОД кавитет - препарације на акрилатним моларима, директно	3
17.	МОД кавитети - препарације на акрилатним премоларима, индиректно	3
18.	Припрема и уношење подлоге у кавитете МОД класе	3
19.	Начин постављања матрица и рестаурација кавитета МОД амалгамом	3
20.	III класа - препарације на акрилатним зубима, израда класичне и адхезивне форме	3
21.	III класа - начин формирања микроретенције, подлагање и рестаурација кавитета	3
22.	IV класа - препарација на акрилатним зубима, приказ различитих метода ретенције	3
23.	IV класа - подлагање кавитета и рестаурисање композитом	3
24.	Инлеј - препарација кавитета II класе на акрилатним зубима, на фантому, узимање отиска и привремено затварање кавитета.	3
25.	Врсте и начин рада са материјалима за привремено затварање кавитета	3
26.	Парапулпарни и пулпарни кочићи, демонстрирање начина постављања	3
27.	Приказ кавума дентис по врстама зуба	3
28.	Ендодонтски инструменти. Основни појмови о методама ендодонтаке терапије	3
29.	Поступак ампутације и екстирпације пулпе. Демонстрирање поступка на хуманим, екстрахираним зубима.	3
30.	Процена ефикасности мануелног тренинга и рекапитулација појмова	3
	Укупно часова:	105
3. Семинари		
1.	Врсте кавитета, општи појмови	1

2.	Анализа Блек-ових принципа препарације	1
3.	Принципи и фазе препарације класичних кавитета	1
4.	Адхезивни кавитети	1
5.	Класични кавитети	1
6.	Кавитети за инлеј	1
7.	Амалгами	1
8.	Композити	1
9.	Глас јономер цементи	1
10.	Материјали за привремено затварање кавитета	1
11.	Подлоге	1
12.	Интердентални простор и значај контактне тачке	1
13.	Топографија цавум дентис	1
14.	Пулпити - општи појмови	1
15.	Пародонтити - општи појмови	1
	Укупно часова:	15

Препоручена литература:

1. Караџов О. и сар. Основи препарације кавитета, Дечје новине, Г. Милановац 1998.
2. Павловић В. Болести зуба –практикум, Универзитет у Нишу, 1985.
3. Митић Н. Caries profunda, Просвета Ниш 1987.
4. Караџов О и сар. Материјали за зубне испуне, Дечје новине Г. Милановац 1998.
5. Митић Н, Дачић-Симоновић Д. Пулпа и дентин, Просвета Ниш 1994.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- тест,
- практични испит,
- усмени испит

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Протетика претклиника – Морфологија зуба

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе*

- Активност у току наставе: 10
- Семинарски радови: 10
- Тестови: 10
- Практични испит: 20

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50

- Усмени испит 50

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

21. Дерматовенерологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Дерматовенерологија		
Руководилац предмета: Проф. др Љиљана Спалевић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : V	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: С – III 21	
Циљ предмета:		
Упознавање са основама практичног и теоријског аспекта кожних и полних болести		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Могућност препознавања кожних и полних болести применом одговарајућих дијагностичких метода.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 15	Практична настава: 15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1. Увод у дерматовенерологију. Грађа коже и слузокоже. Физиологија коже. Патохистолошке промене коже. Ефлоресценце коже.		1
2. Преглед болесника. Дијагностичке методе у дерматовенерологији, основни принципи неге и лечења коже.		1
3. Дерматозоозе (Scabies, pediculosis, убоди инсеката).		1
4. Пиодемиие (Impetigo vulgaris, Angulus infectiosus oris, Pemphigoid neonatorum). Туберкулоза коже (TBC ulcerosa cutis et mucosae, lupus vulgaris).		1
5. Дерматомикозе (Tinea: favosa, microsporica, trichophytica – superfitalis et profunda; Candidosis).		1
6. Вирусне болести коже (Herpes zoster, Herpes simplex, Verrucae planae, Varrucae vulgaris, Condylomata acuminata, AIDS).		1
7. Алергијске дрматозе (Urticaria, Strophulus, Ангионеуротски едем, Анафилактички шок).		1
8. Контактни алергијски дерматитис, Атопијски дерматитис, Медикаментозни егзантеми, Dyshidrosis.		1
9. Еритеми. Erythema exsudativum multiforme, Erythea nodosum, Erythrodermiae.		1
10. Pityriasis rosea. Psoriasis vulgaris. Lichen planus.		1
11. Булозне дерматозе (Pemphigus vulgaris, Dermatitis herpetiformis Duhring, Pemphigoid bullosus).		1
12. Dyseborrhoea, Acne vulgaris, Alopecia areata.		1
13. Преканцерозе. Тумори коже (базоцелуларни карцином коже, спиноцелуларни карцином коже)		1
14. Syphilis.		1
15. Гонореја. Негонороични уретрити.		1
Укупно часова:		15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Анамнеза дерматовенеролошког болесника Преглед дерматовенеролошког болесника	1
2.	Основне дијагностичке методе у дерматовенерологији Основи терапије дерматовенеролошких болесника	1
3.	Еритемосквамозне дерматозе (Psoriasis vulgaris)	1
4.	Остале еритемосквамозне дерматозе	1
5.	Дерматозоозе	1
6.	Пиодермије	1
7.	Гљивичне инфекције коже	1
8.	Вирусне болести коже	1
9.	Алергијске дерматозе	1
10.	Булозне дерматозе (Pemphigus vulgaris)	1
11.	Булозне дерматозе (Pemphigoid bullosus)	1
12.	Болести слузокоже усана, језика и усне дупље	1
13.	Преканцерозе и тумори коже	1
14.	Syphilis	1
15.	Гонореја и негонороични уретрити	1
Укупно часова:		15
3. Семинари		
1.		
Препоручена литература:		
1. Паравина М, Спалевић Љ, Станојевић М, Тиодоровић Ј, Бинић И, Јовановић Д: Дерматовенерологија, Просвета Ниш 2004.		
Методe извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: <ul style="list-style-type: none"> I. присуство настави 10 поена, II. активност на вежбама 20 поена ▪ Тестови: 20 поена ▪ Практични испит: 20 поена 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 поена 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

22. Неурологија и психијатрија са медицинском психологијом

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Неурологија и психијатрија са медицинском психологијом		
Руководилац предмета: Проф. др Грозданко Грбеша		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : V	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 3	Шифра предмета: С – III 22	
Циљ предмета:		
Циљ је да се студенти упознају са основним неуролошким и психијатријским знањима – разумевање етиологије и тока болести, постављање дијагнозе, диференцијалне дијагнозе, као и усвајање основних поставки медицинске психологије и разумевање психолошких карактеристика стоматолошких болесника.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход је оспособљеност стоматолога за рад са психијатријским и неуролошким болесницима.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 30	Практична настава: 15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1. Увод у психијатрију. Предмет и поље рада Медицинске психологије Увод у неурологију. Организација нервног система		2
2. Свест , опажање, пажња. Кранијални нерви I, II		2
3. Мишљење, памћење, интелигенција. Кранијални нерви III, IV, VI.		2
4. Нагони, воља, афекти. Кранијални нерви V и VII		2
5. Неурозе I Кранијални нерви VIII – XII		2
6. Неурозе II. Поремаћај личности Пирамидни систем.		2
7. Психосоматска обољења Екстрапирамидни систем		2
8. Психозе (ендогене) I Сензибилитет, тонус, рефлекси.		2
9. Психозе (ендогене II) Бол у стоматолошкој пракси. Болови главе и лица.		2
10. Психозе (органске и реактивне) Кичмена мождина, мождано стабло, мали мозак.		2
11. Зависност од алкохола. Алкохолне психозе. Више мождане функције (говор, гнозије, праксије). Кортикални и субкортикални синдроми.		2
12. Зависност од дрога. Неуро АИДС. Периферни нервни систем. Неуромишићна обољења.		2
13. Ургентна стања у психијатрији. Психологија телесног болесника. Цереброваскуларна обољења.		2
14. Однос лекар болесник. Ментално оболело лице као стоматолошки		2

	болесник. Повреде и тумори нервног система.	
15.	Психијатријска заштита у рату и ванредним условима. Организација психијатријске службе. Ургентна стања у неурологији. Епилепсије.	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Приступ неуролошком пацијенту. Неуролошка анамнеза	1
2.	Приступ психијатријском пацијенту. Психијатријска анамнеза	1
3.	Кранијални нерви I, II Кранијални нерви III, IV, VI.	1
4.	Свест, опажање, пажња	1
5.	Кранијални нерви V и VII Кранијални нерви VIII – XII	1
6.	Мишљење, памћење, интелигенција	1
7.	Пирамидни систем.	1
8.	Нагони, воља, афекти	1
9.	Екстрапирамидни систем.	1
10.	Неурозе	1
11.	Церебелум	1
12.	Психозе	1
13.	Периферни нервни систем. Тонус и рефлекси	1
14.	Семинар	1
15.	Говор и поремећаји говора.	1
	Укупно часова:	15
3. Семинари		
1.	Болови главе и лица	1
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Јован Марић, КЛИНИЧКА ПСИХИЈАТРИЈА - IX Издање, Меграф, Београд 2001. 2. Спасић М. Неуролошке болести од значаја за стоматолошку праксу. У: Станковић Д, Јовановић Г. (уред.) Проблематика болести ризика у стоматолошкој пракси. Универзитет у Нишу, Медицински факултет, Студентски Културни центар, Ниш 2001: 67-89 3. Јагода Димић- Потић. Неурологија за студенте стоматологије. Галант, Београд 2003 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ настава у малој групи, проблемски оријентисана настава ▪ семинарски радови ▪ консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерна медицина, фармакологија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 ▪ Семинарски радови: 40 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		

Завршни испит* 30

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

23.a Основи имунологије

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Основи имунологије		
Руководилац предмета: Проф. др Борисав Каменов		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – III 23.a	
Циљ предмета:		
Да студент овлада релевантним сазнањима о болестима имунског система значајних за стоматологију		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Да студент буде у стању да разуме имунску основу најчешћих болести у стоматологији (парадонтопатија, каријес, болести слузокоже усне дупље), објасни њихову патогенезу, тумачи резултате испитивања имунског система, предлаже терапију и сугерише превенцију болести.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Имунски ситем - Опште карактеристике имунског система - Ћелије и органи имунског система - Неспецифични и специфични имунски одговор	2
2.	Неспецифични имунски одговор - Компоненте неспецифичног имунског одговора - Интеракција са окружењем - Ефекторни механизми неспецифичног имунског одговора - Систем комплемента	2
3.	Специфични имунски одговор - Препознавање антигена - Фенотипске карактеристике Т и Б лимфоцита и аксесорних ћелија. - Хуморалне и целуларни имунски одговор - Имунолошка меморија - Примарни и секундарни имунски одговор.	2
4.	Презентација антигена и гени главног хистокомпатибилног комплекса (ГХК) - Антигени (природа антигена, структура) - Антиген презентујуће ћелије - Презентација антигена - Структура хистокомпатибилних антигена - Улога ГХК у функцији имунског система	2
5.	Хуморални имунски одговор - Антитела (структура, изотип, алотип и идиотип) - Генетска основа синтезе имуноглобулина - Активација Б лимфоцита - Ефекторски механизми хуморалне имуности	2
6.	Целуларни имунски одговор - Карактеристике Т ћелија и Т рецептора - Генетска основа хетерогености Т рецептора - Активација Т ћелија	2

	- Ефекторски механизми целуларне имуности	
7.	Регулација синтезе антитела - Интеракција Т и Б ћелија у продукцији антитела - Улога цитокина у продукцији антитела	2
8.	Инфламација - Ћелије и молекулски механизми инфламаторне реакције - Контрола инфламације	2
9.	Хиперсензитивне реакције (I, II, III, IV тип)	2
10.	Аутоимуност - Механизми толерације - Аутоимунске болести	2
11.	Урођене и стечене имунодефицијенције - Имунодефицијенције неспецифичне имуности - Имунодефицијенције хуморалне имуности - Имунодефицијенције целуларне имуности	2
12.	Имунологија тумора - Иmunски систем и патогенеза тумора - Туморски антигени - Реакција имунског система на тумор	2
13.	Вакцине - Историја вакцинације - Вакцине које се сада користе и механизми заштите - Адјуванси	2
14.	Иmunска основа поремећаја дентиције, каријеса	2
15.	Иmunска основа парадонтопатије	2
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Пречишћавање антигена и антитела	2
2.	Реакције преципитације (одређивање концентрације имуноглобулина и компоненти комплемента радијалном имунодифузијом, имуноелектрофореза)	2
3.	Реакције аглутинације (одређивање крвни група АБО система, пасивна хемаглутинација, Coombs-ov тест)	2
4.	Комплемент (принципи испитивања система комплемента, квантификација компоненти комплемента, одређивање хемолитичке активности комплемента - ЦХ50)	2
5.	Методe испитивања са облеженим антителима (РИА, ЕЛИСА тестови, метод директне и индиректне имуофлуоресценције).	2
6.	Т и Б лимфоцити (методe издвајања, морфологија лимфоцита, одређивање броја леукоцита и лимфоцита, кватификација Т лимфоцита, проточна цитофлуориметрија).	2
7.	Методe испитивања функције Т и Б лимфоцита (тест бластне трансформације, мешана култура лимфоцита, реакција инхибиције миграције макрофага и леукоцита, стварање хемолитичког плака у агару).	2
8.	Кожне пробе (анафилактичка реакција, Артусов феномен, туберкулински тест)	2
9.	Моноклонска антитела и њихов значај	2
10.	Технике молекуларне биологије (хибридизација, ПЦР, значај примене метода молекуларне биологије у дијагностици различитих наследних и ненаследних болести у хуманој патологији).	2
11.	Методe испитивања неспецифичне имуности (реактанти акутне фазе инафламаторне реакције, функције фагоцитних ћелија, НБТ тест).	2
12.	ХЛА типизација	2

13.	Тумачење резултата лабораторијског испитивања имунског система	2
	Укупно часова:	26
3. Семинари		
1.	Имунска основа поремећаја дентиције, каријеса	2
2.	Имунска основа парадонтопатије	2
	Укупно часова:	4
Препоручена литература:		
5. Јасмина Љаљевић, Клиничка имунологија, ЕЦПД, Београд, 2002.		
Методe извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.		
▪		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
▪ Интерна медицина, фармакологија		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Семинарски радови: 20 ▪ Тестови: 30 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. Поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит* 30%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

23.6 Стоматолошки материјали

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Стоматолошки материјали		
Руководилац предмета: Проф. др Александар Игић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : V	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – III 23.6	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Стоматолошки материјали је да студента упозна са: <ul style="list-style-type: none"> - Физичко-хемијским карактеристикама материјала - Специфичностима корозије - Легурама - Керамичким масама - Акрилатима - Гипсевима - Отисним материјалима - Дентин адхезивним материјалима - Матријалима у рестауративној стоматологији и - Материјалима за интраканалну медијацију и обтурацију. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Знање стечено у току наставе на предмету стоматолошки материјали омогућиће студенту да разуме физико хемијско понашање материјала који се примењују у стоматологији при различитим условима припреме и примене у протетици, у конзервативној рестаурацији зуба и ендодонцији.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Стандарди стоматолошких материјала <ul style="list-style-type: none"> - директиве ЕУ - знак ЦЕ - ИСО стандард - ГЦП и ГМП стандард - Биолошка својства материјала - стандарди стоматолошких материјала - биокompatibilност материјала - тестови за евалуацију биокompatibilности - алергиске манифестације изазване денталним материјалима 	2
2.	Физичка својства материјала <ul style="list-style-type: none"> - чврстоћа - деформација - еластичност - жилавост - тврдоћа - отпорност на удар - хабање, отпорност на хабање - замор материјала 	2
3.	Понашање материјала под дејством топлоте	2

	<ul style="list-style-type: none"> - експанзија - контракција - специфични топлотни капацитет - проводљивост топлоте - топлотна дифузија - кретање молекула у зависности од енергије - вискозност - вискоеластичност 	
4.	<p>Електрохемијски аспекти корозије</p> <ul style="list-style-type: none"> - електролити и електролитичка дисоцијација - електролитички притисак растварања метала - корозија - галванска корозија - електролиза надокнада 	2
5.	<p>Легуре</p> <ul style="list-style-type: none"> - тачка топљења - интервал топљења - кристализација - рекристализација - хладна обрада легура - хомогенизовање легура - побољшање-отврдњавање-оплемењавање 	2
6.	<p>Златне легуре</p> <ul style="list-style-type: none"> - трокомпонентна легура злата - типови легура - легуре на бази паладијума - легуре злата и паладијума - легуре сребра и паладијума 	2
7.	<p>Легуре за базу протезе</p> <ul style="list-style-type: none"> - кобалт-хромове легуре - легуре гвожђа - легуре титана - лемљење - заваривање - заваривање плазмом - заваривање ласером 	2
8.	<p>Легуре за метал-керамику</p> <ul style="list-style-type: none"> - племените легуре (златне, златно-паладијумске, паладијум сребрне легуре, паладијумске легуре) - неплемените легуре (никл-хром легуре, кобалт-хром-молибден-титан легуре) - дентални челици - нерђајући челик - жице (захтеви, материјали, врсте) 	2
9.	<p>Керамичке масе</p> <ul style="list-style-type: none"> - захтеви за керамичке масе - подела - састав - метал керамика - веза керамике и метала - машински обрадива керамика 	2
10.	<p>Акрилати</p> <ul style="list-style-type: none"> - састав - припрема акрилата - полимеризација (топло, хладно, светлосно, микроталасно) 	2

	<ul style="list-style-type: none"> полимеризујући акрилати) - меки акрилати за подлагање - узроци порозности акрилата - апсорпција воде - унутрашњи напон у акрилату 	
11.	<p>Гипс</p> <ul style="list-style-type: none"> - добијање - физичко-механичке карактеристике гипса - везивање гипса - утицај на тврдоћу гипса - синтетички гипс 	2
12.	<p>Ватросталне масе</p> <ul style="list-style-type: none"> - масе са гипсом као везивом - масе са фосфатним везивом - масе са силикатним везивом - везивна и термичка експанзија - хиргоскопска експанзија 	2
13.	<p>Отисни материјали</p> <ul style="list-style-type: none"> - гипс као отисни материјал (историјски део) - термопластичне масе - цинк оксид еугенол пасте - хидроколоиди - еластомери (полисулфиди, силикони, полиетри) 	2
14.	<p>Материјали за израду модела</p> <ul style="list-style-type: none"> - гипс за израду модела - вештачке смоле - композитни материјали - електролитичко наношење метала на радну површину отиска Воскови - физичка својства воскова - животињски, биљни, минерални, синтетички воскови - примена различитих врста воскова - правила за рад са восковима 	2
15.	<p>Материјали за обраду и полирање</p> <ul style="list-style-type: none"> - брусни инструменти - дизајн, брусни учинак - природни и вештачки абразивни материјали - материјали за пескирање - избор алата према ИСО стандарду 	2
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Стандарди стоматолошких материјала Приказ директива ЕУ, значај знака ЦЕ, улога ИСО стандарда, ГЦП и ГМП стандарди, биолошка својства материјала који се примењују у стоматологији, стандардизација стоматолошких материјала, биокомпатибилност материјала, тестови за евалуацију биокомпатибилности, алергиске манифестације изазване денталним материјалима	2
2.	Физичка својства материјала Чврстоћа материјала, деформација, еластичност, жилавост, тврдоћа, отпорност на удар, хабање, отпорност на хабање, замор материјала	2
3.	Понашање материјала под дејством топлоте Експанзија и врсте експанзије, контракција, специфични топлотни капацитет, проводљивост топлоте, топлотна дифузија, кретање молекула у зависности од енергије, вискозност, вискоеластичност	2

4.	Електрохемијски аспекти корозије Шта је корозија. Електролити и електролитичка дисоцијација, електролитички притисак растварања метала, галванска корозија, електролиза надокнада	2
5.	Легуре Врсте и карактеристике легура. Тачка топљења, интервал топљења, кристализација, рекристализација, хладна обрада легура, хомогенизовање легура, побољшање-отврдњавање-оплеменавање	2
6.	Златне легуре Због чега се врши легирање злата. Трокомпонентна легура злата, типови легура, легуре на бази паладијума, легуре злата и паладијума, легуре сребра и паладијума	2
7.	Легуре за базу протезе Неопходност примене легура за базу протезе. Кобалт-хромове легуре, легуре гвожђа, легуре титана. Лемљење, заваривање, заваривање плазмом, заваривање ласером	2
8.	Легуре за метал-керамику Племените легуре за метал-керамику (златне, златно-паладијумске, паладијум сребрне легуре, паладијумске легуре), неплемените легуре за метал-керамику (никл-хром легуре, кобалт-хром-молибден-титан легуре), дентални челици, нерђајући челик, жице (захтеви, материјали, врсте)	2
9.	Керамичке масе Захтеви за керамичке масе, њихова подела и састав. Метал керамика, веза керамике и метала, машински обрадива керамика	2
10.	Акрилати Састав, припрема акрилата, полимеризација (топло, хладно, светлосно, микроталасно полимеризујући акрилати), меки акрилати за подлагање, узроци порозности акрилата, апсорпција воде, унутрашњи напон у акрилату	2
11.	Гипс Опис, добијање, физичко-механичке карактеристике гипса, везивање гипса, утицај на тврдоћу гипса, синтетички гипс	2
12.	Ватросталне масе Ватросталне масе са гипсом као везивом, ватросталне масе са фосфатним везивом, ватросталне масе са силикатним везивом, везивна и термичка експанзија ватросталне масе, хиргоскопска експанзија ватросталне масе	2
13.	Отисни материјали Подела отисних материјала, гипс као отисни материјал (историјски део), термопластичне масе, цинк оксид еугенол пасте, хидроколоиди, еластомери (полисулфиди, силикони, полиетри)	2
14.	Материјали за израду модела Подела материјала за израду модела, гипс за израду модела, вештачке смоле, композитни материјали, електролитичко наношење метала на радну површину отиска	2
15.	Материјали за обраду и полирање Врсте материјала за обраду и полирање, брусни инструменти, њихов дизајн и брусни учинак, природни и вештачки абразивни материјали, материјали за пескирање, избор алата према ИСО стандарду	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Стаменковић Д, Обрадовић-Ђуричић К, Белоица д, Лековић В, Ивановић В, Павловић Г, Поповић Г. Стоматолошки материјали. ЗУНС. Београд 2003.
2. Стаменковић Д, Рудолф Р, Тодоровић А, Лазић В, Анжел и, Чолић , Обрадовић-Ђуричић К, Марковић Д, Вулићевић З, Лековић В., Шпадијер-Гостовић А, Грбовић З. А, Величковић С,

- Марион Љ, Космач Т, Облак Ч. Градивни стоматолошки материјали. Кућа штампе Земун 2007.
3. Игић А. Игић С. Младеновић Д. Ристић К. Младеновић Л. Обрада резањем и брушењем у стоматологији. Свен. Ниш 2005.
 4. Филиповић В, Гвозденовић-Седлецки С, Караџов О, Кезеле Д, Колак Ж, Кубуровић Д, Марковић Д, Пајић М, Петровић В: Материјали за зубне испуне, Београд, 2002.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Теоријска настава
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Претклиничка протетика и болести зуба – претклинника

Оцена знања: (максимални број поена 100) Оцена се формира на основу практичног и теоријског дела испита. Уколико се студент определи за полагање испита преко колоквијума (парцијални метод) оцена се формира на основу броја освојених поена.

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 30
- Колоквијум 40

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

24. Интерна медицина

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Интерна медицина (педијатрија, инфективне болести, физикална медицина и рехабилитација)		
Руководилац предмета: Проф. др Стеван Илић (Проф. др Борисав Каменов, Проф. др Љиљана Константиновић, Проф. др Зоран Којовић)		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : V, VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 16	Шифра предмета: С – III 24	
Циљ предмета:		
<p>Интерна медицина бави се проучавањем, спречавањем и лечењем болести унутрашњих органа човека (болести срца, крви и крвних судова, органа за варење, плућа и др). Циљ предмета Интерна медицина је да студентима омогући упознавање са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • узроцима који доводе до обољења унутрашњих органа • патогенетским процесима који доводе до развоја болести • клиничким манифестацијама болести • савременим дијагностичким методама које омогућавају постављање што раније и тачније дијагнозе болести <p>савременим принципима превенције обољења унутрашњих органа</p>		
<p>Педијатрија: да студент демонстрира способност добијања релевантне анамнезе од родитеља, клиничког прегледа деце свих узраста, укључујући и праћење раста и развоја, да класификује и разликује најчешћа патолошка стања у области педијатрије, да интерпретира клиничка стања, лабораторијске и радиолошке параметре најчешћих болести у дечјем узрасту.</p>		
<p>Инфективне болести: да студент стекне знања у прегледу болесника од инфективних болести, да научи преглед лимфних жлезда врата, иа научи преглед ждрела и уочи караткегистичне промене у усној дупљи и тонзилама, на научи преглед јетре и слезине, да практично примени знања у тумачењу резултата биохемијских анализа у зависности од инфективне болести, да практично примени знања у тумачењу микробиолошких и вирусолошких анализа у зависности од инфективне болести. да научи основне принципе терапије инфективних болести.</p>		
<p>Физикална медицина и рехабилитација: едукација студената за примену физикалних фактора у циљу профилаксе, дијагностике и терапије.</p>		
<p>Исход предмета: (знања, вештине, ставови)</p>		
<p>Знање стечено у току наставног процеса на предмету Интерна медицина омогућиће доктору стоматологије да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • схвати узроке и механизме настанка болести унутрашњих органа • препозна симптоме и знаке интернистичких болести <p>примени принципе превенције болести унутрашњих органа</p>		
<p>Педијатрија: студент је овладао вештинама узимања анамнезе, клиничког прегледа, тумачења радиограма и резултата лабораторијских испитивања релевантних за патолошка стања дечјег узраста.</p>		
<p>Инфективне болести: студента је оспособљен да самостално преследа болесника оболелог од инфективне болести, да препозна инфективну болест, правилно предложи биохемиско и микробиолошко испитивање, да правилно тумачи лабораторијска и остала пракличка испитивања и предложи одговарајућу терапију.</p>		
<p>Физикална медицина и рехабилитација: студент је савладао протокол правовремене рехабилитације оболелих и повређених.</p>		
<p>Број часова активне наставе: 240</p>		

Предавања: 120		Практична настава: 105 + 15
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у пропедвтику интерне медицине. Анамнеза	2
2.	Објективни преглед болесника. Инспекција. Палпација.	2
3.	Перкутна аускултација.	2
4.	Допунске методе испитивања.	2
5.	Допунске методе испитивања – наставак	2
6.	Преглед главе и врата.	2
7.	Анатомија и физиологија респираторног система. Методе испитивања. Класификација обољења.	2
8.	ХОБП. Бронхијална астма.	2
9.	Хронична респираторна инсуфицијенција. Пнеумоније	2
10.	Карцином бронха.	2
11.	Туберкулоза плућа.	2
12.	Кардиоваскуларна обољења данас, фактори ризика. Ангина пекторис	1
13.	Реуматска грозница	1
14.	Поремећаји срчаног ритма. Антикоагулантна терапија у кардиологији.	2
15.	Акутни инфаркт миокарда.	2
16.	Артеријска хипертензија.	2
17.	Болест перикарда. Инфективни ендокардитис.	2
18.	Болест миокарда. Стечене срчане мане.	2
19.	Акутно и хронично плућно срце.	2
20.	Синкопа. Колапс.	2
21.	Шок.	1
22.	Основни анатомо-физиолошки подаци за варање. Болест једњака.	2
23.	Болести желуца и дуоденума. Бенигни и малигни тумори јетре, желуца и дуоденума.	2
24.	Болести танког црева. Болести дебелог црева.	2
25.	Анатомо-физиолошки подаци и методе испитивања јетре. Акутни и хронични хепатитис.	2
26.	Цироза јетре. Друге болести јетре. Бенигни и малигни тумори јетре. Болести перитонеума.	2
27.	Болести жучне кесе и жучних путева. Вирусни хепатитиси.	2
28.	Запаљењске болести панкреаса. Бенигни и малигни тумори панкреаса.	1
29.	Увод у ендокринологију. Болест хипофизе.	2
30.	Болест тироидеје, паратиреоидне жлезде и надбубрега	2
31.	Диабетес мелитус тип I	2
32.	Диабетес мелитус II	2

33.	Општи појмови о тровању ендогеним и егзогеним отровима: дијагноза, терапија и прогноза. Тровања лековима и разним органским и неорганским отровима.	2
34.	Хематопоезни систем. Методе испитивања. Хемостаза. Лимфопролиферативне болести.	2
35.	Анемије. Болести беле лозе.	2
36.	Имунолошке болести. Поремећај имунитета. Дијагностика и лечење имуних болести.	2
37.	Алергија на лекове. Терапија алергије.	2
38.	Приступ пацијенту у нефрологији. Нефротски синдром. Нефролитијаза. Урођене болести бубрега (полицистична болест бубрега).	2
39.	Инфекције уринарног тракта. ТБЦ уротракта. Инсипидни дејабетис. Бубрег у трудноћи.	2
40.	Ренална хипертензија. Интерстицијски нефритис, аналгезична и ендемска нефропатија.	2
41.	Хронична бубрежна инсуфицијенција. Дијализа-хемо и перитонеална. Опструктивна нефропатија.	2
42.	Гломерулопатије (дефиниција, етиологија, патогенеза, подела). Примарне гломерулопатије. Секундарне Гломерулопатије (дијабетесна нефропатија, амилоидоза, системске болести колагена). Акутна бубрежна инсуфицијенција	2
43.	Класификација реуматских болести. Реуматоидни артритис. СБВТ	2
44.	Системске болести везивног ткива. Дегенеративни реуматизам. МБВТ, системска склероза. М.Вачтерев	2
45.	Morbus Reiter. Arthritis psoriatica. Enteropatski arthritis. Ванзглобни реуматизам. Гихт	2
46.	Раст и развој	1
47.	Исхрана	1
48.	Акутне и хроничне респираторне инфекције Горњих и доњих дисајних путева	2
49.	Неонатологија	2
50.	Хематологија	1
51.	Ендокринологија	1
52.	Дечја неурологија	1
53.	Имунологија	1
54.	Кардиологија	1
55.	Нефрологија	1
56.	Мононуклеозни синдром. Паротитис епидемица.	2
57.	Инфлуенца. Пертусис. АИДС	2
58.	Осипне грознице. Тетанус. Еризипел	2
59.	Дифтерија. Синдром крупа.	2
60.	Увод у физикалну медицину и рехабилитацију, дефиниција, класификација.	1
61.	Фототерапија, инфра црвени и ултра љубичасти зраци, фотодијагностика.	1
62.	Термотерапија, криотерапија, хидротерапија, кинезитерапија.	1
63.	Електротерапија: једносмерне струје, наизменичне струје ниске, средње и високе фреквенце	1
64.	Импулсно магнетно поље и ултразвук. ФТ и РХ кардиоваскуларних и респираторних болесника	1

65.	ФТ и РХ након лезија централног моторног неурона.	1
66.	ФТ и РХ посттрауматских стања.	1
67.	ФТ и РХ реуматолошких болесника	1
68.	ФТ и РХ у постоперативном периоду	1
69.	ФТ и РХ након прелома костију	2
70.	ФТ и РХ код повреда меких ткива	1
71.	ФТ и РХ код обољења темпоромандибуларног зглоба	1
72.	ФТ и РХ код парезе и парализе н. faciјалиса	1
	Укупно часова:	120

2. Вежбе		Број часова:
1.	Анамнеза	4
2.	Инспекција	2
3.	Палпација	2
4.	Перкусија	2
5.	Аускултација	4
6.	Преглед главе и врата	2
	Семинар	1
7.	Методe испитивања у пулмологији: Палпација, Перкусија, Аускултација	2
8.	Преглед болесника са ХОБП	2
9.	Преглед болесника са бронхијалном астмом	2
10.	Преглед болесника са карциномом бронха	2
11.	Преглед болесника са пнеумонијом	2
12.	Преглед болесника са туберкулозом плућа	1
	Семинар	2
14.	Аускултација срца	2
15.	Преглед болесника са коронарном болешћу	2
16.	Преглед болесника са реуматском грозницом	2
17.	Преглед болесника са артеријском хипертензијом	2
18.	Преглед болесника са урођеним и стеченим срчаним манама	2
19.	Преглед болесника са поремећајем срчаног ритма	2
20.	Преглед болесника са акутним и хроничним плућним срцем	2
21.	Преглед болесника у стању синкопе, колапса и шока	2
22.	Семинар	3
23.	Инспекција, палпација, перкусија и аускултација трбуха	2
24.	Преглед болесника са улкусном болешћу и тумором желуца	2
25.	Преглед болесника са обољењем дебелог црева	2
26.	Преглед болесника са обољењем јетре и жучне кесе (ицтерус)	2
27.	Преглед болесника са обољењем панкреаса	1
	Семинар	1
28.	Преглед болесника са обољењем хипофизе	1
29.	Инспекција и палпација болесника са обољењем ститне жлезде = тумачење резултата	2
30.	Преглед болесника са болестима надбубрега и паратиroidне жлезде	1
31.	Преглед болесника са дијабетесом типа 1 и типа 2	2
32.	Семинар	1
33.	Инспекција, палпација, перкусија и аускултација нефролошког болесника	2
34.	Преглед болесника са нефротским синдромом	1
35.	Преглед болесника са акутном бубрежном инсуфицијенцијом	1

36.	Преглед болесника са хроничном бубрежном инсуфицијенцијом	2
37.	Преглед болесника са акутним гломерулонефритом	1
38.	Семинар	1
39.	Преглед болесника (клинички и тумачење лабораторијских анализа)	3
40.	Преглед болесника са имунолошким болестима	1
41.	Преглед болесника са алергијом на лекове	1
42.	Семинар	1
43.	Преглед болесника са егзогеним тровањима	2
44.	Клинички преглед болесника са реуматоидним артритом	2
45.	Клинички преглед болесника са М.Бецхтерев – гисцхт и ванзглобним реуматизмом	2
46.	Семинар	1
47.	Анамнеза и клинички преглед у педијатрији.	2
48.	Исхрана деце. Респираторне инфекције у дечјем узрасту. Најзначајнији кардиоваскуларни проблеми. Конвулзије и инфекције централног нервног система.	4
49.	Хематолошки и имунолошки поремећаји у дечјем узрасту. Диабетес мелитус код деце.	4
50.	Семинар	2
51.	Узимање анамнезе	1
52.	Клинички преглед болесника	1
53.	Преглед усне дупље болесника	2
54.	Преглед болесника са освртом на лимфаденопатију	2
55.	Преглед болесника са освртом на кожне промене	1
56.	Семинар	1
57.	Фототерапија, инфра црвени и ултра љубичасти зраци, фотодијагностика.	1
58.	Термотерапија, криотерапија, хидротерапија, кинезитерапија.	1
59.	Електротерапија: једносмерне струје, наизменичне струје ниске, средње и високе фреквенце	1
60.	Импулсно магнетно поље и ултразвук. ФТ и РХ кардиоваскуларних и респираторних болесника	1
61.	ФТ и РХ након лезија централног моторног неурона.	1
62.	ФТ и РХ пострауматских стања.	1
63.	ФТ и РХ реуматолошких болесника	1
64.	ФТ и РХ у постоперативном периоду	1
65.	ФТ и РХ након прелома костију	1
66.	ФТ и РХ код повреда меких ткива	1
67.	ФТ и РХ код обољења темпоромандибуларног зглоба	1
68.	ФТ и РХ код парезе и парализе н. фацијалиса	1
69.	Семинар	1
	Укупно часова:	120
3. Семинари Теме семинарских радова одређују се на почетку наставног процеса		15
Препоручена литература:		
<ul style="list-style-type: none"> • Антић Слободан и сарад. ИНТЕРНА медицина, Медицински факултет Просвета, Ниш, 2004. • Антић Слободан и сарад. ИНТЕРНА медицина, Медицински факултет Просвета, Ниш 2005. • Ратомир Антић, ИНТЕРНА пропедевтика : физичка дијагностика / допуњено и проширено изд. Дечје новине, Горњи Милановац 1990. • Љубомир М. Хаџи Пешић, ИНТЕРНА пропедевтика прерађено изд. Просвета, Ниш 1996. • Проф . др Рашко Степановић: Уџбеник педијатрије • Проф. Олга Костић: Физикална Медицина, Медицински факултет Ниш, 2002 		

- Константиновић Љ. и сарадници: Клиничка инфектологија : Одабрана поглавља за студенте медицине и стоматологије. Универзитет у Нишу, Ниш 2001.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми, тестови,
- семинарски радови

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Патологија, Патофизиологија, Фармакологија, Положени колоквијуми из: педијатрије, инфективних болести, физикалне медицине и рехабилитације

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50%

- Активност у току наставе: 20
- Семинарски радови: 10
- Тестови: 20

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 20
- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

25. Хирургија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Хирургија (гинекологија са акушерством, офталмологија)		
Руководилац предмета: Проф. др Мирослав Јеремић (Проф. др Вјекослав Лилић, Проф. др Гордана Златановић)		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : V, VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 10	Шифра предмета: С – III 25	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета Хирургија је да студенту стоматологије:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пружи информације о савременим теоретским и практичним знањима из делова хирургије који су потребни за обављање стоматолошке праксе. - омогући студенту да савлада предвиђено градиво и усвоји знања на савремен начин - обезбеди потребна знања из базичних хируршких вештина које би могао искористити у савладавању градива других стоматолошких хируршких предмета. <p>Гинекологија са акушерством: омогућава студентима стоматологије упознавање са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • анатомском структуром и физиологијом гениталних органа жене • патогенетским процесима на нивоу гениталних органа жене • током нормалне и патолошке трудноће • током нормалног и патолошког порођаја • најважнијим хируршким лечењем у гинекологији и акушерству • клиничким манифестацијама патолошких и малигних стања у гинекологији и акушерству, дијагностичким и терапијским процедурама у гинекологији и акушерству <p>Офталмологија: циљ је да се студент упозна са дијагностиком и терапијом очних оболења и повреда ока посебно са оним које су повезане са стоматолошким оболењима.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Хирургија: студент је оспособљен да препозна основна хируршка оболења, разуме значај ране дијагнозе и терапије и примењује знања о асепси и антисепси у свакодневном раду.</p> <p>Гинекологија са акушерством: знање стечено у току наставног процеса на предмету Гинекологија и акушерство омогућава доктору стоматологије да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна гинеколошке и акушерске болести које могу да утичу на лечење стоматолошког болесника • да одреди начин лечења стоматолошког болесника у склопу гинеколошко-акушерског проблема • правилно интерпретира гинеколошко акушерски проблем и затражи консултацију гинеколога акушера. <p>Офталмологија: исход овог предмета је да студент има сазнања и да користећи методе клиничког прегледа, направи исправну дијагнозу и предузме неопходне поступке у даљем збрињавању пацијената.</p>		
Број часова активне наставе: 150		
Предавања: 75 (59+8+8)	Практична настава: 75 (59+8+8)	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
	V семестар	
1.	Анатомија и физиологија гениталних органа жене Менструални циклус и поремећаји менструалног циклуса	2
2.	Планирање породице и контрацепција	2

	Трудница као стоматолошки пацијент	
3.	Трудноћа, порођај и пуерперијум, Царски рез	2
4.	Лекови у трудноћи, Инфекције у гинекологији, сексуално трансмисивне болести	2
5.	Анатомија ока, Болести капака, сузног апарата и вежњаче	2
6.	Болести предњег очног сегмента, глауком Болести задњег очног сегмента, аблација рожњаче	2
7.	Повреде ока, прелом пода орбите, Тумори ока и орбите	2
8.	Ширење дентогених инфекција, флегмона орбите	2
9.	Асепса и антисепса, инфекције у хирургији	2
10.	Дијагностичке методе у хирургији	2
11.	Крварење и хемостаза, Повреде и примарна обрада ране	2
12.	Преоперативна припрема и постоперативне компликације	2
13.	Анестезија	2
14.	Шок и реанимација	2
15.	Хирургија врата и тироидеје	2
	часова:	30
	VI семестар	
1.	Политраума	3
2.	Опекотине	3
3.	Повреде грудног коша и најчешћа обољења у грудној хирургији	3
4.	Акутни абдомен, хирургија желуца и дуоденума	3
5.	Болести јетре панкреаса и жучних путева	3
6.	Болести дебелог црева	3
7.	Преломи и принципи имобилизације у ортопедији	3
8.	Неурохируршке повреде	3
9.	Хитна стања у неурохирургији, синдром повећаног интракранијалног притиска субарахноидна хеморагија	3
10.	Хитна стања у урологији	3
11.	Најчешћа обољења и хитна стања у дечијој хирургији	3
12.	Конгенитане аномалије главе и врата	3
13.	Најчешћа обољења и хитна стања у васкуларној хирургији антикоагулантна терапија	3
14.	Болести коже и меких ткива	3
15.	Повреде периферних нерава и неуралгија тригеминуса	3
	часова:	45
	Укупно часова:	75
2. Вежбе		Број часова:
	V семестар	
1.	Дијагностика у гинекологији, УЗ преглед	2
2.	Гинеколошки преглед, узимање материјала за цитолошки преглед	2

3.	Преглед труднице	2
4.	Прекид трудноће	2
5.	Преглед офталмолошког болесника, апаратура	2
6.	Синдром црвеног ока, Мерење очног притиска, Утврђивање оштрине вида	2
7.	Ширина видног поља компијутеризована периметрија Покретљивост булбуса, Тест дуплих слика	2
8.	Хируршке интервенције у офталмологији	2
9.	Асепса и антисепса, инфекције у хирургији	2
10.	Дијагностичке методе у хирургији	2
11.	Крварење и хемостаза Повреде и примарна обрада ране	2
12.	Преоперативна припрема и постоперативне компликације	2
13.	Анестезија	2
14.	Шок и реанимација	2
15.	Хирургија врата и тироидеје	2
	Укупно часова:	30
	VI семестар	
1.	Збрињавање политрауматизованог болесника	3
2.	Опекотине	3
3.	Повреде грудног коша и најчешћа обољења у грудној хирургији	3
4.	Акутни абдомен, хирургија желуца и дуоденума	3
5.	Болести јетре панкреаса и жучних путева	3
6.	Болести дебелог црева	3
7.	Преломи и принципи имобилизације у ортопедији	3
8.	Хитна стања у неурохирургији, Неурохируршке повреде	3
9.	Синдром повећаног интракранијалног притиска, Субарахноидна хеморагија	3
10.	Дијагностика у урологији	3
11.	Преглед педијатријског хируршког болесника	3
12.	Конгениталне аномалије главе и врата	3
13.	Протоколи антикоагулантне терапије и контрола	3
14.	Прелед коже и меких ткива	3
15.	Дијагностика и терапија повреда периферних нерава и неуралгија тригеминуса	3
	часова:	45
	Укупно часова:	75

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Вишњић М. и сар. Хирургија. Просвета Ниш. Ниш. 2005
2. Младеновић и сарадници: Гинекологија и акушерство. Савремена администрација, 2003
3. Динуловћ и сарадници: Обстетриција. Савремена администрација, 2005.
4. Миладиновић и сарадници: Ургентна стања у гинекологији и принатологији. Медицински факултет, 2006.
5. Литричин и сар. Офталмологија за студенте медицине и стоматологије. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд. 1995

Методe извођења наставe:
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ консултације, ▪ колоквијуми, тестови, ▪ семинарски радови
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерна медицина (педијатрија, инфективне болести, физикална медицина и рехабилитација)
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе* 50%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Тестови: 30 <p>Колоквијум из гинекологије и офталмологије су услов за излазак на испит из хирургије. редиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>
Завршни испит* 50%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит 20 ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>

26. Оториноларингологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Оториноларингологија		
Руководилац предмета: Проф. др Милан Станковић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: С – III 26	
Циљ предмета:		
Да студент стекне фундаментална знања из области дијагностике и терапије болести ува, носа, грла, гркљана, душника, једњака и уопште главе и врата.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент влада основама ОРЛ прегледа. Студент познаје основе дијагностике, диференцијалне дијагнозе и терапије болести главе и врата.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 15	Практична настава: 15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Увод у оториноларингологију	1
2.	Отологија (анатомија, физиологија, патофизиологија, патологија ува)	1
3.	Функционална дијагностика ува	1
4.	Патолошка стања спољашњег ува	1
5.	Патолошка стања средњег ува	1
6.	Патолошка стања унутрашњег ува	1
7.	Риносинусно подручје (анатомија, физиологија, патофизиологија, патологија)	1
8.	Функционална дијагностика риносинусног подручја	1
9.	Патолошка стања и трауме риносинусног подручја	1
10.	Орофаринкс (анатомија, физиологија, патофизиологија, патологија)	1
11.	Дијагностика и хирургија орофаринкса	1
12.	Хитна стања ОРЛ регије (епистакса, трахеотомија)	1
13.	Хитна стања ОРЛ регије ендоскопске процедуре)	1
14.	Ларингологија (основна патолошка стања и збрињавање)	1
15.	Езофагологија (основни принципи)	1
	Укупно часова:	15
2. Вежбе		Број часова:
1.	Увод у Оториноларингологију	1
2.	Отоскопија	1
3.	Предња риноскопија	1
4.	Орофарингоскопија	1
5.	Индиректна ларингоскопија	1
6.	Методe прегледа епифаринкса	1
7.	Анамнеза	1

8.	Најчешће хирушке интервенције у ОРЛ (приказ у сали)	1
9.	Најчешће хирушке интервенције у ОРЛ (приказ у амбулантно-пријемног делу)	1
10.	Функционална дијагностика у ОРЛ (отологија, риносинусно подручје)	1
11.	Функционална дијагностика у ОРЛ (подручје ларинкса и говора)	1
12.	Методe збрињавања крварења у ОРЛ регији	1
13.	Практични приказ ендоскопија у ОРЛ подручју	1
14.	Практични рад са пацијентом (на одељењу)	1
15.	Практични рад са пацијентом (на одељењу)	1
	Укупно часова:	15

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Станковић М и сарад. Оториноларингологија, Нота 1998
2. Станковић М, Милисављевић Љ, Поповић Д: Оториноларингологија, Нота 2000.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

-

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

-

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50%

- Активност у току наставе: 30
- Тестови: 40

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 10
- Усмени испит: 20

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

27. Радиологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Радиологија		
Руководилац предмета: Проф. др Петар Бошњаковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : VI	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: С – III 27	
Циљ предмета:		
Упознавање студената са дијагностичким сликовним методама савремене денто-максило-фацијалне радиологије: рендгенграфија, дигитална компјутеризована рендгенграфија, ехотомографија, комојутеризована томографија, магнетна резонанца, инвазивне методе прегледа. Такође, упознавање са основима примене ових метода у испитивањима осталих органа и система.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Судент је овладао принципима примене, индикацијама за примену и алгоритмима примена дијагностичких имевинг методама и оспособљен за препознавање радиолошких знакова постојања најчешћих и најкарактеристичнијих обољења зуба, вилица, параназалних шупљина, костију лица, плувачних жлезда и темпоромандибуларних зглобова.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15+15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Основи радиолошке физике	2
2.	Основе радиолошке дијагностике респираторног и кардиоваскуларног система	2
3.	Основе радиолошке дијагностике дигестивног и урогениталног система	2
4.	Основе радиолошке дијагностике коштаног-зглобног система	2
5.	Радиолошка дијагностика периодонцијума и зуба – методе прегледа, рендгенанатомија, развој, конгениталне аномалије	2
6.	Радиолошка дијагностика периодонцијума и зуба – стечене промене, запаљења, кариес	2
7.	Протетске надоградње и имплантати	2
8.	Радиолошка дијагностика обољења виличних костију	2
9.	Радиолошка дијагностика обољења темпоромандибуларног зглоба	2
10.	Радиолошка дијагностика обољења предњих параназалних шупљина	2
11.	Радиолошка дијагностика обољења плувачних жлезда	2
12.	Интервентна радиологија максилофацијалне регије	2
13.	Ултразвук, компјутеризована томографија и магнетна резонанца	2
14.	Алгоритми дијагностичких метода максило-фацијалне регије	2
15.	Радиотерапија максилофацијалне регије	2
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Основи радиолошке физике	1
2.	Анализа рендгенграфија респираторног кардиоваскуларног система	1
3.	Анализа рендгенграфија дигестивног и урогениталног система	1
4.	Анализа рендгенграфија коштано-зглобног система	1
5.	Дентал апарат, технике снимања	1
6.	Анализа интраоралних рендгенграфија	1
7.	Анализа интра и екстраоралних рендгенграфија	1
8.	Анализа рендгенграфија виличних костију	1
9.	Анализа рендгенграфија темпоромандибуларног зглоба	1
10.	Анализа рендгенграфија предњих параназалних шупљина	1
11.	Анализа рендгенграфија графика, сиалограма и ултразвучних слика плувачних жлезда	1
12.	Селдингерова техника катетеризације	1
13.	Клиничка примена ултразвука, ЦТ-а и МР-а	1
14.	Анализа алгоритама прегледа	1
15.	Упознавање са апаратима за радиотерапију	1
	Укупно часова:	15
3. Семинари		
1.	Дигитализација у радиологији (у оквиру вежби)	2
2.	Савремене дијагностичке методе (у оквиру вежби)	3
3.	Заштита од јонизујућег зрачења (у оквиру вежби)	3
4.	Неурорадиологија (у оквиру вежби)	3
5.	Интервентна радиологија (у оквиру вежби)	3
6.	Интервентна радиологија максилофацијалне регије (у оквиру вежби)	1
	Укупно часова:	15
Препоручена литература:		
1. Лазић Ј. РАДИОЛОГИЈА, Медицинска књига 1997		
Методe извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Класична предавања (видео бим) ▪ Практична настава (са 10 студената вежба 1 наставник или сарадник, демонстрације на радним станицама) ▪ Семинари, консултације са наставницима, предиспитне вежбе 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
▪ Интерна медицина (педијатрија, инфективне болести, физикална медицина и рехабилитација)		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Семинарски радови: 20 		

- Практични испит: 30

Практични део испита: анализа слика (рендгенграфије, слике са прегледа УЗ, ЦТ И МР)

Усмени део испита: одговор на 6 питања из разних области (из банке питања дате у уџбенику)

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену, тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

- *Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

28. а Ургентна стоматологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Ургентна стоматологија		
Руководилац предмета: Проф. др Зоран Пешић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : VII	Година студија: III	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – IV 28.а	
Циљ предмета:		
<p>Упознавање студената са дијагностиком хитних стања везаних за стоматолошку праксу, диференцијалном дијагностиком и терапијом истих. Поступању у дијагностици и терапији болних стања у пределу лица и вилица са посебним освртом на дијагносику и терапију болних стања везаних за одонталгије. Један од циљева предмета је упознавање студената са поступцима при крварењима у пределу лица и врата, те са основама дијагностике повреда у пределу лица, вилица и врата. Део предмета обухвата и упознавање студента са хитним стањима која се могу догодити у току стоматолошке праксе, дијагностиком истих, те са поступцима који се очекују од стоматолога у наведеним ситуацијама.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Након одсушаног и положеног предмета оспособљен је за пружање помоћи пацијентима са болним стањима у пределу лица и вилица, крварењима и повредама у наведеној регији, као и са поступцима приликом инцидентних ситуација у току стоматолошке праксе.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Уводни час -важност правилних поступака при хитним стањима у стоматологији.	2
2.	Болна стања у пределу лица и вилица – одонталгије, болна стања везана за ТМЗ, болна стања везана за максиларни синус	4
3.	Болна стања у пределу лица и вилица – лезије оралне слузокоже, неуралгије у пределу лица и вилица	2
4.	Крвављења у пределу лица, вилица и врата и поступци у санацији истих	4
5.	Епизодна бесвесна стања и поступци код истих	2
6.	Поступци код ургентних респираторних и кардиоваскуларних стања у току стоматолошких интервенција	4
7.	Поступци код алергијских и токсичних реакција у току стоматолошких интервенција	4
8.	Повреде у току стоматолошких интервенција	2
9.	Поступци при повредама у пределу главе и врата	4
10.	Поступци при хитним и инцидентним стањима у току стоматолошких интервенција	2
Укупно часова:	30	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Практични поступци у санацији болних стања у пределу главе и врата	5
2.	Практични поступци у санацији крвављења у пределу главе и врата	5
3.	Епизодна бесвесна стања и поступци код истих – практичан рад у ординацији	3
4.	Поступци код ургентних респираторних и кардиоваскуларних стања у току стоматолошких интервенција - практичан рад у ординацији	4
5.	Поступци код алергијских и токсичних реакција у току стоматолошких интервенција – организација рада у ординацији	5
6.	Повреде у току стоматолошких интервенција – практични поступци	3
7.	Претходне мере код повреда лица и вилица	3
8.	Практични поступци код инцидентних и задесних стања у стоматолошкој пракси	2
Укупно часова:		30

3. Семинари

Препоручена литература:

6. В. Петровић, М. Гаврић: Ургентна стања у стоматолошкој пракси, ИК Драганић, Београд 2001.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Предклинички предмети медицинске групе на одсеку стоматологија, клинички предмети медицинске групе на одсеку стоматологија, предклинички предмети стоматолошке групе на одсеку стоматологија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 40
- Тестови: 30

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

28.6 Менаџмент у здравству

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Менаџмент у здравству		
Руководилац предмета: Проф. др Слободанка Башић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : VII	Година студија: III	

Број ЕСПБ: 7		Шифра предмета: С – IV 28.6
Циљ предмета:		
Упознавање са теоријама менаџмента у здравственим установама, значајем међуодноса здравља и економског развоја, улогом маркетинга у менаџменту.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је овладао вештинама за успешно укључивање у спровођење стратегије "Здравље за све у XXI веку".		
Број часова активне наставе:60		
Предавања: 30		Практична настава: 30
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Менаџмент, менаџмент у здравству: дефиниција, историјат, циљеви, функције	3
2.	Савремени концепт здравља; квалитет живота	2
3.	Међузависност здравља и економског развоја	
4.	Здравствено осигурање; модели финансирања у свету	2
5.	Менаџмент у примени одговарајућих здравствених технологија	2
6.	Ефикасност и квалитет рада здравствених установа	3
7.	Руковођење здравственим установама	3
8.	Улога маркетинга у менаџменту	3
9.	Значај разумевања људског понашања за успешан менаџмент у здравственим установама; принципи психо-социјалних интервенција у кризним ситуацијама	2
10.	Сарадња и тимски рад, решавање проблема у групи	3
11.	Конфликти у здравственим установама и њихово решавање	2
12.	Менаџмент и радна мотивација, лидерство	2
13.	Реформе у здравству; стратегија »Здравље за све«	3
Укупно часова:		30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Препознавање приоритетних здравствених проблема; индикатори за процену здравственог стања; анализа здравственог стања популације на одређеној територији	3
2.	Формулисање здравственог програма; писање пројеката	3
3.	Улога и партиципација људи из заједнице у препознавању приоритетних здравствених проблема и спровођењу здравствених програма; социјални маркетинг	2
4.	Мониторинг здравственог стања, здравствених програма, здравствене политике, стратегије здравственог развоја, здравствене заштите. Значај и методе.	3
5.	Евалуација здравствених програма; ефикасност, ефективност, cost-benefit	2
6.	Формулисање здравствене стратегије	2
7.	Менаџмент и основе комуникације	3
8.	Менаџмент и мотивација. Тимски рад. Значај и карактеристике доброг тима.	3

9.	Менаџмент кадровима; Финансирање у здравству; Модели финансирања; Улога информационог система и здравствене технологије у здравственом менаџменту.	3
10.	Лидерство; Карактеристике успешног менаџера	3
11.	Здравље, здравствена политика и здравствене стратегије, стратегија СЗО «Здравље за све»; Израда «Дијамантске деветке»	3
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

Јаковљевић Ђ. и сар. Менаџмент у здравственим, установама, Европски центар за мир и развој, Београд, 1998.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Предклинички предмети медицинске групе на одсеку стоматологија, клинички предмети медицинске групе на одсеку стоматологија, предклинички предмети стоматолошке групе на одсеку стоматологија

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 40
- Тестови: 30

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

29. Орална хирургија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Орална хирургија		
Руководилац предмета: Проф. др Никола Бурић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : VII, VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 11	Шифра предмета: С – IV 29	
Циљ предмета:		
<p>Оспособљавање студената за самостално извођење основних техника анестезије у стоматологији, екстракције зуба, лечење постекстракционих компликација, овладавање основним методама хемостаза, лечење лаквих и средње тешких инфекција, траума зуба и меких ткива, извођење стоматолошких интервенција код пацијената ризика.</p> <p>Оспособљавање студената да дијагностикују обољења чијим се лечењем бави орална хирургија, као и упознавање са терапијским могућностима савремене оралне хирургије.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Оспособљен за постављање дијагноза и диференцијалне дијагнозе основних обољења у оралној хирургији. Давање спроводних и теминални локалних анестезија приликом екстракција зуба. Тумачење рентген снимака, вођење медицинске документације, указивање прве помоћи код крвављења из усне шупљине и код лакше трауматизованих пацијената. Указивање прве помоћи код отвореног максиларног синуса, правилан третман код лаквих дентогених инфекција, као и почетни третман болних стања у оралној хирургији. Планирање пацијената за имплантолошке процедуре и рад са пацијентима ризика.</p>		
Број часова активне наставе: 195		
Предавања: 60	Практична настава: 120+15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Анамнеза и примењена оралнохируршка анатомија	1
2.	Локалне анестезије и анестетици	5
3.	Локалне анестезије и анестетици	5
4.	Импактирани и прекобројни зуби	4
5.	Хронични периапикални процеси	3
6.	Постоперативни третман екстракционе и оперативне ране	2
7.	Компликације у току и после оралнохируршких операција	3
8.	Акутне и хроничне дентогене инфекције	4
9.	Крвављење и хемостаза	4
10.	Имплантологија у орофацијалној регији	6
11.	Препротетска хирургија меког и коштаног ткива	4
12.	Премедикација и поступак пацијената са акутним и хроничним системским обољењима	4
13.	Обољења и повреде нерава	2
14.	Реплантација и трансплантација зуба	2

15.	Хируршко-ортодонтско лечење неизниклих зуба и мањих деформитета вилица	2
16.	Цисте вилица и меког ткива	3
17.	Хирургија максиларног синуса	2
18.	Траума зуба, алвеоларног гребена и вилица	1
19.	Примена радиографских метода у оралној хирургији	1
20.	Примена ласера у оралној хирургији	1
21.	Тумори у оралној хирургији	1
	Укупно часова:	60

2. Вежбе		Број часова:
	<i>Рад са пацијентима</i>	
1.	Терминална анестезија у горњој и доњој вилици	5
2.	Мандибуларна анестезија	10
3.	Спроводне анестезије у горњој вилици	2
4.	Третман компликација у току и после анестезије	2
5.	Техника екстракције зуба клештима и полугама	3
6.	Компликовано вађење зуба са сепарацијом	2
7.	Принцип лечења перикоронита	2
8.	Хируршко вађење заломљених коренова	2
9.	Екстракција зуба и премедикација код тешких хроничних болесника	2
10.	Збрињавање ране после вађења зуба	1
11.	Компликације у току и после вађења зуба	2
12.	Заустављање крвављења различите етиологије и избор методе хемостазе	1
13.	Оралнохируршки поступак код болесника са хеморагијским синдромом	2
14.	Третман постекстракционог бола и алвеолитиса	2
15.	Дијагностика и лечење тригеминалне неуралгије	1
16.	Поступак код повреде меких ткива усне шупљине	1
17.	Поступци код фрактуре зубне крунице или корена зуба	1
18.	Дијагностика и поступци код луксације доње вилице	1
19.	Дијагностика и поступци код фрактура вилица	2
20.	Дијагностика присуства страног тела у екстракционој рани и терапија	2
21.	Одређивање локализације страног тела и импактираних зуба у вилицама радиографским методама	1
22.	Дијагностика и поступци при повреди садржаја мандибуларног канала	2
23.	Дијагностика и конзервативно лечење ОАК	2
24.	Дијагностика, диференцијална дијагностика и принципи лечења акутних дентогених инфекција	2
25.	Принципи конзервативног лечења дентогених инфекција	2
26.	Принципи хируршког лечења дентогених инфекција	2
27.	Дијагноза и принципи лечења хроничних субкутаних апсцеса	1
28.	Дијагноза и принципи лечења цисти коштаног и меког ткива	2
	<i>Рад у хируршкој сали</i>	

1.	Припрема пацијената за хируршку интервенцију	5
2.	Ресекција врха корена зуба	5
3.	Имплантација	10
4.	Вађење импактираних зуба	8
5.	Корекција деформитета алвеоларног наставка вилица	4
6.	Препротетска хирургија	4
7.	Уклањање бенигнух лезија усне шупљине и примена ласера	4
8.	Хируршко затварање ОАК и фистуле са операцијама максиларног синуса	6
9.	Вађење страног тела из мандибуларног канала и орофацијалне регије	3
10.	Реплантација и трансплантација зуба	2
11.	Оперативно лечење коштаних и мекоткивних цисти	9
	Укупно часова:	120

3. Семинари

1.	Нове технологије и материјали у изради имплантата	5
2.	Протоколи за стандардизацију избора пацијената за имплантате	5
3.	Фактори раста у остеогенези и осеоинтеграцији	5
	Укупно часова:	15

Препоручена литература:

1. Тодоровић Љ. Орална хирургија, Наука 2002.
2. Перовић Ј, Јојић Б. Орална хирургија, Београд, Научна књига, 1997.
3. Перовић Ј. Хемостаза у стоматолошкој пракси, Научна књига 1994.
4. Тодоровић Љ. Анестезија у стоматологији, Завод за уџбенике 1990.
5. Јовановић Г. Проблематика болести ризика у стоматолошкој пракси, СКЦ 2001.
6. Соколовић М. Практикум оралне хирургије, Научна књига 1992.
7. Вујичић Б. Стоматолошки аспекти болесника на антикоагулантној терапији, Градина Ниш 1993

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести обележје наставе које се спроводе на предмету.

- Теоријска настава
- Практична настава
- Консултације
- Рад у малој групи
- Семинари

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

-

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50%

- Активност у току наставе: 15
- Семинарски радови: 10
- Тестови: 25

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 15
- Усмени испит: 35

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

30. Орална медицина

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Орална медицина		
Руководилац предмета: Проф. др Драгиња Којовић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : VII, VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 9	Шифра предмета: С – IV 30	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета Орална медицина је да се студент упозна са обољењима меких ткива усне дупље, оралном хигијеном и апликацијом лекова, препозна промене на оралној слузокожи и да се упозна са дијагностичким методама, диференцијалном дијагнозом и одговарајућом терапијом обољења меких ткива усне дупље.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Студент је оспособљен за самостални рад у дијагностици обољења меких ткива усне дупље, апликавање лекова, читање лабораторијских резултата, примену дијагностичких тестова. Такође, студент препознаје основне ефлоресценце на слузокожи усне дупље и терапијски делује код основних обољења усне дупље.</p>		
Број часова активне наставе: 105		
Предавања: 30	Практична настава: 60+15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Нормална слузокожа усне дупље анатомија, хистологија и функција	1
2.	Фактори одбране у устима. Превенција обољења оралне слузокоже	1
3.	Орална флора	1
4.	Ефлоресценце на оралној слузокожи	1
5.	Беле лезије и пигментне лезије оралне слузокоже: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија.	1
6.	Ораофацијални бол и Foetor ex ore	1
6.	Обољења усана	2
7.	Обољења језика	1
8.	Пљувачка и пљувачне жлезде, поремећаји саливације, обољења, Сјогренов синдром, дијагноза и терапија	2
9.	Поремећаји укуса, атипични фацијални бол, Стоматодуније и Стоматопирозе, идиопатска дусгеусија	1
10.	Вирусне инфекције у устима (Херпес вирус, ВЗВ, ЕБВ, ЦоА Вирус – клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија)	1
11.	Морбус ХИВ. Клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија	1
12.	Рекурентне оралне улцерације: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија	1
13.	Бактеријске инфекције у устима: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија.	1
14.	Оралне манифестације ТБЦ и луеса	1

15.	Алергија на оралној слузокожи	2
16.	Дерматозе на оралној слузокожи: група пемпхигуса обољења, Dermatitis herp. Duhring, Erythema exudativum multiphormae, Lichen planus, лихеноидне реакције	2
17.	Гљивичне инфекције у устима	1
18.	Орална слузокожа и исистемске болести: Lupus Eritemat.Diskoides et Systemat, Sclerodermia, Dermatomyositis, Reiter sy и Хронова болест	1
19.	Обољења цервикофацијалних лимфних нодуса	1
20.	Оралне манифестације крвних болести (обољења црвене и беле лозе)	1
21.	Оралне манифестације ендокриних болести и дефицит витамина	1
22.	Механичка и хемијска оштећења оралне слузокоже	1
23.	Термичка оштећења у устима, оштећења зрачењем, оштећења изазвана нежељеним дејством лекова	1
24.	Пацијенти ризика у оралној медицини и заштитне мере, ургентна стања, орална геријатрија	1
25.	Преканцерозе на оралној слузокожи	1
26.	Фокални комплекс – савремена доктрина	1
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Примена заштитних мера у спречавању ширења инфекције Хепатитис и АИДС	2
2.	Основне карактеристике здраве оралне слузокоже. Клинички преглед и критеријуми за класификацију оралних болести	2
3.	Преглед болесника	2
4.	Породична анамнеза - наследне и развојне аномалије и орална слузокожа	2
5.	Лична анамнеза – орална слузокожа и системске болести	2
6.	Анамнеза оралне болести - Озледе оралне слузокоже	2
7.	Бактеријске инфекције оралне слузокоже	2
8.	Вирусне иснфекције и усна дупља	4
9.	Гљивичне инфекције и усна дупља	4
10.	Беле лезије оралне слузокоже	2
11.	Пигментне лезије оралне слузокоже	2
12.	Оралне манифестације имунолошких болести	6
13.	Алергијске манифестације на оралној слузокожи	5
14.	Симптом пекућих уста	3
15.	Обољења језика	4
16.	Орални тестови, клинички, лабораторијски тестови, узимање биопсије и материјала за микробиолошке анализе	6
17.	Постављање оралне дијагнозе, израда терапијског плана и тераписјки поступак	6
18.	Орални фокуси	4
	Укупно часова:	60

3. Семинари		
1.	Преканцерозе оралне слузокоже	2
2.	Дерматозе са оралном локализацијом	3
3.	Пљувачка – састав, функција и поремећаји секреције	2
4.	Вирусне инфекције усне дупље	3
5.	Алергијске реакције усне дупље	3
6.	Гљивичне инфекције усне дупље	2

	Укупно часова:	15
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Орлов С, Којовић Д, Мирковић Б. Орална медицина, Еуропринт, 2001 2. Орлов С, Којовић Д, Мирковић Б, Кесић Љ, Петровић Д, Пешић З. Орална медицина, допуњено издање, Еуропринт, 2007. 3. Ђукановић Ђ и сар. Атлас обољења меких ткива, Дечје новине, 2003. 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ консултације, ▪ колоквијуми, ▪ тестови, ▪ семинарски радови 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерна медицина и дерматовенерологија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току предавања: 10 ▪ Семинарски радови: 6 ▪ Колоквијуми (1,2,3,4):24 ▪ Активност у току практичне наставе 10 		
<p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит: 20 ▪ Усмени испит: 30 		
<p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.</p>		
<p>*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

31. Превентивна стоматологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Превентивна стоматологија		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана Апостоловић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: С – IV 31	
Циљ предмета:		
Циљ предмета превентивна стоматологија је упознавање студената са: <ul style="list-style-type: none"> • могућностима превенције оралног здравља деце у различитим узрастима • етиологијом обољења уста и зуба код деце • дијагностиком ризика за настанак оралних обољења као и значајем оралне хигијене • применом флуорида у превенцији каријеса • заливањем фисуре • школском стоматолошком негом и применом статистичких индекса. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Стечено знање на предмету Превентивна стоматологија омогућиће доктору стоматологије да: <ul style="list-style-type: none"> • зна методе и средства за превенцију каријеса код деце (интра и екстраутерино) • зна да превенира настанак пародонталних обољења • залива фисуре • препоручи и примењује флуориде, ендогено и егзогено • обучи и контролише правилно изабрану методу оралне хигијене код деце • користи статистичке индексе 		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 15	Практична настава: 30+15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Превентивна стоматологија. Увод. Значај и задаци.	1	
2. Епидемиологија болести зуба и уста код деце. Епидемиолошка терминологија у стоматологији. Медицинска документација у стоматологји. Критеријуми за дијагностику оралних болести.	1	
3. Биолошки механизми заштите усне дупље. Пљувачка. Орална флора.	1	
4. Обољења тврдых зубних ткива. Етиологија каријеса. Класичне теорије о настанку каријеса (хемијско-бактеријске, ензимске, електрофизикалне-физичко хемијске и остале)	1	
5. Савремено схватање етиологије каријеса. Примарни фактори у етиологији каријеса зуба. Секундарни (предиспонирајући) фактори у појави каријеса.	1	
6. Исхрана и орално здравље. Исхрана и каријес. Утицај исхране на зубе у развоју. Утицај исхране на зубе у функцији.	1	
7. Први стални молар. Превенција каријеса: примена флуорида, орална хигијена, заливање фисуре, вакцинација и имунолошки аспекти каријеса	1	
8. Флуориди и орално здравље. Историјат. Физиологија флуорида. Токсичност флуорида.	1	
9. Примена флуорида у превенцији каријеса	1	
10. Орална хигијена. Прибор и технике за извођење оралне хигијене.	1	
11. Дијагностика ризика за појаву оралних болести. Дијагностика ризика за појаву каријеса. Дијагностика ризика за настанак пародонтпатија. Процена	1	

	ризика за настанак оралног карцинома.	
12.	Предшколска и школска стоматолошка нега.	1
13.	Превентивна и интерцептивна ортопедија. Превенција осталих обољења усне дупље (превенција обољења слузокоже уста и превенција повреда уста и зуба).	1
14.	Стратегија за очување и унапређење оралног здравља. Промоција оралног здравља. Здравствено васпитање.	1
15.	Програм превентивне стоматолошке заштите.	1
	Укупно часова:	15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Упознавање са предметом и специфичностима рада са децом (психолошки типови деце) Дијагностика понашања и рад са различитим психолошким типовима деце. Први пријем детета и родитеља. Процена стања оралног здравља. Карактеристике здравог детета и интраорални преглед. Карактеристике меких ткива усне дупље у деце. Систематски преглед. Дијагностика каријеса, обољења меких ткива, пародонталних обољења и ортодонтских неправилности.	4
2.	Дијагностика ризика за појаву каријеса. Оцена квалитета зубних ткива (структура глеђи и дентина, хипоплазије, наследне карактеристике, анатомоморфолошке карактеристике, функција). Преглед зубних ткива (млечних и сталних). Дијагностика стања (боја, облик, величина, број) зуба. Узимање анамнестичких података о стању здравља уста и зуба чланова уже породице и детета. Исхрана и каријес.	2
3.	Дијагностика ризика за појаву каријеса - зубне плаке. Дијагностика плака, -начини детекције плака. индекс оралне хигијене, индекс дневног стварања плака. Уклањање меких и чврстих наслага, уклањање јатрогених фактора.	2
4.	Рана дијагностика и план санације кариозних лезија млечне и сталне дентирије. Минимални рестауративни третмани. Превентивно пломбирање, дијагностика и санација апроксималних лезија, превенција секундарног каријеса.	2
5.	Епидемиологија пародонталних обољења. Индекси за процену стања пародонцијума. Дијагностика ризика на појаву пародонталних обољења карактеристике здраве гингиве у деце, ЦПИТН (ПИНТ индекс).	2
6.	Дијагностика ризика на појаву ортодонтских неправилности. Анамнеза у смислу постојања ортодонтских неправилности у ужој породици (трудоња и порођај), начин исхране (природна и вештачка), дисање, лоше навике у исхрани, прерано вађење зуба, праћење ницања зуба. Интерцептивни ортодонтски захвати.	2
7.	Профиласа повреда уста и зуба. Дијагностика ризика за настанак повреда уста и зуба, методе и средства за профилаксу.	2
8.	Профилакса оралних обољења код хендикепиране деце. План терапије за рад у општој анестезији.	2
9.	Профилакса каријеса и пародонтопатија - орална хигијена. Средства за одржавање оралне хигијене (четкица и паста за зубе, интердентални стимулатор, конач за зубе и др.). Техника прања зуба.	2
10.	Профилакса каријеса. Флуор, ендогена примена флуора (таблете, вода, кухињска со). Примена таблета флуора (прописивање, дистрибуција). Локална примена флуорида, терапија почетне каријесне лезије (бела мрља).	2
11.	Профилакса каријеса. Заливање фисура (комполитни мат. и glass-ионо. цементи).	2
12.	Здравственоваспитни рад, методе и средства.	2

13.	Школска стоматолошка нега (посета школској стоматолошкој амбуланти).	2
14.	Епидемиологија каријеса. Мерила, стандарди и критеријуми. Каријес индекси.	2
	Укупно часова:	30
3. Семинари		
1.	Улога пљувачке у процесима де и реминерализације	Број часова: 3
2.	Ензими пљувачке	3
3.	Пуфери пљувачке	3
4.	Превенција каријеса применом флуорида	3
5.	Савремена схватања о настанку каријеса	3
	Укупно часова:	15
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вуловић М. и сар. Превентивна стоматологија. Елит Медица, 2002. 2. Гајић М. Флуориди у превентивној стоматолгији. ИЦН Југославија Београд 1998. 3. Стошић П. и сар. Дечја и превентивна стоматологија, Дечје Новине, Београд 1984. 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска и практична настава ▪ Семинарски радови ▪ Предиспитне вежбе ▪ Консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерна медицина и дерматовенерологија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 ▪ Семинарски радови: 10 ▪ Школска стоматолошка нега: 10 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит: 20 ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

32.a Болести ризика у стоматолошкој пракси

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Болести ризика у стоматолошкој пракси		
Руководилац предмета: Проф. др Горан Јовановић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – IV 32.a	
Циљ предмета:		
<p>Циљ изборног предмета је упознавање студената са најновијом доктрином у збрињавању ризичних група болесника приликом извођења стоматолошких процедура. С обзиром да је ризичних пацијената све више у стоматолошким ординацијама циљ предмета је да студенте обучи како да поступе у раду са ризичним пацијентима и како да реагују у случају компликовања њиховог општег здравственог стања.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Исход изборног предмета је да студенти имају сазнање и умеју да заузму одговарајући став како би се ризик који постоји код ове групе пацијената свео на минимум, а пацијенти адекватно стоматолошки збринули.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава:30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	СТОМАТОЛОШКИ ПРЕГЛЕД ПРОТОКОЛ ЗА СМАЊЕЊЕ УЗНЕМИРЕНОСТИ	2
2.	КАРДИОВАСКУЛАРНЕ БОЛЕСТИ Коронарна болест Артеријска хипертензија Бактеријски ендокардитис Хронична срчана инсуфицијенција	4
3.	НЕУРОЛОШКЕ БОЛЕСТИ Mijastenija gravis Цереброваскуларна обољења Епилепсија	2
4.	РЕСПИРАТОРНЕ И ЕНДОКРИНЕ БОЛЕСТИ Бронхијална астма Хронична респираторна инсуфицијенција Шећерна болест Хипертиреоза и хипотиреоза Адренална инсуфицијенција	2
5.	БОЛЕСТИ БУБРЕГА И ЈЕТРЕ Хронична бубрежна инсуфицијенција Вирусни хепатитис Цироза јетре	3
6.	ХЕМАТОЛОШКЕ БОЛЕСТИ Хемофилија Von Willebrandt	4

	Антикоагулантна терапија	
7.	СИНДРОМ СТЕЧЕНЕ ИМУНОДЕФИЦИЈЕНЦИЈЕ (АИДС)	4
8.	ПОРЕМЕЋАЈИ ИМУНСКОГ СИСТЕМА	4
9.	ТЕРАПИЈА МАЛИГНИХ ТУМОРА Радиотерапија Хемиотерапија	3
10.	ТРУДНОЋА	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Демонстрација практичног рада код ризичних болесника у интравенској седацији	10
2.	Практичан рад над ризичним болесником	10
3.	Семинари	10
	Укупно часова:	30
3. Семинари		
Препоручена литература:		
7.	Јовановић Г, Станковић Д: Проблематика болести ризика у стоматолошкој пракси СКЦ Ниш, 2001.	
Методe извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ консултације, ▪ тестови, 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерна медицина, Орална хирургија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе:20 ▪ Семинари: 10 ▪ Тестови: 40 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит* 30%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит:30 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

32.6 Предклиничка ендодонција

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Ендодонција		
Руководилац предмета: Проф. др Јованка Гашић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – IV 32.6	
Циљ предмета:		
Упознавање са протоколом ендодонтске терапије неинфицираног и инфицираног канала корена зуба. Савладавање технике препарације приступних кавитета, екстирпације садржаја канала, биомеханичке препарације и оптурације канала корена на екстрахираним зубима.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је оспособљен за клинички рад у области ендодонције, код зуба са оболелом пулпом и апексним пародонтом.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	ЕНДОДОНЦИЈУМ Структура: Дентин и пулпа	2
2.	Реакциони образци Зубни каријес, Дентин експониран утицају усне дупље Трауматске повреде Јатрогени фактори Кумулативни ефекти надражајних средстава Системски утицаји	2
3.	Апикални пародонцијум Структура	2
4.	Реакциони образци Инфекција канала корена Јатрогени фактори Патогенеза апексних пародонтита Ендо-пародонталне лезије	2
5.	Ендодонтска симптоматологија Пулпални бол Периапикални бол Орални и перорални бол од значаја за ендодонцију	2
6.	Преглед и дијагноза у ендодонцији	2
7.	Лечење зуба са виталном пулпом Ендодонтски аспект рестауративних процедура Прекривање пулпе Пулпотомија Пулпектомија	3
8.	Лечење авиталних зуба	2

	Конзервативно ендодонтско лечење (биолошки приступ) Лечење авиталних зуба са незавршеним растом корена	
9.	Ендодонтско-хируршко лечење Контролна испитивања и прогноза	3
10.	Ендодонтски аспект ресорпције коренова Унутрашња ресорпција корена Цервикална ресорпција корена Спољашња инфламаторна ресорпција корена, Ресорпција замене	2
11.	ЕНДОДОНТСКЕ ТЕХНИКЕ ЛЕЧЕЊА Припрема за лечење – Приступни кавитет, Кофердам Инструментација канала корена: Step back препарација Препарација апексне матрице Crown down препарација	2
12.	Обтурација коренског канала гутаперка поенима Техника размекшавања гутаперке (dipping) Техника са термопластичном гутаперком Техника латералне кондензације Стандардна ендодонтска техника Техника обтурације у две фазе Обтурација канала корена пастама "Биолошке" технике обтурације	2
13.	Поновно ендодонтско лечење Индикације за поновно лечење Поновно лечење Случајеви отпорни на ендодонтско лечење Поновно хируршко лечење	2
14.	Рестаурација ендодонтски лечених зуба Интракоронарне рестаурације Коронарне рестаурације Протетска рестаурација ендодонски лечених зуба	2
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Лечење дубоког каријеса –индиректно прекривање пулпе	2
2.	Директно прекривање пулпе	2
3.	Витале екстирпације	4
4.	Витална ампутација	3
5.	Мортална екстирпација	3
6.	Мортална ампутација	4
7.	Лечење инфицираних канала корена	6
8.	Рестаурација лечених зуба са макро и микро ретенцијом	6
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Павловић В. Клиничка ендодонција, Ниш, 1998.
2. Филиповић В. и сар. Ендодонција, Београд, 2002
3. Митић Н, Дачић Д. Пулпа и дентин, Просвета, Ниш, 1994.

4. Живковић С, Мијушковић Д. Ендодонтска терапија хроничних апексних пародонтита, Данубиус, Дентал, Београд, 2003.
5. Тронстад Л. Клиничка ендодонција, Данубиус, Дентал, Београд, 2005.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Болести зуба –предклиника

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 0 -10
- Практична настава: 5 -30
- Колоквијум: 5 -10
- Тестови: 0-20

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

32.в Имплантологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Имплантологија		
Руководилац предмета: Проф. др Никола Бурић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – IV 32.в	
Циљ предмета:		
Упознавање студената са појмом оралне имплантологије, савременим системима импланта, основним карактеристикама, техником уградње имплантата, постављања индикација за имплантацију, постављање индикација за надокнаду меког и коштаног ткива. Упознавање студената са специфичним техникама реконструкције неповољних анатомских односа вилица и меког ткива.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је стекао основна знања у планирању имплантолошких процедура, правилној селекцији пацијената за имплантацију, оспособљен је за правилну припрему пацијената за имплантацију и о могућој предности и недостацима имплантата у решавању безубости и крезубости.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Историјски аспект имплантологије и њена будућност	2	
2. Примена биоматеријала и значај биомеханике у имплантологији	2	
3. Основни физиолошки процеси код ћелија, коштаног зарастање и сазревање коштаног ткива и њен значај за функционисање имплантата	2	
4. Хируршка анатомија махиллае, мандибулае и темпоромандибуларног зглоба у односу на ниво присутног коштаног (класификације) и меког ткива и предвиђено оптерећење имплантатима	2	
5. Мишићи, нерви и артерије орофацијалне регије и њихов значај за уградњу имплантата	2	
6. Ретенција и стабилизација имплантата	2	
7. Планирање пацијената за имплантологију (селекција пацијената, упознавање и пристанак пацијената за имплантологију, анамнеза, локална и ситемска обољења, неопходна дијагностичка средства- радни модели, хируршки стентови, виртуелно 3-Д планирање итд...)	2	
8. Планирање инцизија, избор имплантата и трансмукозних наставака	2	
9. Узроци настанка и хируршки третман периимплантитиса	2	
10. Уградња имплантата за надокнаду појединачних зуба и у свеже екстракционе ране	2	
11. Трансплантација меког и коштаног ткива	2	
12. Синус лифт процедуре, подизање пода носа, латерализација нерава, имедијатно оптерећење имплантата	2	
13. Могућности корекције лоших стања код имплантата	2	
14. Локалне и ситемске компликације у имплантологији	2	
15. Планирање будућих протетских надокнада на имплантатима	2	
Укупно часова:	30	

2. Вежбе		Број часова:
1.	Демонстрација дијагностике и планирања имплантологије у клиничким условима	8
2.	Имплантолошке процедуре у лабораторијским условима на моделима вилица	16
3.	Упознавање са различитим имплантолошким системима	2
4.	Демонстрација имплантолошких процедура у операционој сали	4
Укупно часова:		30
3. Семинари		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> Тодоровић Љ: Орална хирургија, 2002, Наука, Београд, Перовић Ј: Орална имплантологија, 2001, Теком, Београд, Стајчић З, Стојчев Љ: Атлас оралне имплантологије, 2001, Графолик, Београд, Peterson L: Contemporary Oral and maxillofacial surgery, 1998, 3rd ed. Mosby, USA 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести обилеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ консултације, ▪ колоквијуми, ▪ тестови, 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Орална хирургија, Стоматолошка протетика- претклиника, Болести зуба- претклиника 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Практична настава: 20 ▪ Колоквијум: 10 ▪ Тестови: 20 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит* 30%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

33. Стоматолошка протетика клиника I

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Стоматолошка протетика клиника I		
Руководилац предмета: Проф. др Китка Ристић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : VII, VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 11	Шифра предмета: С – IV 33	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета Стоматолошка протетика клиника 1 је да студента упозна са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • биолошким основама и значајем лечења пацијената тоталним и парцијалним протезама. • функционалном анатомијом, хистологијом и физиологијом стоматогнатог система. • предпротетском припремом безубих уста за израду протеза. • клиничким поступцима у изради тоталних и парцијалних зубних протеза. • отисцима за израду протеза. • одређивањем међувеличних односа. • принципима планирања оклузије код различитих скелетних односа вилице (код неутрооклузије и малоклузија). • предајом протеза, контролом и одржавањем позитивних терапијских ефеката код пацијената лечених тоталном и парцијалном протезом. • елементима за ретенцију, стабилизацију и пренос притиска жвакања код парцијалних плочастих и скелетираних протеза. • предајом протеза, контролом и одржавањем позитивних терапијских ефеката код пацијената са тоталним и парцијалним протезама. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Доктор стоматологије ће применом стечених знања на предмету Стоматолошка протетика клиника 1 бити оспособљен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поставља дијагнозу и одређује индикације и контраиндикације за израду протеза. • препозна анатомске детаље на тотално или парцијално безубој вилици који могу да побољшају или отежавају израду, ретенцију, стабилизацију и естетику протезе. • испланира елементе за ретенцију и стабилизацију протезе и примени их у изради протезе. • све клиничке фазе рада уради самостално. 		
Број часова активне наставе: 195		
Предавања: 60	Практична настава:135	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Анатомско-морфолошки детаљи стоматогнатог система од значаја за тоталну зубну протезу. Физиологија стоматогнатог система.	2
2.	Дијагноза, план терапије и прогноза. Препротетска припрема безубих уста.	2
3.	Отисци безубих вилица (анатомски и функционални).	2
4.	Загрижајне шаблоне и њихова улога.	2
5.	Одређивање међувеличних односа.	2
6.	Артикулатори у изради тоталних зубних протеза. Преношење радних модела у артикулатор.	2
7.	Ретенција и стабилизација тоталних протеза.	2
8.	Избор и одређивање положаја предњих зуба.	2
9.	Избор и одређивање положаја бочних зуба.	2
10.	Скелетни однос вилица и положај вештачких зуба.	2
11.	Проба модела протезе.	2

12.	Основни принципи уравнотежене оклузије.	2
13.	Завршни лабораторијски поступци израде тоталних зубних протеза.	2
14.	Предаја тоталних протеза и адаптација.	2
15.	Контрола и одржавање позитивних терапијских ефеката код пацијената лечених тоталном зубном протезом.	2
16.	Значај парцијалне протезе, ткива која носе парцијалну протезу, биолошки фактор зуба. Носећа ткива парцијалне протезе, губитак зуба и утицај на стоматогнати систем.	2
17.	Класификација крезубости. Парцијална плочаста протеза, планирање плочасте парцијалне протезе.	2
18.	Индикације и контраиндикације за израду плочасте парцијалне протезе, ретенција и ретенциони елементи. Парцијална скелетирана протеза, ливене кукице, подељене кукице.	2
19.	Елементи за дентални пренос притиска жвакања, стабилизациони елементи, спојнице. Веза гингивалног и денталног дела протезе.	2
20.	Индикације за ПСП, паралелометар, вођење протезе, пут померања протезе. Биостатика ПСП, биомеханички проблеми у планирању ПСП, ослањање протезе.	2
21.	Анализа модела за студије, фиксне надокнаде за прихватање ПСП. Ретенција ПСП, Атечмени.	2
22.	Парцијалне протезе са двоструким крунама, клиничке фазе у изради ПСП. Дијагноза и план терапије, припрема уста и зуба за ПСП. протетских надокнада.	2
23.	Проба модела парцијалне протезе, предаја протезе, репаратуре протезе. Анамнеза, клинички преглед, радиографија, анализа гипсаних модела за израду фиксних	2
24.	Индикације и контраиндикације за израду фиксних протетских надокнада. Претпротетичка припрема уста и зуба за израду фиксних протетских надокнада (пародонтолошка, хирушка, конзервативна, ортодонтска и протетска припрема).	2
25.	Вештачке зубне крунице (индикације, контраиндикације, подела круница, услови које треба да испуњава вештачка круница).	2
26.	Биомеханички принципи препарације зуба за израду фиксних надокнада. Различити типови препарације у пределу демаркације (врсте демаркационих линија).	2
27.	Оштећења зуба која могу настати у току израде фиксних протетских надокнада (оштећења изазвана за време брушења зуба и оштећења која настају после брушења). Заштита зуба у току израде фиксних протетских надокнада (заштита епителне инсерције, заштита зуба).	2
28.	Примена готових фабричких круница за заштиту брушених зуба.	2
29.	Израда индивидуалних заштитних круница директне и индиректне методе израде.	2
30.	Израда протетских надокнада на депулпираним зубима.	2
	Укупно часова:	60

2. Вежбе		Број часова:
	Студент је обавезан да уради 5 тоталних протеза и 5 парцијалних протеза (плочастих или скелетираних). Провера знања и припремљеност за практичну наставу обавља се усменим испитивањем на вежбама, семинарима и колоквирањем.	
	Укупно часова:	135

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Игић С, Игић А. Имедјатна мобилна зубна протеза, Ниш, Тибет, 1999.

2. Ристић К. Алексов Q. Практикум из морфологије зуба, Ниш, Студентски информативно-издавачки центар – Ниш, 2000.
3. Стаменковић Д, Стоматолошка протетика – парцијалне протезе, Београд, Интерпринт, 2006.
4. Сувин М, Стоматолошка Протетика - књига 1 и 2, Загреб, Медицинска књига, 1976.
5. Крстић М, Петровић А, Станишић-Синобад Д, Стошић З, Стоматолошка протетика – тотална протеза, Београд, Дечје новине, 1990.
6. Брановачки Д, Соколовић Б, Тотална зубна протеза, Ниш, Градина 1980.
7. Станишић-Синобад Д, Основи гнатологије, Београд, БМГ Београд, 2001.
8. Стаменковић Д, Стоматолошка протетика – парцијална протеза, Београд, Интерпринт, 2006.
9. Бабић Б., Клиничка протетика – парцијална протеза, Београд, Дечје новине, 1990.
10. Кандић М, Настић М, Везни елементи парцијалне протезе, Београд, Привредно финансијски водич Београд, 1981.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- тестови,

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Стоматолошка протетика претклиника

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50%

- Активност у току наставе: 20
- Практични рад: 20
- Тест: 10

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 20
- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

34. Болести зуба клиника I

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Болести зуба клиника I		
Руководилац предмета: Проф. др Надица Митић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : VII, VIII	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 11	Шифра предмета: С – IV 34	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Болести зуба клиника I је да студент стекне основна знања из области: хистологије и функција пулпе; инфламација ткива пуле; кариозних и некариозних обољења зубног органа; лечења и рестаурације зубног органа; материјала за рестаурацију и материјала за стимулацију дентиногенезе у циљу лечења дубоких каријеса; биолошких и микрохируршких метода лечења инфламиране пулпе.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је овладао вештином прегледа, постављања дијагнозе, правилног избора материјала и спровођења најадекватније терапије примарног каријеса, дубоког каријеса и инфламиране пулпе.		
Број часова активне наставе: 195		
Предавања: 30	Практична настава: 165	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
VII семестар		
1.	Преглед cavum oris:	1
анамнеза, инспекција, перкусија, палпација, тест виталитета, Ro графија		
2.	Глеђ: хистологија, биофизичке и биохемијске особине.	1
Каријес глеђи: хистолошка и клиничка слика		
3.	Дентин: хистологија, биофизичке и биохемијске особине	1
Каријес дентина: хистолошка и клиничка слика		
4.	Цемент: хистологија, биофизичке и биохемијске особине	1
Каријес цемента: хистолошка и клиничка слика		
5.	Имунолошки аспекти каријеса	1
6.	Некариозна оштећења зуба: а) структурне аномалије глеђи и дентина, б) дисколорације	1
7.	Клинасте ерозије, абразија и атриција	1
8.	Бељење зуба	1
9.	Пулпа: хистологија и функције пулпе	1
10.	Општи појмови о запаљењу, класификација и патогенеза пулпита	1
11.	Акутни пулпити: хиперемија, парцијални серозни и тотални серозни пулпити	1
12.	Акутни пулпити: парцијални пурулентни и тотални пурулентни пулпити	1
13.	Хронични пулпити: отворени улцерозни и отворени полипозни пулпити	1
14.	Хронични пулпити: затворени хронични пулпити и интерни гранулом пулпе	1
15.	Атрофија и дегенерација пулпе	1
часова:		15
VIII семестар		
1.	Анатомске карактеристике cavum dentis	1
2.	Ендодонтска терапија, индикације и контраиндикације за ендодонтско	1

	лечење (локалне и опште), избор методе ендодонтског лечења	
3.	Значај асепсе и антисепсе. Ендодонтски инструменти (стандардизација, подела, опис и нумерација ИСО)	1
4.	Бол у орофацијалној регији. Анатомија и физиологија бола. Дентински, пулпарни и пародонтални синдром. Рефлексни бол. Диференцијална дијагноза. Прва помоћ.	1
5.	Биолошки методи лечења пулпе. Појам и врсте биолошког лечења. Директно прекривање пулпе. Дефиниција, индикације, контраиндикације и средства за прекривање експониране пуле. Техника рада. Начин зарастања ране. Евалуација и прогноза.	1
6.	Витална ампулација: дефиниција, индикације и контраиндикације. Техника рада. Начин зарастања ране. Евалуација и прогноза.	1
7.	Витална екстирпација: дефиниција, индикације и контраиндикације. Техника рада. Начин зарастања ране. Евалуација и прогноза.	1
8.	Мортални методи лечења оболеле пулпе. Дефиниција, индикације и контраиндикације. Средства за некротизацију (мортификацију) ткива пулпе. Механизам деловања, предности и недостаци.	1
9.	Мортална ампулација пулпе	1
10.	Мортална екстирпација пулпе	1
11.	Одређивање дужине канала корена (радиолошко и електрометријско). Одонтометрија	1
12.	Оптурација каналног система код пулпита. Средства за пуњење канала корена (особине, класификација и начин апликације).	1
13.	Компликације ендодонтског лечења пулпита	1
14.	Рентгенографија у денталној патологији	1
15.	Реконструкција ендодонтски лечених зуба. Елементи додатне ретенције. Очување форме отпора зуба. Биофизичке карактеристике депулписаног зуба. Врсте пулпарних кочића.	1
	Укупно часова:	15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Преглед зуба и увежбавање узимања статуса зуба	
2.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге, амалгамски испун I класе	10
3.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге, амалгамски испун II класе	10
4.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге, амалгамски испун МОД	10
5.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге, испун V и VII класе	10
6.	Препарација кавитета III и IV класе, изолациона подлога, естетски испун	10
7.	Препарација кавитета за ливени испун, отисак, цементирање инлауа	10
8.	Постављање дијагнозе и терапија (индиректно прекривање пулпе) код Caries profunda	10
9.	Реконструкција већих дефеката виталних зуба (помоћу парапулпарних кочића)	15
10.	Реконструкција већих дефеката депулписаних зуба (помоћу пулпарних кочића)	15
11.	Указивање прве помоћи код пулпита	5
12.	Испитивање виталитета зуба. Полирање пломби.	10
13.	Рентгенографија зуба (ретроалвеоларно снимање) и читање Ро филмова	20
14.	Директно прекривање артефицијелно отворене пулпе	5

15.	Естетска рестаурација дисколорација зуба	15
	Укупно часова:	155
3. Семинари		
1.	Каријес, глеђи, дентина и цемента	1
2.	Клинасте ерозије	1
3.	Акутни пулпити	1
4.	Хронични пулпити	1
5.	Биолошке методе лечења пулпе	1
6.	Мортална ампутација и екстирпација пулпе	1
7.	Витална ампутација и екстирпација пулпе	1
8.	Ендодонтски инструменти	1
9.	Компликације у току ендодонтских захвата	1
10.	Реконструкција ендодонтски лечених зуба	1
	Укупно часова:	10
Препоручена литература:		
1.	Митић Н: Caries profunda, Просвета Ниш, 1978.	
2.	Митић Н, Дачић Д: Дентин и пулпа, Просвета Ниш 1994.	
3.	Павловић В: Клиничка ендодонција, СКЦ Ниш 1998.	
4.	Филиповић В и сар: Ендодонција, Наука Београд, 2003.	
Методе извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Семинари ▪ Консултације ▪ Практична настава ▪ Усмени испит 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Болести зуба предклиника 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 10 ▪ Практична настава: 30 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит: 20 ▪ Усмени испит: 30 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

35. Стоматолошка протетика клиника II

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Стоматолошка протетика клиника II		
Руководилац предмета: Проф. др Китка Ристић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IX, X	Година студија: IV	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: С – V 35	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета Стоматолошка протетика клиника 2 је да студента упозна са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • индикацијама и контраиндикацијама за израду фиксних протеза • дијагнозом, предпротетском припремом и планом терапије • принципима препарације зуба за фиксне надокнаде • израдом фиксних надокнада на депулпираним зубима • привременим фиксним надокнадама • отисцима за израду фиксних надокнада • металокерамичким круницама и мостовима • керамичким круницама и мостовима • наменским фиксним надокнадама 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Доктор стоматологије ће применом стечених знања на предмету Стоматолошка протетика – клиника 2 бити оспособљен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна индикације и контраиндикације за израду фиксних надокнада. • биомеханичким принципима брушења зуба адекватно припрема зубе за прихватање металокерамичких круница и мостова. • израдом привремених круница и мостова штити брушене зубе од каријеса, бола и фрактуре. • ради све остале клиничке фазе у изради металокерамичких круница и мостова. • припрема зубе, израдом наменских фиксних надокнада, за прихватање елемената за ретенцију и стабилизацију парцијалне скелетиране протезе. 		
Број часова активне наставе: 120		
Предавања: 15	Практична настава: 105	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Методe отисака за израду круница и мостова.	1
2.	Једнофазни и двофазни отисак.	1
3.	Металокерамичке крунице.	1
4.	Керамичке крунице (препарација зуба и отисак).	1
5.	Врсте керамичких круница (подела, методе израде, предности и недостатци).	1
6.	Наменске фиксне надокнаде.	1
7.	Саставни елементи моста.	1
8.	Зуби носачи моста, коштани фундамент.	1
9.	Сидра (котве) моста.	1
10.	Тело моста.	1
11.	Мастикаторне силе и оптерећење зуба носача.	1
12.	Израда фиксних надокнада на непаралелним носачима.	1
13.	Постојаност фиксних надокнада.	1
14.	Скидање старих круна и мостова.	1

15.	Израда фиксних надокнада на имплантима.	1
	Укупно часова:	15
2. Вежбе		Број часова:
	Студент је обавезан да у оквиру практичне наставе из Стоматолошке фиксне протетике уради: 8-10 брушења зуба и 2 препарације за ливену надоградњу. Провера знања и припремљеност за практичну наставу обавља се усменим испитивањем на вежбама, семинарима и колоквирањем после 7. 8. и 9. семестра.	
	Укупно часова:	105
3. Семинари		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Радловић-Пантелић С, Стоматолошка протетика – фиксне надокнаде II део, Београд, Завод за графичку технику Технолошко-металуршког факултета, 1998. 2. Трифуновић Д, Вујошевић Љ, Стоматолошка протетика – фиксне надокнаде, Београд, Европски центар за мир и развој, 1998. 3. Обрадовић Ђуричић К, Порцеланске фасете, Београд, БМГ, 2002. 4. Јакшић М, Конусни телескоп у мобилној стоматолошкој протетици, Београд, Војна књига/Магента, 1995. 5. Сувин М, Косовел З, Фиксна протетика, Загреб, Школска књига, 1975. 		
Методe извођења наставe:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ консултације, ▪ колоквијуми, ▪ тестови, 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Стоматолошка протетика претклиника, Стоматолошка протетика клиника I 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Практични рад: 15 ▪ Колоквијуми: 15 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит: 20 ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

36. Болести зуба клиника II

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Болести зуба клиника II		
Руководилац предмета: Проф. др Надица Митић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IX, X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: С – V 36	
Циљ предмета:		
Да студент стекне основна знања из области: <ul style="list-style-type: none"> • Хисто морфологије апексног пародонцијума • Етиопатогенезе, клиничке слике дијагнозе и терапије апексних пародонтита • Ендопародонталних лезија • Метода лечења апексних пародонтита • Биолошког приступа лечењу апексних пародонтита 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је овладао вештином прегледа, постављања дијагнозе, правилног избора материјала и спровођења најадекватније терапије примарног каријеса, дубоког каријеса и инфламмиране пулпе.		
Број часова активне наставе: 180		
Предавања: 15	Практична настава: 165	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Апексни пародонцијум Структура. Састав и морфологија Хистолошка структура Васкуларизација и инервација Промене у апексном пародонцијуму условљене старењем	1	
2. Некрозе и некробиозе пулпе етиологија Патогенеза Патохистолошки и микробиолошки налаз Клиничка слика Дијагноза и диференцијална дијагноза Прогноза и терапија	1	
3. Ендо-пародонталне лезије Морфолошке карактеристике апексног дела канала корена зуба Улога акцесорних канала, пулпо-периодонталних комуникација и дентинских тубула у етиологији ендо-пародонталних лезија Класификација ендо-пародонталних лезија Морфо-физиолошка повезаност ендодонта и пародонта Значај апексног микрочурења и пропустљивости дентина	1	
4. Апексни пародонтити Дефиниција Етиологија Класификација Општи принципи лечења, терапијски протокол Индикације и контраиндикације	1	
5. Пародонтитис апицалис акута Дефиниција Етиологија	1	

	Патогенеза Патохистолошки налаз Клиничка слика Терапија и прогноза	
6.	Parodontitis apicalis chronica Дефиниција Класификација Патогенеза Патохистолошки налаз Клиничка слика рентгенолошки налаз Терапија и прогноза	1
7.	Гранулом Дефиниција Патогенеза Хистопатологија и микробиологија гранулома Имунолошки аспект гранулома Евалуација и прогноза	1
8.	Лечење инфицираног канала корена Основни принципи лечења Индикације и контраиндикације Биолошки концепт лечења апексних пародонтита Ургентна ендодонтска терапија симптоматских апексних пародонтита	1
9.	Препарација канала корена Ендодонтски инструменти за препарацију канала корена Ендодонтске технике препарације Приступни кавитет Step back препарација препарација апексне матрице Crown down препарација Инструментација повијених канала корена	1
10.	Дезинфекција инфицираног каналног система	1
11.	Интраканална медијација инфицираног каналног система	1
12.	Физикалне методе у дезинфекцији каналног система	1
13.	Пуњење канала корена; материјали и методе оптурације	1
14.	Компликације у току ендодонтског лечења (локалне и опште)	1
15.	Евалуација репараторних процеса након ендодонтског лечења	1
	Укупно часова:	15

2. Вежбе		Број часова:
1.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге и амалгамских испуна	10
2.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге и естетских испуна	10
3.	Препарација кавитета за ливени испун, отисак, цементирање инлауа	10
4.	Препарација кавитета, постављање изолационе подлоге, амалгамски испун МОД	10
5.	Директно прекривање пулпе	10
6.	Реконструкција већих дефеката виталних зуба (помоћу парапулпарних кочића)	10
7.	Реконструкција већих дефеката депулписаних зуба (помоћу пулпарних кочића)	10
8.	Постављање дијагнозе и терапија Caries профунда (индиректно прекривање пулпе)	10
9.	Указивање прве помоћи код пулпита и пародонтита	10
10.	Дренажа и дренажа по Weisseru	5

11.	Витална екстирпација и ампутација пулпе	15
12.	Мортала екстирпација и ампутација пулпе	20
13.	Хидроксилна јонофореза	5
14.	Лечење инфицираних канала корена	10
15.	Естетска рестаурација дисколорације зуба	10
	Укупно часова:	155
3. Семинари		
1.	Ендодонталне лезије	1
2.	Акутни пародонтити	1
3.	Хронични пародонтити	1
4.	Некроза и некробиоза пулпе	1
5.	Лечење инфицираног канала корена	1
6.	Препарација канала корена	1
7.	Дезинфекција инфицираног каналног система	1
8.	Интраканална медијација инфицираног канала корена	1
9.	Оптурација канала корена	1
10.	Евалуација репараторних процеса након ендодонтског третмана зуба	1
	Укупно часова:	10
Препоручена литература:		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Павловић В :Клиничка ендодонција, СКЦ Ниш, 1998. 2. Филиповић В, и сар: Ендодонција, Наука Београд,2003. 3. Живковић С. Хронични апексни пародонтити, Данубиус-Дентал Београд, 2003. 4. Тронстад Л: Клиничка ендодонција, Данубиус-Дентал 2005. 	
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести обилеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања ▪ Семинари ▪ Консултације ▪ Практична настава ▪ Усмени испит 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Протетика и Орална хирургија 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50%		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 ▪ Семинарски радови: 20 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>	
Завршни испит* 50%		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит: 20 ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>	

37.a Ласеротерапија у стоматологији

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Ласеротерапија у стоматологији		
Руководилац предмета: Проф. др Љиљана Кесић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : IX	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 37.a	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Ласеротерапија у стоматологији је да студенти науче основне појмове из физике ласера, да савладају принципе биолошког дејства нискоенергетских ласера и да овладају применом високоенергетских ласера у стоматологији.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент поседује знање за самосталну примену нискоенергетских ласера у стоматологији код обољења усне дупље (афте, вирусне инфекције, механичка и хемијска оштећења, болести језика, поремећаја укуса у устима и сл).		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава:30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Биофизика ласера – увод, општи подаци о ласеру, физика ласера, карактеристике ласерског зрачења, ласерске компоненте	6
2.	Типови ласера, биолошки ефекти ласера	4
3.	Ласер у оралној медицини	4
4.	Ласер у пародонтологији	4
5.	Ласер у оралној хирургији	3
6.	Примена ласера у зарашћивању рана, код постоперативног бола и тризмуса	4
7.	Примена хард ласера	3
8.	Бељење зуба, примена ласера у естетској стоматологији	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Нискоенергетски ласери у оралној медицини	6
2.	Нискоенергетски ласери у пародонтологији	6
3.	Нискоенергетски ласер у оралној хирургији	6
4.	Примена хард ласера	6
5.	Бељење зуба	6
	Укупно часова:	30
3. Семинари		

Препоручена литература:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бурић Н, Јовановић Г, Кесић Љ, Крунић Н, Марковић А. Ласеротерапија у орофацијалној регији, Просвета, 2004. 2. Moritz A. Laserotherapy, Quintessence Publ, 2006.
Методe извођења наставе:
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ консултације, ▪ колоквијуми, ▪ тестови,
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Орална медицина, Пародонтологија, Орална хирургија
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе* 70%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20-30 ▪ Практична настава: 10-20 ▪ Колоквијум: 0-10 ▪ Тестови: 0-10 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>
Завршни испит* 30%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>

37.6 Повреде зуба код деце

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Повреде зуба код деце		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана Апостоловић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : IX	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 37.6	
Циљ предмета:		
Циљ изборног предмета Повреде зуба код деце подразумева обуку студената дијагностици, хитним и привременим терапијским процедурама код повреда млечних и сталних зуба код деце.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета: студент је оспособљен да у оквиру дијагностике, користећи све методе клиничког прегледа, направи исправну дијагнозу и предузме неопходне хитне терапијске поступке на траумираним зубима код деце.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава:30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Уводни час. Опште карактеристике и епидемиологија повреда млечних и сталних зуба код деце	2
2.	Поступак у лечењу пацијената са повредама зуба (анамнеза, клинички преглед и план лечења)	2
3.	Трауматолошки картон. Класификација повреда млечних и сталних зуба код деце	2
4.	Повреде чврстих зубних ткива код деце <ul style="list-style-type: none"> • Инфракција зуба и терапија • Прелом зуба I класе и терапија 	2
5.	Прелом зуба II класе и терапија	2
6.	Прелом зуба III класе и терапија <ul style="list-style-type: none"> • Ендодонтско лечење зуба са незавршеним и завршеним растом корена 	4
7.	Прелом зуба IV класе и терапија	4
8.	Повреде пародонталних ткива код деце. Подела. Луксације зуба <ul style="list-style-type: none"> • Контузија зуба и терапија • Сублуксација зуба и терапија 	2
9.	Луксације зуба <ul style="list-style-type: none"> • Интрузија зуба и терапија • Латерална луксација зуба и терапија 	2
10.	Луксација зуба <ul style="list-style-type: none"> • Екструзија зуба, ендодонтско лечење зуба, Ласеротрапија 	4
11.	Авулзија зуба и терапија	2
12.	Компликације повреде зуба код деце	2
	Укупно часова	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Увосни час. Поступак у лечењу пацијената са повредама млечних и сталних зуба (узимање анамнезе, клинички преглед пацијента и план лечења: <ul style="list-style-type: none"> • Хитни поступци • Привремени поступци 	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Коначно лечење 	
2.	Упознавање са трауматолошким картоном. Класификација повреда мелчних и сталних зуба код деце	2
3.	Повреде чврстих зубних ткива код деце <ul style="list-style-type: none"> • Инфракција зуба и терапија • Прелом зуба I класе и терапија 	2
4.	Прелом зуба III класе и терапија <ul style="list-style-type: none"> • Ендодонтско лечење зуба са незавршеним и завршеним растом корена 	4
5.	Прелом зуба IV класе и терапија	2
6.	Луксација зуба <ul style="list-style-type: none"> • Екструзија зуба, ендодонтско лечење зуба, Ласеротрапија 	4
7.	Авулзија зуба и терапија	2
	Укупно часова:	18
3. Семинари		
1.	Прелом зуба II класе и терапија	4
2.	Луксација зуба. <ul style="list-style-type: none"> • Контузије зуба и терапија. • Сублуксација зуба и терапија. Израда сплинта за имобилизацију повређеног-их зуба 	4
3.	Луксација зуба <ul style="list-style-type: none"> • Интрузија зуба и терапија • Латерална луксација зуба и терапија 	4
	Укупно часова:	12
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Белоица Д. и сар, Дечја стоматологија. Елит Медика Београд, 2000 2. Белоица Д, Повреде зуба, Дечје новине, 1990 3. Воиновић Ј. и сар, Дечја стоматологија, Медицински факултет Бања Лука, 2005 		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска и практична настава-индивидуална настава ▪ Семинарски радови ▪ Колоквијум 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Дечја стоматологија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Семинарски радови: 20 ▪ Колоквијум: 30 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит* 30%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

37.в Рад са хендикепираном децом

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Рад са хендикепираном децом		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана Апостоловић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : IX	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 37.в	
Циљ предмета:		
Упознавање студента са различитим облицима хендикепираности као и карактеристикама оралне патологије хендикепираног детета. Могућност стоматолошког збрињавања хендикепираног детета уз пружање прве помоћи.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Доктор стоматологије је оспособљен за пружање прве помоћи деци са различитим облицима хендикепираности.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава:30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Дефиниција, класификација и преваленција хендикепираности. Етиолошки фактори хендикепираности.	2
2.	Карактеристике оралне патологије хендикепираног детета. Прва посета стоматологу и планирање стоматолошког третмана.	2
3.	Општи принципи и рутинско стоматолошко збрињавање хендикепиране деце. Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце применом седације.	2
4.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце под општом анестезијом.	4
5.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце са кардиоваскуларним обољењима	2
6.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце са хематолошким обољењима	4
7.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце са трансплантираним органима и хромозомским аберацијама.	2
8.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце са бубрежним, ендокриним и алергијским обољењима.	2
9.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце са неуролошким и скелетно-мишићним обољењима.	2
10.	Стоматолошко збрињавање хендикепиране деце са дерматолошким обољењима.	2
11.	Стоматолошко збрињавање деце са обољењем сензорних чула и деце са синдромом стечене имунодефицијенције (АИДС-а)	2
12.	Деца са ретким синдромима	2
13.	Превенција обољења уста и зуба хендикепиране деце	2
14.	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:

1.	Стоматолошки преглед хендикепираног детета. Прва посета и планирање стоматолошког рада.	4
2.	Стоматолошко збрињавање деце у општој анестезији.	4
3.	Стоматолошко збрињавање деце са хематолошким обољењима	8
4.	Превенција обољења уста и зуба хендикепиране деце	2
	Укупно часова:	18
3. Семинари		
1.	Стоматолошко збрињавање хендикепираног детета применом седације.	4
2.	Стоматолошко збрињавање деце са кардиоваскуларним обољењима.	4
3.	Стоматолошко збрињавање деце са алергијским обољењима и деце са дијабетом.	4
	Укупно часова:	12
Препоручена литература:		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Белоица Д. и сар, Дечја стоматологија. Елит Медика Београд, 2000 2. Белоица Д, Повреде зуба, Дечје новине, 1990 3. Воинових Ј. и сар, Дечја стоматологија, Медицински факултет Бања Лука, 2005 	
Методe извођења наставе:		
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска и практична настава-индивидуална настава ▪ Семинарски радови ▪ Колоквијум 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Дечја стоматологија 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 70%		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Семинарски радови: 20 ▪ Колоквијум: 30 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>	
Завршни испит* 30%		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>	

37.г Дентална антропологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: ДЕНТАЛНА АНТРОПОЛОГИЈА		
Руководилац предмета: Проф. др Надица Митић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : IX	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 37.г	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је оспособљавање студена за разумевање, правилно тумачење истраживања у области денталне антропологије и компаративну анализу утврђених антрополошких налаза у односу на епигенетске карактеристике и антропометријску анализу зуба на скелетним остацима некропола из различитих периода		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета је правилно тумачење добијених резултата; Студент је овладао техником биометријског мерења зуба и лица и да је утврђивање одотолошких типова вилица показатељ одређене популације и расне припадности; Студент има сазнања о тумачењу денталних антрополошких истраживања кроз векове у односу на каријес, пародонтопатију, абразију и неправилности оклузије.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава:30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Увод у денталну антропологију	1	
2. Значај антрополошке анализе зуба у тумачењу антрополошких карактеристика становништва	2	
3. Улога генетике у антрополошкој анализи орофацијалног система и тумачење генетске повезаности појединих популација и њиховог еволуционог развоја на основу епигенетских карактеристика и антропометријских анализа зуба на скелетним остацима некропола из различитих периода;	4	
4. Утицај исхране на морфолошку структуру зуба; Хомологија зуба, њихова конвергентност и варијабилност; Значај микроморфологије ткива	3	
5. Филогенеза везивања зуба у кости и еволуциони пут обликовања зубних круна; Синтопија зуба и филогенеза контактне тачке; Биометријске методе мерења зуба и лица; Морфологија зуба и расне особине; Компаративне дисформације	4	
6. Одотолошки типови вилица као показатељ одређене популације и расне припадности	2	
7. Мутилација кроз векове	1	
8. Аналогије и њихов значај у тумачењу налаза денталне	2	
9. Дентална антрополошка истраживања кроз векове у односу на: каријес абразију морфологију оклузалне површине неправилности у ницању неправилности оклузије	4	
10. Значај ултраструктурне анализе тврдих зубних ткива у тумачењу:	3	

начина живота, исхране, учесталости и врсте траума и болести	
11 Форензична истраживања зуба кроз векове	4
УКУПНО	30
2. Практична настава	Број часова:
1. Дентална антрополошка истраживања у некрополама Ниша и околине у односу на : каријес, пародонтопатију, абразију, морфологију оклузалних површина и неправилности у оклузији.	6
2 Ултраструктурне анализе тврдих зубних ткива (SEM) у тумачењу : начина живота, навика исхране, учесталости траума и болести	6
3. Морфолошке карактеристике зуба на средњевековним локалитетима у Србији	6
4. Форензична истраживања зуба	4
Укупно часова:	22
3. Семинари	
1. Улога генетике у антрополошкој анализи орофацијалног система	4
2. Дентална антрополошка истраживања кроз векове у односу на каријес	4
Укупно часова:	8
Препоручена литература:	
<p>1. Kallay J. <i>Dentalna Antropologija</i>, Izdavački zavod Jugoslovenske akademije, 1974; Zagreb.</p> <p>2. Митић Н. Биоархеолошка анализа патолошких промена на зубима остеоолошког материјала са средњевековног локалитета Цркве Светог Пантелејмона у Нишу. <i>Medicus</i> 2006; 2 : 19 - 23</p> <p>3. Митић Н, Митић А, Митић В, Црноглавац В, Влак Д. Анализа патолошких промена на зубима остеоолошког материјала са средњевековног локалитета Цркве Светог Пантелејмона у Нишу, <i>Srpski Arhiv</i>, 2007.</p> <p>4. Митић Н , Митић А, Митић В, Црноглавац В, Апостоловић М, Влак Д, Савић В. Macromorphological and Ultrastructural Tooth Analysis of Osteological Material from the middle-aged Locality of Saint Pantelejmon Church in Niš, 2007. Am J Physical Anthropology</p>	
Методe извођења наставе:	
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Теоријска и практична настава-индивидуална настава ▪ Семинарски радови ▪ Колоквијум 	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:	
Оцена знања: (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе* 70%	
<p>Присуство и активности на предавањима : 0 -30 Практична настава : 5 -30 Семинари : 5-10</p> <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>	
Завршни испит* 30%	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>	

38. Ортопедија вилица

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Ортопедија вилица		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана Јаношевић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IX, X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 38	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Ортопедија вилица је да упозна студенте стоматологије са : - пренаталним и постнаталним растом и развојем орофацијалне регије - етиологијом орофацијалних анормалија - конгениталним анормалијама орофацијалне регије - дијагностиком орофацијалних анормалија - малоклузијама - различитим могућностима у терапији орофацијалних анормалија - применом превентивних и интерцептивних мера у ортопедији вилица		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Доктор стоматологије ће применом стечених знања на предмету Ортопедија вилица бити оспособљен да : - препозна неправилности раста и развоја орофацијалне регије и применом одговарајућих превентивних и интерцептивних мера предупреди њихов настанак - применом основних дијагностичких мера на време дијагностицира ортодонтску неправилност и упути специјалисти ортопедије вилица - применом једноставних покретних плочастих апарата коригује једноставне анормалије орофацијалне регије.		
Број часова активне наставе: 150		
Предавања: 60	Практична настава: 90	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Дефиниција и назив предмета, упознавање са проблематиком и историјским развојем ортодонције	1	
2. Специфичности ортодонтског отиска и израда студијског модела	1	
3. Анализа студијских модела –статус зуба	1	
4. Анализа студијских модела- сума инцизиви, процена развијености вилица у трансверзали, одређивање положаја фронталних зуба у сагитали	1	
5. Одређивање средине горње и доње вилице. Значај неслагања средина вилица са средином зубних низова.	1	
6. Анализа асиметрија у трансверзалном, сагиталном и вертикалном правцу	2	
7. Анализа положаја загрижаја-реконструкција	1	
8. Терминологија и дијагностика оклузалног налаза анализе модела- ортодонтска дијагноза. Неправилности појединих зуба, неправилности зубних низова, неправилности сагиталног и вертикалног правца.	1	
9. Врсте ортодонтских апарата.	1	
10. Основне карактеристике активних ортодонтских апарата и њихова примена.	2	
11. Основне карактеристике функционалних апарата и њихова примена.	2	
12. Генерални принципи ортодонтске терапије, могућности и начин исправљања малоклузија.	1	
13. Врсте и карактеристике сила које се примењују у ортопедији вилица,	1	

	одговор чврстих и меких ткива на њихово дејство	
14.	Појам правилног и неправилног, појам норме и биометријског просека	1
15.	Анализа лобање и лица	1
16.	Рендген дијагностика у ортодонцији	1
17.	Појам и механизми раста и развоја.	1
18.	Пренатални развој и раст орофацијалне регије.	2
19.	Динамика постнаталног раста и развоја краниофацијалне регије. Начин раста костију краниофацијалне регије.	2
20.	Постнатални раст и разц максиле и мандибуле.	1
21.	Пре и постнатални развој зуба.	1
22.	Развој нормалне оклузије од рођења до шесте године живота. Карактеристике нормалне оклузије млечне дентиције.	2
23.	Развој нормалне оклузије од почетка смене зуба до тринаесте године живота. Карактеристике нормалне оклузије сталних зуба.	2
24.	Функције орофацијалне регије – дојење, гутање, жвакање	1
25.	Функције орофацијалне регије-дисање и говор	1
26.	Темпоромандибуларни зглоб-грађа и функција	1
27.	Етиолошки фактори малоклузија.	1
28.	Утицај наслеђа на настанак ортодонтски аномалија.	1
29.	Конгениталне аномалије као етиолошки фактор малоклузија.	2
30.	Поремећај функција ендокриних жлезда и неправилности зуба и вилица.	1
31.	Локални етиолошки фактори неправилности зуба и вилица.	2
32.	Класификација ортодонтских неправилности,	1
33.	Неправилности појединих зуба (инклинација, ротација, бодили, супрапозиција, ектопија и транспозиција), неправилности у облику, величини и структури зуба.	1
34.	Неправилности зубних низова (тескобност, растреситост), неправилност у облику и величини зубних низова и могућа терапија.	2
35.	Сагиталне неправилности у оклузији	1
36.	Малоклузије I класе и могућности терапије	1
37.	Малоклузије II-1 класе и могућности терапије	1
38.	Малоклузије II-2 класе и могућности терапије	1
39.	Малоклузије III класе и могућности терапије	1
40.	Трансверзалне неправилности у оклузији	1
41.	Вертикалне неправилности оклузије (отворен и дубоки загрижај).	1
42.	Могућност ортодонтске терапије импактираних зуба	1
43.	Превенција ортодонтских неправилности	1
44.	Интерцептивне мере у ортодонцији	2
45.	Екстракциона терапија у ортодонцији	2
46.	Ретенција постигнутих резултата и могућност рецидива после ортодонтске терапије	1
47.	Лечење малоклузија активном ортодонтским апаратима.	1
48.	Лечење малоклузија функционалним ортодонтским апаратима.	1
49.	Анализа профилних телерендгенских снимака	1
	Укупно часова:	60

2. Вежбе		Број часова:
1.	Демонстрација различитих неправилности зуба и вилица.	2
2.	Узимање отиска и изливање модела, одређивање средине вилица.	2
3.	Демонстрирање израде постоља.	2
4.	Статус зуба, бројно стање зуба, врста и облик зуба.	2
5.	Премеравање ширине и висине зубног низа.	2
6.	Компарација низа зуба горње вилице у трансверзалном, сагиталном и	2

	вертикалном правцу.	
7.	Одређивање средине доње вилице, компарација зуба доње вилице у сагиталном, трансверзалном и вертикалном правцу.	2
8.	Одређивање положаја загрижаја и реконструкција.	2
9.	Морфолошка и оклузална дијагноза, одређивање потребних померања зуба.	2
10.	Ретенциони елементи активних ортодонтских апарата.	2
11.	Активни елементи апарата- лабијални лук.	2
12.	Активни елементи апарата-опруге.	2
13.	Провера знања.	2
14.	Демонстрирање израде функционалних апарата.	2
15.	Анамнеза, клинички налаз.	2
16.	Узимање отиска, израда модела, рендгенско снимање.	2
17.	Анализа модела.	2
18.	Оклузална дијагноза.	2
19.	Екстраорално рендгенско снимање.	2
20.	Планирање ортодонтске терапије.	2
21.	Предаја апарата.	2
22.	Контрола пацијента.	2
23.	Почетак обраде другог пацијента.	2
24.	Узимање отиска и клиничко функционално испитивање.	2
25.	Анализа студијског модела.	2
26.	Оклузална дијагноза.	2
27.	Анализа лица.	2
28.	Планирање ортодонтске терапије.	2
29.	Предаја апарата.	2
30.	Контрола пацијента из прошлог семестра. Обрада типичног ортодонтског пацијента са неправилношћу положаја загрижаја.	2
31.	Обрада пацијента активном терапијом. Демонстрирање развитка органа за жвакање при нормалним условима.	2
32.	Обрада пацијента активном терапијом. Демонстрирање положаја зачетака сталних зуба.	2
33.	Обрада пацијента активном терапијом. Демонстрирање смене бочних зуба.	2
34.	Обрада пацијента активном терапијом. Демонстрирање етиологије дисгнатија.	2
35.	Обрада пацијента активном терапијом. Демонстрирање принципа активних и функционалних апарата. Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање ускости вилица.	2
37.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање II -1 класе.	2
38.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање II- 2 класе.	2
39.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање прогених загрижаја.	2
40.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање отворених загрижаја.	2
41.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање дубоких загрижаја.	2
42.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање неправилности које су последица превремене екстракције млечних зуба.	2
43.	Обрада пацијента функционалном терапијом. Демонстрирање преосталих неправилности. Контрола свих обрађених пацијената у току овог и претходног семестра.	2
	Укупно часова:	86
3. Семинари		
1.	Примена интерцептивних мера у ортопедији вилица	2
2.	Примена функционалних апарата у терапији малоклузија	2

	Укупно часова:	4
Препоручена литература:		
1. Марковић М. и сарадници, Ортодонција, Медицинска књига Београд - Загреб, 1989. 2. Јакшић Н. и сарадници, Практикум ортопедије вилица, Samostalno izdanje, Београд, 2000		
Методe извођења наставе:		
Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету. <ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава ▪ семинарски радови ▪ консултације 		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Протетика и Орална хирургија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 30 ▪ Семинарски рад: 10 ▪ Колоквијум : 10 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит* 50%		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит:10 ▪ Усмени испит: 40 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

39. Пародонтологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Пародонтологија		
Руководилац предмета: Проф. др Љиљана Кесић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IX, X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – V 39	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Пародонтологија је да студент упозна дијагностику и терапију обољења потпорног апарата зуба, да савлада конзервативну терапију гингивита и пародонтопатије и да препозна индикације и контраиндикације за хируршку терапију обољења пародонта.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је овладао вођењем медицинске документације, дијагностиком пародонтопатије и гингивита, терапијским процедурама пародонтопатије и уклањањем свих етиолошких фактора који доводе до пародонтопатије. Такође оспособљен је да мотивише и обучи пацијента за правилно одржавање оралне хигијене.		
Број часова активне наставе: 135		
Предавања: 45	Практична настава: 90	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Уводно предавање: општи појмови о предмету Пародонтологија. Проблематика којом се предмет бави	1
2.	Анатомија гингиве: слободна гингива, интердентална папила, фиксна гингива	1
3.	Хистологија гингиве: Епител гингиве, крзно гингиве, крвни судови и нерви гингиве	1
4.	Анатомија и хистологија периодонцијума: влакна периодонцијума, ћелије и функција периодонцијума	1
5.	Анатомија и хистологија алвеоларне кости и цемента: спонгиоза, кортикална кост, примарни и секундарни цемент	1
6.	Превентива обољења пародонта: примарна превентиве: избор четкице, конца, средства за одржавање оралне хигијене	1
7.	Превентива обољења пародонта: секундарна и терцијална, фактори ризика	1
8.	Гингивити – класификација пародонтопатије, G. catarrhalis, G. fibromatosa, G. hyperplastica	1
9.	Гингивити – улцеронекрозни и десквамативни	1
10.	Клиничка слика пародонтопатије: инфламација, рецесија, увећање гингиве	1
11.	Клиничка слика пародонтопатије: конкременти, пародонтални џепови, миграција	1
12.	Диференцијална дијагноза пародонтопатије и компликације: гингивити, крвна обољења, пародонтални abscess и др.	1
13.	Јувенилна пародонтопатија етиологија, клиничка слика и терапија	1
14.	Рендгенографија у пародонтологији методе снимања, здрав пародонцијум	1
15.	Рендгенграфија у пародонтологији	1
16.	Епидемиологија гингивита и пародонтопатије – распрострањеност гингивита и пародонтопатије, као узрок екстракције зуба	1
17.	Епидемиологија гингивита и пародонтопатије-индекси оралне хигијене,	1

	гингивални индекси, пародонтални индекси	
18.	Етиологија пародонтопатије дентални плак, значај и формирање	1
19.	Етиологија пародонтопатије – механизам настанка денталног плака	1
20.	Етиологија пародонтопатије локални фактори, јатрогени фактори, импакција хране и др.	1
21.	Етиологија пародонтопатије општи фактори	1
22.	Патогенеза пародонтопатије гингива, заштитини механизми	1
23.	Патогенеза пародонтопатије периодонцијум	1
24.	Патогенеза пародонтопатије алвеоларна кост	1
25.	Патогенеза пародонтопатије цемент	1
26.	Дијагноза пародонтопатије Стабдардне методе, (клиничко испитивање,и рендгенграфија) и нове методе (анализа садржаја гингивалног ексудата)	1
27.	Прогноза и план терапије прогноза за поједине и за све зубе, план терапије са предвиђеним методама лечења, циљ терапије, ургентна стања	1
28.	Каузална терапија уклањање меких и чврстих наслага, одржавање оралне хигијене	1
29.	Каузална терапија инструменти, ултразвучни апарат, уклањање локалних и општих фактора	1
30.	Обрада пародонталних џепова класификација пародонталних џепова, и методе елиминације џепова	1
31.	Периимплантитис узрок и терапија	1
32.	Хируршко лечење оболелих од пародонтопатије индикације и контраиндикације	1
33.	Гингивектомија и гингивопластика индикације и контраиндикације, ток оперативног захвата	1
34.	Режањ операција индикације и контраиндикације, ток оперативног захвата, анестезија и шавови	1
35.	Терапија захваћених корених фуркација	1
36.	Регенеративне методе у терапији пародонтопатије, примена коштаних имплантата и ГТР	1
37.	Мукогингивални хируршки захвати продужење клиничке круне зуба, френектомија, продубљивање форникса	1
38.	Хируршки захвати за продубљивање форникса апикално померени режањ, слободни мукогингивални трансплантат	1
39.	Хируршки захвати у терапији рецесије гингиве мукогингивални имплантат, примена мембране	1
40.	Деловање сила на пародонцијум особине сила, хипо и хиперфункција, дијагноза трауматске силе	1
41.	Терапија поремећене оклузије принципи брушења, инструменти за брушење зуба, селективно брушење зуба по фазама	1
42.	Терапија поремећене оклузије селективно брушењем примена удлага и шина	1
43.	Ендодонција и пародонтална обољења. Ортодонтске мере у терапији пародонтопатије	1
44.	Препротетска припрема пародонцијума,принципи протетског збрињавања и одржавање постигнутих тезултата	1
45.	Медикаментозна и физикална терапија пародонтопатије	1
	Укупно часова:	45
2. Вежбе		Број часова:
1.	Уводни час	1
2.	Основне карактеристике здравог пародонцијума анатомски детаљи	1

3.	Превентивне мере теоријска обрада, значај оралне хигијене, мотивација и обучавање за одржавање оралне хигијене	1
4.	Превентивне мере идентификација и уклањање денталног плака, плак индекс	1
5.	Дентални плак основне карактеристике, значај, микробиолошка анализа и уклањање плака	2
6.	Зубни каменац, инструмент ии уклањање зубног каменца, индекс зубног каменца	1
7.	Уклањање зубног каменца практични рад	10
8.	Гингивит инфламација, орална флора, преглед и дијагноза	1
9.	Ги и крв и терапија гингивита	1
10.	Клиничка слика пародонтопатије дијагноза , стадијуми	2
11.	УЗК и МН, уклањање јатрогених локалних фактора и општих обољења	8
12.	Јувенилна пародонтопатија и практични рад	2
13.	ДДг, пародонтални индекси	1
14.	Ро снимање и анализа рендгенграма, нормални детаљи	1
15.	Ро снимање и оболели пародонт	1
16.	Пародонтални џекови и ЦПИТН	2
17.	Дијагноза пародонтопатије	2
18.	План терапије и прогноза пародонтопатије	2
19.	Ургентна стања у пародонтологији	2
20.	Анализа лабораторијске документације	1
21.	Апарат за ултразвук и други апарати	1
22.	Индикације и контраиндикације за уклањање пародонталног џепа	1
23.	Обрада тврдог зида џепа инструменти и ток захвата	7
24.	Обрада меког зида џепа	7
25.	Припрема болесника за хируршко лечење	1
26.	Практичан рад обрада пацијента	8
27.	Примена заштитних мера у спречавању инфекције	1
28.	Орална флора узимање бриса	1
29.	Акутна стања у пародонтологији пародонтални абсцес, херпетични стоматит и др.	2
30.	Индикације и контраиндикације за хируршке захвате	1
31.	Инструменти за хируршке захвате	1
32.	Режањ операција	2
33.	Анестезија и шавови	1
34.	Дијагноза поремећене оклузије	2
35.	Терапија поремећене оклузије	2
36.	Periimplantitis	1
37.	Гингивектомија и гингивопластика	2
38.	Мукогингивални хируршки захвати	2
39.	Одржавање постигнутих резултата-контрола	1
40.	Пародонтопатија и фокална инфекција	1
41.	Откривање оралних жаришта, анамнеза, клинички рад и Ро	1
42.	Обнављање градива	1
	Укупно часова:	90

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Зелић Обрад: Пародонтологија, Дечје новине, 2006
2. Ђајић Д, Ђукановић Д, Зелић О, Урсу – Магду И. Пародонтопатије. Дечје новине, 1996.
3. Ђајић Д, Ђукановић Д. Болести уста и пародонта, Дечје новине, 2003.

Методe извођења наставe:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облике наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,
- семинарски радови

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Орална хирургија

Оцена знања: (максимални број поена 100)**Предиспитне обавезе* 50%**

- Активност у току наставе: 8
- Практична настава: 10
- Колоквијуми (1,2,3,4): 32

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 20
- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

40. Дечја стоматологија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Дечја стоматологија		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана Апостоловић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IX, X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 6	Шифра предмета: С – V 40	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета Дечја стоматологија је да студента упозна са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Специфичностима стоматолошког рада са децом • Развојем и патологијом развоја зуба млечне и сталне дентиције • Каријесом и компликацијама каријеса; терапијом каријеса, материјалима за привремене и сталне испуне у дечјој стоматологији • Обољењима пулпе и пародонта и ендодонтским захватима на зубима обеју дентиција и зубима са незабршеним растом корена • Оралнохирушким захватима и повредама зуба код деце • Дијагностиком и терапијом обољења меких ткива у устима деце (вирусних, бактеријских, гљивичних и специфичних). • Пародонталнима обољењима и терапијом истих 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Доктор стоматологије ће применом стечених знања на предмету Дечја стоматологија бити оспособљен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дијагностикује и санира каријес на млечним и сталним зубима код деце савременим материјалима • Лечи компликације каријеса применом биолошких метода • Лечи пулпите и пародонтите на млечним и сталним зубима • Екстрахира млечне и сталне зубе према индикацијама и примени адекватну антибиотску заштиту • Дијагностикује и лечи обољења меких ткива (посебно примарна вирусна обољења) • Укаже прву помоћ код трауматских повреда зуба и пародонта код деце 		
Број часова активне наставе: 135		
Предавања: 45	Практична настава: 90	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. Дечја стоматологија. Увод. Дефиниција. Значај и задаци.	1	
2. Развитак усне шупљине и зуба. Развитак вилица и одонтогенеза.	1	
3. Амелогенеза, дентиногенеза, цементогенеза. Развитак и ресорпција корена зуба.	1	
4. Ницање зуба, теорије ницања, хронологија развоја и ницања млечних и сталних зуба.	1	
5. Карактеристике зубних ткива младих сталних зуба (глеђ, дентин, цемент, зубна пулпа, периононцијум). Деминерализација-ремунерализација.	2	
6. Анатомо-морфолошке и хистолошке карактеристике млечних зуба. Обележавање зуба.	1	
7. Неправилности развитака зуба. Класификација. Неправилности ницања млечних и сталних зуба. Перзистенција млечних зуба. Неправилности положаја, облика, величине, броја и боје зуба. Неправилности структуре	4	

	зуба проузроковане опстим, локалним факторима и интоксикацијама. Хередитарне и идиопатске неправилности структуре.	
8.	Психицки и соматски развој детета. Стomatолошки рад са децом. Психолошки типови деце. Контрола бола у децјој стоматологији. Стomatолошка документација.	2
9.	Каријес млечних зуба. Опсте карактеристике, особине, локализација, дијагноза и планирање стоматолошког рада. Циркуларни каријес и терапија.	2
10.	Терапија каријеса млечних и младих сталних зуба. Специфичности препарације кавитета млечних зуба. Минимални захвати почетних каријесних лезија млечних и младих сталних зуба. Превентивна пломба. Лечење дубоког каријеса.	2
11.	Материјали за тоалету кавитета. Материјали за привремено затварање кавитета. Заштитне подлоге. Материјали за трајне испуне (амалгами, композити, глас јономер цементи, компомери)	3
12.	Обољења и лечење пулпе и периапикалног ткива зуба код деце. Класификација, дијагностика и терапија пулпита млечних и сталних зуба. Пародонтити млечних и сталних зуба, дијагноза и терапија. Лечење зуба са незавршеним растом корена.	4
13.	Рентгенологија у децјој стоматологији. Врсте снимања, индикације, заштита.	2
14.	Обољења меких ткива усне дупље код деце. Карактеристике, класификација. Повреде, хеилити, глосити. Гингивити, стоматити. Примарна вирусна обољења у устима деце. Оралне манифестације акутних инфективних обољења у устима деце.	4
15.	Пародонтална обољења код деце (карактеристике, дијагноза и терапија) Пародонтопатије младих.	2
16.	Утицај опстих обољења на уста и зубе код деце (ендокрини поремецају, поремецаји метаболизма, алергијска обољења, крвне дидкразије, дерматозе у устима деце.	2
17.	Повреде млечних и сталних зуба код деце. Повреде чврстих зубних ткива. Повреде пародонталних ткива. Дијагноза, терапија, компликације.	3
18.	Орални хируршке интервенције код деце (индикације и контраиндикације за вађење млечних и сталних зуба. Дентогене инфекције и терапија. Хеморагијски синдром и хемостаза. -Примена антибиотика у децјој стоматологији.	3
19.	Тумори и цисте у устима деце.	2
20.	Стomatолошко збрињавање деце са високим ризиком. Стomatолошко збрињавање деце са кардиоваскуларним болестима, крвним дискразијама. Рад са децом ометеном у психофизичком развоју-рад у опстој анестезији.	2
21.	Протетско збрињавање код деце. Специфичности, принципи, индикације. Мобилне и фиксне надокнаде.	1
	Укупно часова:	45

2. Вежбе

1.	Дечја стоматологија. Особености рада са децом, контрола бола у раду са децом.	4
2.	Дијагностика обољења уста и зуба у деце. Анамнеза, преглед, дијагноза, систематски преглед.	3
3.	Рентген дијагностика у децјој стоматологији. Време снимања индикације, заштита деце при рентген снимањима.	3
4.	План терапије у децјој стоматологији. Важност плана терапије у време млечне, мешовите и сталне дентиције.	3
5.	Каријес млечних зуба. Карактеристике и локализација.	3
6.	Специфичности препарације кавитета на млечним зубима. Општа правила и принципи.	3
7.	Терапија каријеса млечних зуба. Обрада кавитета, дубоки каријес млечних	3

	зуба.	
8.	Компликације каријеса на млечним зубима. Дијагноза и диференцијална дијагноза појединих обољења пулпе млечних зуба.	3
9.	Терапија обољења пулпе млечних зуба. Методе лечења (виталне, морталне, остале).	3
10.	Циркуларни каријес. Клиничка слика, дијагностика, анализа етиолошких фактора, индивидуални програм превенције, терапија.	3
11.	Специфичности препарације кавитета на сталним зубима. Карактеристике младих сталних зуба, принципи препарације кавитета.	3
12.	Терапија каријеса на сталним зубима. Почетна кариозна лезија, минимални рестауративни третмани, дубоки каријес.	3
13.	Терапија компликација каријеса на сталним зубима. Методе лечења, виталне методе, морталне методе.	3
14.	Терапија зуба са незавршеним растом корена. Индикације, техника рада.	3
15.	Ургентна стања у дечјој стоматологији. Прва помоћ. Акутне дентогене инфекције (дијагностика и терапија).	3
16.	Медикаменти и подлоге у дечјој стоматологији. Захтеви које морају да испуне подлоге и медикаменти. Медикаменти за тоалету кавитета.	3
17.	Материјали за испуне у дечјој стоматологији. Материјали за привремене испуне, материјали за сталне испуне (амалгами, композити и глас јономер цементи).	3
18.	Анестезије у дечјој стоматологији. Специфичности. Обезбедјивање безболног рада, врсте анестезије, компликације.	3
19.	Специфичности орално-хируршких интервенција у деце. Припрема деце за интервенцију. Инструменти.	3
20.	Вадјење млечних и сталних зуба у деце. Специфичности, индикације, контраиндикације, компликације.	3
21.	Повреде млечних и сталних зуба. Класификација. Поступак у првој посети.	4
22.	Повреде потпорних ткива зуба у деце. Класификација, дијагностика, терапија.	3
23.	Повреде тврдих зубних ткива у деце. Класификација, дијагностика, терапија.	3
24.	Болести уста у деце. Класификација. Вирусна обољења у деце, херпетични стоматит.	3
25.	Обољења пародонцијума у деце. Етиологија, класификација, гингивити и пародонтопатије, јувенилна поародонтопатија.	3
26.	Терапија обољења пародонцијума у деце. Орална хигијена - контрола плака, збрињавање каријесних лезија, ортодонска терапија, исхрана. Важност ране дијагнозе и терапије пародонталних обољења у деце.	3
27.	Специфичности у раду са децом ометеном у психо-физичком развоју. Пријем и лечење деце ометене у психофизичком раду, начин рада са децом ометеном у психофизичком развоју, примена анестезије у раду.	4
28.	Стоматолошка протетика у дечјој стоматологији. Индикације, општи принципи, протетско збрињавање у време млечне дентиције, протетско збрињавање у време сталне дентиције.	3
29.	Дијагностика тумора и цисти у деце.	3
	Укупно часова:	90

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Белоица Драган и сар: Дечја стоматологија, Елит Медица, Београд, 2000.
2. Стошић Павле и сар: Дечја и превентивна стоматологија, Новине Београд 1984.
3. Војиновић Оливера и сар: Биолошки основу у ендодонтском лечењу зуба са незавршеним растом корена-Дечја ендодонција I, Наука Београд 1997.

Методе извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести обележења наставе које се спроводе на предмету.

- Теоријска и практична настава
- Колоквијум
- Предиспитне вежбе
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Орална медицина, Орална хирургија, Протетика клиника II, Болести зуба клиника II, Ортопедија вилица

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50%

- Активност у току наставе: 30
- Колоквијум: 10
- Рад на млечним зубима /на моделима/: 10

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 20
- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

41. Максилофацијална хирургија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Максилофацијална хирургија		
Руководилац предмета: Проф. др Драган Петровић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар : IX, X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: С – V 41	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Максилофацијална хирургија је упознавање студената са дијагностиком и терапијом повреда како чврстих тако и меких ткива, инфекција, цистичних промена, бенигну и малигну тумора, уродјених и стечених деформитета у пределу лица, вилица и врата, како би у каснијој стоматолошкој пракси имали вештину правовременог распознавања наведених промена и упућивања специјалистичким установама.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Исход предмета је да студент буде оспособљен за самосталну дијагностику трауматских повреда, малигну неоплазми и инфективних обољења максилофацијалне регије.		
Број часова активне наставе: 120		
Предавања: 45	Практична настава: 75	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1.	Увод у трауматологију, етиологија, подела, анатомија костију лица и вилица	2
2.	Преломи доње вилице, етиологија, механизми настанка, клиничка слика, лечење	1
3.	Преломи горње вилице, етиологија, подела, клиничка слика, лечење	1
4.	Преломи јагодичне кости, етиологија, клиничка слика, лечење	1
5.	Преломи орбите, етиологија, подела, клиничка слика, лечење. Преломи вилица код деце	1
6.	Повреде зуба, прва помоћ код повреда, обрада меких ткива, стварање калуса, компликације.	1
7.	Бенигни тумори лица и вилица	1
8.	Малигни тумори лица и вилица	8
9.	Инфекције меких ткива лица и врата по анатомским ложама	4
10.	Остеомијелитис вилица етиологија, подела, клиничка слика, лечење.	2
11.	Обољења синуса дентогеног порекла, отворени синус, страног тела у синусу, клиничка слика и лечење	1
12.	Обољења виличног зглоба, артритис, акутни, хронични, сублуксација и луксација виличног зглоба, тумори зглоба и анкилозе.	1
13.	Цисте вилица и лица етиологија, подела, клиничка слика, лечење.	4
14.	Обољења пљувачних жлезда, акутна, хронична, сијалолитијаза, сијалологија, тумори, етиологија, подела, клиничка слика, лечење	4
15.	Препротетска припрема пацијента	4

16.	Основи трансплатације ткива	1
17.	Обољења тригеминалног живца, неуралгија, клиничка слика и терапија	1
18.	Обољења фацијалног живца, парализа, клиничка слика, подела, терапија	1
19.	Расцепи усана и непца, етиологија, подела, клиничка слика, план терапије, лечење	2
20.	Урођени и стечени деформитети. протрузија, прогенија, микрогенија, апертонатија, латерогнатије, удружени деформитети, симптоматологија, клиничка слика и лечење	4
Укупно часова:		45

2. Вежбе		Број часова:
1.	Рад у амбуланти преглед болесника, постављање дијагнозе, преоперативна припрема, праћење постоперативног тока. Упознаје се са раним и касним компликацијама хируршких интервенција (инфекције, некрозе, крварења). Постављање дијагнозе и третман дентогених инфекција.	15
2.	Рад у сали за локалну анестезију- активно учествује у обављању мањих хируршких интервенција (препротетска хирургија, операције мањих коштаних и мекоткивних цисти, операције мањих бенигнух и малигнух кожних и слузокожних тумора, узимања биопсија, посебни осврт на обраду рана, дебридман, сутура, тоалета и превијање.	15
3.	Рад у сали за трауматологију – комплетна обрада фрактура горње и доње вилице на пацијенту: анамнеза, дијагностика прелома, врсте имобилизације, примена и израда, постава имобилизационих направа, контрола збринутих прелома до излечења. Упознавање са евентуалним компликацијама прелома и њиховим санирањем. Учествују у постављању дијагнозе код прелома јагодичне кости, орбите, фронтно-етмоидалним повредама.	15
4.	Рад на одељењу- обрада лежећих болесника са посебним освртом на преоперативну припрему и постоперативни третман урођених и стечених деформитета.	15
5.	Рад у операционој сали за општу анестезију- присуствују већим хируршким интервенцијама у општој анестезији из максилофацијалне хирургије уз теоретска појашњења.	12
Укупно часова:		72

3. Семинари

1.	Сваки студент је у обавези да одбрани 1 семинарски рад у току два семестра и то из области онкологије главе и врата и инфекција меких и коштаних ткива главе и врата.	3
----	---	----------

Препоручена литература:

1. Пишчевић А, Гаврић М, Сјеробабин И.: Максилофацијална хирургија, ИК Драганић Београд 1997.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,
- семинарски радови

- настава у малој групи -рад у амбуланти
- настава у малој групи-рад у стационару
- настава у малој групи-рад у операционој сали

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Болести зуба клиника II, Пародонтологија; Стоматолошка протетика клиника II, Ортопедија вилица

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50%

- Активност у току наставе: 5
- Семинарски радови: 5
- Тестови: 25
 - трауматологија главе и врата 5
 - инфекције главе и врата 5
 - урођени и стечени деформитети лица и вилица 5
 - тумори главе и врата 5
 - обољења темпоромандибуларног зглоба и параназалних шупљина 5
- Колоквијум из области трауматологије главе и врата 15

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 50%

- Практични испит: 20
- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

42.a Пародонтална хирургија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Пародонтална хирургија		
Руководилац предмета: Проф. др Драгиња Којовић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 42.a	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студент дијагностификује патолошку промену на пародонталном ткиву и постави индикације за одговарајућу хирушку интервенцију.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент је оспособљен за самосталну дијагностику и основне хирушке процедуре.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава:30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Анатомија пародонцијума	2
2.	Индикације и контраиндикације хирушких захвата	2
3.	Прехирушка припрема пацијента	2
4.	Класификација хирушких захвата на пародонцијуму	2
5.	Гингивектомија и гингивопластика	2
6.	Режањ операција	4
7.	Мукогингивални хирушки захвати	6
8.	Коштана хирургија	4
9.	Регенеративна хирургија	4
10.	Постхирушки третман пацијента	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Френектомија	6
2.	Гингивектомија и гингивопластика	8
3.	Режањ операција	8
4.	Режањ операција са имплантатом	8
	Укупно часова:	30
3. Семинари		

Препоручена литература:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зелић Обрад: Пародонтологија, Дечје новине, 2006 2. Ђукановић Д и сар.: Атлас пародонтологије, Дечје новине, 2004 3. Ђајић Д, Ђукановић Д, Зелић О, Урсу – Магду И. Пародонтопатије. Дечје новине, 1996.
Методe извођења наставе:
<p>Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Предавања, ▪ колоквијуми, ▪ тестови,
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Орална хирургија, пародонтологија
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе* 70%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Практична настава: 20 ▪ Тестови: 30 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>
Завршни испит* 30%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>

42.6 Ортодонтско хирушка терапија малоклузија

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Ортодонтско хирушка терапија мал оклузија		
Руководилац предмета: Проф. др Мирјана Јаношевић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 42.6	
Циљ предмета:		
<p>Циљ предмета Ортодонтско хирушка терапија малоклузија је да упозна студенте стоматологије са:</p> <ul style="list-style-type: none"> -природом дентофацијалних деформитета - дијагнозом (клиничко функционално испитивање, анализа студијских модела, анализа лица, рендгендијагностика са посебним освртом на анализу профилног и антеропостериорног снимка главе) - појединим дентофацијалним деформитетима (дефицит мандибуларног раста, малоклузије треће класе, скелетно отворени загрижај, дентофацијалне асиметрије) - могућности терапије (модификација раста, терапија граничних случајева, ортодонтско хирушка терапија) - планирањем ортодонтско хирушке терапије (прехирушка ортодонтска терапија, хирушка корекција, постхирушки ортодонтски третман) - ретенцијом постигнутих резултата. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Исход предмета је да су студенти стоматологије на основу стечених знања из предмета Ортодонтско хирушка терапија малоклузија оспособљени да: препознају дентофацијалне деформитете, да познају основне принципе раста и развоја и терапије појединих дентофацијалних деформитета у различитим периодима живота и да на време упуте пацијента специјалисти за ортопедију вилица.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Природа дентофацијалних деформитета – преваленца и потреба третмана, развој и психолошки аспекти	2
2.	Дијагноза дентофацијалних деформитета, клиничко функционално испитивање, анализа студијских модела, анализа фотографија (ep-face и профил)	2
3.	Рендгендијагностика дентофацијалних деформитета анализа ортопана, профилног снимка главе и анализа антеропостериорног снимка	2
4.	Дентофацијални деформитети дефицит мандибуларног раста	2
5.	Малоклузије III класе, скелетни проблеми Скелетно отворени загрижај, проблем дугог лица	2
6.	Дентофацијалне асиметрије	2
7.	Могућности терапије дентофацијалних деформитета модификација раста терапија граничних случајева	2
8.	Планирање ортодонтско хирушке терапије дентофацијалних деформитета Прехирушка терапија	2
9.	Хирушка корекција дентофацијалних деформитета	2

	Принципи хирушког менаџмента	
10.	Максиларна и мандибуларна хирургија	2
11.	Вимаксиларна хирургија, дистракциона остеогенеза	2
12.	Естетска хирургија	2
13.	Постхирушки ортодонтски третман	2
14.	Ретенција постигнутих резултата и могућност настанка рецидива	2
15.	Специјални приступ у терапији дентофацијалних деформитета Физиолошки одговор на третман и постхирушку стабилност	2
	Укупно часова:	30

2. Вежбе		Број часова:
1.	Приказ различитих дентофацијалних деформитета	2
2.	Узимање отисака, изливање студијских модела, клиничко функционално испитивање, израда ТЛ-ро, АП снимака и ортопана, израда фотографија	2
3.	Анализа студијских модела (статус зуба, премеравање предње и задње ширине и висине зубног лука) код дентофацијалних деформитета	2
4.	Анализа асиметрија у трансверзалном, сагиталном и вертикалном правцу, анализа дентоалвеоларне компензације у зубним луковима	2
5.	Одређивање положаја загрижаја и реконструкција на моделу морфолошка и оклузална дијагноза	2
6.	Анализа профилног ТЛ-Ро снимка Анализа АП снимка, анализа фотографије	2
7.	Одређивање плана терапије, реконструкција на моделу, реконструкција на профилном ТЛ-ро снимку Конзилијарно планирање терапије	2
8.	Припрема пацијената за хирушку корекцију	2
9.	Приказ различитих метода хирушке корекције на максили, мандибули, бимаксиларно	2
10.	Приказ различитих метода хирушке корекције – фацијалних асиметрија	2
11.	Приказ пацијената након хирушке интервенције	2
12.	Постхирушки ортодонтски третман	2
13.	Демонстрирање кориговане малоклузије III класе уз анализу случаја – приказ случаја	2
14.	Демонстрирање кориговане фацијалне асиметрије уз анализу случаја – приказ случаја	2
15.	Колоквијум – провера знања	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Марковић М. и сарадници, Ортодонција, Медицинска књига Београд – Загреб, 1989.
2. William R. Proffit, Raymond P. White, David M. Sarver, Contemporary Treatment of Dentofacial Deformity, Mosby, London, 2003.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ортопедија вилица
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе* 70%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Практична настава: 20 ▪ Колоквијум: 30 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>
Завршни испит* 30%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: 30 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>

42.в Фиксна протетика

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Фиксна протетика		
Руководилац предмета: Доц. др Зорица Ајдуковић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 42.в	
Циљ предмета:		
Циљ предмета Фиксна протетика је упознавање и оспособљавање студената интегрисаних студија стоматологије са најновијим сазнањима из области фиксне протетике, као што су: примена безметалне керамике, коришћење дигиталног паралелометра, употреба индивидуалних артикулатора, терапија оклузалних дисфункција, коришћење биосинтетских материјала као и примена најновијих ретенционих система и техника које се данас користе у свакодневној пракси из области стоматолошке протетике.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Стечено знање ће омогућити студентима интегрисаних студија стоматологије примену нових материјала, нових концепата и техника у планирању и изради фиксних зубних надокнада које треба да унапреде и олакшају протетску терапију и рехабилитацију обољења стоматогнатог система.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
1.	Темпоромандибуларни зглоб	2
2.	Дисфункције темпоромандибуларног зглоба	2
3.	Коришћење оклузалних сплинтова у терапији дисфункција темпоромандибуларних зглобова	2
4.	Артикулатори и образни лук у фиксној протетици	2
5.	Примена паралелометра у фиксној протетици	2
6.	Примена фрез-технике у фиксној протетици	2
7.	Примена порцеланских фасета у фиксној протетици	4
8.	Клиничка примена безметалне керамике	2
9.	Привремено и трајно цементирање фиксних зубних надокнада	2
10.	Примена глас-јономер цемента	2
11.	Надокнада дефеката алвеоларне кости синтетским биоматеријалима	2
12.	Примена имплантата у фиксној протетици	2
13.	Припрема зуба за савремене ретенционе системе	2
14.	Савремени аспекти заштите брушених зуба	2
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Израда оклузалног сплинта	4
2.	Демонстрација коришћења артикулатора	4
3.	Демонстрација коришћења дигиталног паралелометра	4
4.	Демонстрација израде фиксних надокнада на имплантатима	4

5.	Демонстрација израде метал керамике	2
6.	Демонстрација израде безметалне керамике	2
7.	Демонстрација израде керамичких инлеја	4
8.	Демонстрација израде керамичких фасета	4
9.	Демонстрација употребе глас-јономер цемената	2
	Укупно часова:	30

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Обрадовић Ђуричић К, Порцеланске фасете, БМГ Београд, 2002.
2. Станковић С, Алексов Љ, Ајдуковић З, Крунић Н, Петровић Д, Дисфункције темпоромандибуларног зглоба, Просвета Ниш, 2004.
3. Трифуновић Д, Вујошевић Љ, Стоматолошка протетика-фиксне надокнаде, Европски центар за мир и развој Београд, 1998.
4. Радловић Пантелић С, Стоматолошка протетика Фиксне надокнаде II, Елвод-принт Београд, 2000.
5. Игић А, Игић С, Младеновић Д, Ристић К, Младеновић Л, Обрада резањем и брушењем у стоматологији, Просвета Ниш, 2006.
6. Стаменковић Д, Паралелометар, Елит-Медицинске комуникације Београд, 1993.
7. Стаменковић Д, Рудолф Р, Тодоровић А, Лазић В, Анжел И, Цолић М, Обрадовић-Ђуричић К, Марковић Д, Вулићевић З, Лековић В, Шпајдер-Гостовић А, Грбовић А, Величковић С, Марион Љ, Космач Т, Облак Ч, Градивни стоматолошки материјали-достигнућа и перспективе, Стоматолошки факултет Београд, 2007.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Теоретска настава,
- Практична настава (и истраживачки рад у лабораторији у оквиру практичне наставе),
- Консултације

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Стоматолошка протетика клиника I и II

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе:
- Теоретска настава: 30
- Практична настава: 40

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Писмени испит – тест: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

43. Судска медицина

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Судска медицина		
Руководилац предмета: Проф. др Бранислав Деновић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 2	Шифра предмета: С – V 43	
Циљ предмета: Упознавање студената са принципима рада у судској медицини, са посебним освртом на дијагностику, етиологију, квалификацију, односно процену тежине повреда орофацијалне регије.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Да целокупни програм изучавања медицинске науке учини таквим да исти буде од користи и за правну науку и праксу.		
Број часова активне наставе: 45		
Предавања: 30	Практична настава: 15	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
1. СУДСКА МЕДИЦИНА КАО ПОСЕБНА МЕДИЦИНСКА ДИСЦИПЛИНА (Историјски развој, садржај, значај, задаци, улога у ратним условима).	1	
2. УПОЗНАВАЊЕ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНСКИХ ПРОПИСА - Кривични закон Републике Србије (кривична дела, кривична одговорност, урачунљивост, умишљај, нехат, мере безбедности, кривична дела код којих се чешће у пракси судова обављају судско-медицинска вештачења). - Закон о кривичном поступку и Закон о парничном поступку (делови који се односе на вештачење и вештака). - Одредбе међународног хуманитарног права. Одредбе женевске конвенције са гледишта судско-медицинске делатности у рату.	1	
3. СУДСКО-МЕДИЦИНСКО ВЕШТАЧЕЊЕ И СУДСКО-МЕДИЦИНСКИ ВЕШТАК - О судско-медицинском вештачењу и судско-медицинском вештаку уопште - Предмет судско-медицинског вештачења - Обавеза лекара за обављање вештачења - Стручна и процесна способност лекара за вештака - Дужности, обавезе и права лекара -вештака - Степени судско-медицинског вештачења - Вредност судско-медицинског вештачења - Извештај (саопштење) судско-медицинског вештачења - Организација судско медицинског вештачења и руковођење вештачењем - Етика судско-медицинског вештачења - Разлика између вештака и сведока	3	
4. ОДГОВОРНОСТИ ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА	2	

	<ul style="list-style-type: none"> - Етичка начела позива здравственог радника, посебно лекара - Дисциплинска одговорност лекара - Кривична одговорност лекара (неовлашћено откривање тајне, несавесно лечење болесника, неуказивање лекарске помоћи, издавање и употреба неистинитог лекарског уверења, давање лажног исказа лекара вештака). 	
5.	ПРИРОДНО ОШТЕЋЕЊЕ ЗДРАВЉА <ul style="list-style-type: none"> - Обољење као предмет судско-медицинског вештачења - Природна смрт као предмет судско-медицинског вештачења (незнана, сумњива и напрасна природна смрт) - О узроцима смрти уопште - Услов и повод смрти 	1
6.	НАСИЛНО ОШТЕЋЕЊЕ ЗДРАВЉА Механичке повреде <ul style="list-style-type: none"> - О механичким повредама уопште - Механичке повреде - Настајање, динамички однос оруђа и тела, повредни делови механичког оруђа, механичка оруђа, подела механичких повреда Опште повреде (озледе) <ul style="list-style-type: none"> - Огуљотина коже и слузокоже. Сасушина коже - Крвни подлив, крвни излив, искрвављеност - Нагњечина - Расцеп, продор, пробој, провала - Преломи и раставе костију. Ишчашење зглобова - Разорина и раскомадина - шок Посебне повреде (ране) <ul style="list-style-type: none"> - Раздерина - Секотина - Убодина - Повреде нанете ручним ватреним оружјем - Повреде нанете ваздушном пушком - Повреде нанете експлозивним и распрскавајућим средствима Механичке повреде појединих делова тела <ul style="list-style-type: none"> - Повреде главе (повреде меких ткива и костију лобање и лица, повреде зуба, потрес мозга, контузија мозга, епидурални и субдурални хематом) - Повреде врата и грудног коша - Повреде трбуха - Повреде горњих и доњих екстремитета 	6
	Асфиктичне повреде Насилна механичка удушења запушењем <ul style="list-style-type: none"> - Запушење носа и уста - Запушење ждрела и гркљана - Запушење душника и главних диушница - Утопљење Насилна механичка удушења стезањем <ul style="list-style-type: none"> - Вешање - Загушење - Задављење - Притисак на грудни кош 	3
	Хемијске повреде <ul style="list-style-type: none"> - Услови тровања уопште - Дијагностика тровања на живим особама и лешевима уопште - Тровање појединим отровима (јетки отрови, сирћетна есенција, 	4

	<p>живина и арсенова једињења, угљен моноксид, цијанова једињења, барбитурати, инсектициди, органски растварачи)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оштећење здравља биолошким лековима и серумима - Наркоманија 	
	<p style="text-align: center;">Ф и з и ч к е п о в р е д е</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опекотине и опаротине - Сунчаница и омарица - Смрзнутост - Повреде атмосферским електрицитетом - Повреде електричном струјом - Повреде енергијом зрачења. Повреде од експлозије атомске бомбе. - Нутритивне, бактеријске и психичке повреде 	2
7.	<p>ВЕШТАЧЕЊЕ ПОВРЕДА</p> <p>Вештачење повреда у кривичном поступку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тешка и лака телесна повреда (коментар одговарајућих чланова кривичног закона) - Одредбе Закона о кривичном поступку у вези са вештачењем повреда - Утврђивање налаза код вештачења повреда - Критеријуми за квалификацију тешких и лаких телесних повреда - Утврђивање начина повређивања и порекла повреда - Појединачно и збирно дејство повреда - Дејство повреда уопште и у конкретном случају - Вештачење повреда на основу медицинске документације и других података у судским списима - Извештај о вештачењу телесних повреда <p>Вештачење повреда у грађанско правним споровима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правни појам штете - Видови имовинске и неимовинске штете проузроковане повредама - Методологија вештачења видова имовинске и неимовинске штете проузроковане повредама - Извештај о вештачењу повреда у грађанско правним споровима 	2
8.	<p>УМИРАЊЕ И СМРТ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Агонија - Клиничка, привидна и биолошка смрт - Виталне реакције - Заживотне, агоналне и постморталне повреде - Трауматско обољење и морбозна повреда - Лешне особине - Лешне промене - Утврђивање смрти, суправитални знаци, одређивање времена настанка смрти 	2
9.	<p>ИДЕНТИФИКАЦИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Идентификација живих особа - Значај и начела идентификације живих у рату - Идентификација лешева - Организација сакупљања, транспорта и идентификација лешева приликом масовних катастрофа и у рату 	1
10.	<p>ЗАДЕС, САМОУБИСТВО, УБИСТВО</p> <p>З а д е с</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефиниција, састојци и врсте задеса - Постанак и развитак задеса (акцидентогени фактори на страни задесилаца, задешеника и код задешења) - Утврђивање и разликовање задеса <p>С а м о у б и с т в о</p>	2

	<ul style="list-style-type: none"> - Дефиниција и суштина самоубиства (суицидогена диспозиција и мотиви) - Покушај самоубиства, разлика између покушаја самоубиства и самоповреде - Врсте самоубиства - Особености самоубица и самоубиства - Дијагноза и диференцијална дијагноза самоубиства <p>У б и с т в о</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефиниција и суштина убиства - Врсте убистава - Хомоцидогени фактори на страни убијеног - Убице (психофизиолошке особине, соматофизиолошка својства, соматопатолошка својства, социјални моменти) - Утврђивање и разликовање убиства - Обележја убиства као кривичног дела у кривичном 	
Укупно часова:		30
2. Вежбе		Број часова:
1.	<p>ПРЕГЛЕД УМРЛИХ ЛИЦА</p> <p>Уводне напомене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правни прописи о прегледу умрлих лица - Документација о прегледу умрлих лица - Организација прегледа умрлих лица <p>Вежбање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед умрлог лица - Сачињавање записника и медицинске документације о прегледу и за транспорт леша 	1
2.	<p>СУДСКО-МЕДИЦИНСКА ОБДУКЦИЈА ЛЕША</p> <p>Уводне напомене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Циљ и задаци судско-медицинске обдукције леша - Организација судско медицинске обдукције - Опште и специјалне обдукције - Обдукциони записник <p>Вежбање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Присуствовање обдукцији леша и сачинавању обдукционог записника - Узимање и отпремање лешног материјала за хемијско токсиколошка испитивање, микроскопски преглед и друге лабораторијске анализе - Сачињавање закључка и давање мишљења - Разматрање завршених обдукционих записника - Обдукција као метод адекватних медицинскох поступака на разним етапама евакуације рањеника и болесника 	5
3.	<p>УТВРЂИВАЊЕ И ВЕШТАЧЕЊЕ АЛКОХОЛИСАНОСТИ ЖИВИХ ОСОБА</p> <p>Уводне напомене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Захтев за вештачење и утврђивање алкохолисаности - Прописи о неопходности утврђивања и вештачења алкохолисаности - Начин утврђивања алкохолисаности <p>Вежбање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са алкотест прибором - Преглед испитаника и утврђивање клиничког налаза о стању алкохолисаности - Узимање крви за анализу на алкохол - Паковање и експедиција материјала за анализу на алкохол 	1

	<ul style="list-style-type: none"> - Сачињавање записника о утврђивању и вештачењу алкохолисаности - Разматрање завршених записника о утврђивању и вештачењу алкохолисаности 	
4.	ВЕШТАЧЕЊЕ ПОВРЕДА Уводна напомена: <ul style="list-style-type: none"> - О судско-медицинском вештачењу повреда уопште - О извештају судско-медицинског вештачења уопште В е ж б а њ е: <ul style="list-style-type: none"> - Утврђивање налаза код вештачења повреда у кривичном поступку и грађанским парницама на основу прегледа оштећеног лица, медицинске документације и других података у судским списима - Давање мишљења код вештачења повреда у кривичном поступку и грађанско правним споровима на основу утврђеног налаза - Сачињавање извештаја о вештачењу повреда у кривичном поступку и грађанско правним споровима - Разматрање завршених извештаја о вештачењу повреда 	6
5.	ПРИСУСТВОВАЊЕ СУДСКОМЕДИЦИНСКОМ ВЕШТАЧЕЊУ НА СУДСКОМ ПРЕТРЕСУ ИЛИ РАСПРАВИ Уводне напомене: <ul style="list-style-type: none"> - О судско медицинском вештачењу на претресима и расправама В е ж б а њ е: Присуствовање судско-медицинском вештачењу на претресима или расправама у суду	1
6.	ПРИКАЗИ <ul style="list-style-type: none"> - Приказивање и упознавање са макропрепаратима из музејске збирке - Приказивање фотодокументације извршених судско-медицинских вештачења (дијапозитиви, фотографије, филм) 	1
	Укупно часова:	15

3. Семинари

Препоручена литература:

1. Оташевић В: Судска медицина, 2002.
2. Деновић Б: Принципи и проблеми квалификације механичких повреда, 1995.
3. Јовановић Р: Вештачење неимовинске штете проузроковане телесним повредама, 1980.
4. Јовановић Р: Судско-медицинско вештачење-општа начела, 1978.

Методe извођења наставе:

Настава се може одвијати комбинацијом више различитих облика рада као што су: настава у малој групи проблемски оријентисана настава, истраживачки рад у лабораторији, семинарски радови, индивидуална настава, консултације. Навести облеке наставе које се спроводе на предмету.

- Предавања,
- консултације,
- колоквијуми,
- тестови,

Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:

- Болести зуба клиника II, Пародонтологија; Стоматолошка протетика клиника II, Ортопедија вилица, Дечја стоматологија, Максилофацијална хирургија, Изборни предмет

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 70%

- Активност у току наставе: 10
- Тестови: 30
- Практични испит: 30

* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.

Завршни испит* 30%

- Усмени испит: 30

*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.

*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит

44. Дипломски рад

Медицински факултет Универзитет у Нишу	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ	
Назив предмета: Дипломски рад		
Руководилац предмета:		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : X	Година студија: V	
Број ЕСПБ: 7	Шифра предмета: С – V 44	
Циљ предмета:		
Завршни рад студената, интегрисаних академских студија стоматологије, представља студијски истраживачки рад студената у коме се они упознају са методологијом истраживања у изабраној области стоматологије. На тај начин се будући доктори стоматологије упознају са најновијим достигнућима у датој области истраживања и путевима добијања резултата истраживачког рада. При томе они треба да презентују оспособљеност за:		
<ul style="list-style-type: none"> • коришћење најсавременијих технологија и средстава, која ће бити примењена током истраживања у изради дипломског рада, као и • употребу информационих система за претраживање иностраних и домаћих база података. 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након одбране дипломског рада, доктор стоматологије је уведен у методологију истраживачког рада у стоматологији, упознат са фазама истраживачког рада од постављања циља, преко добијања резултата и коментара истих, као и презентовања изведених закључака у изабраној области стоматологије.		
Избором теме и њеном успешном одбраном, врши се и делимично усмеравање доктора стоматологије у њиховом даљем истраживачком и практичном раду у стоматологији.		
Број часова активне наставе: 150		
Предавања:	Практична настава:	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Положени сви предмети са студијског програма интегрисаних академских студија стоматологија 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Завршни испит		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: Јавна одбрана 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

Садржај:

Увод.....	2
ПЛАН НАСТАВЕ ИНТЕГРИСАНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА СТОМАТОЛОГИЈЕ.....	9
ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	10
1. Медицинска етика и медицинска социологија	11
2. Молекуларна и хумана генетика	14
3. Медицинска статистика и информатика.....	17
4. Анатомија	21
5. Физичко васпитање	28
6. Хистологија и ембриологија	30
7. Биохемија.....	33
8.а Енглески језик	36
8.б Прва помоћ	38
9. Физиологија I.....	40
10. Енглески језик у стоматологији	45
11. Социјална медицина са епидемиологијом и хигијеном	47
12. Физиологија II.....	50
13. Микробиологија и имунологија.....	55
14. Стоматолошка протетика претклиника	58
15. Патологија.....	62
16. Гнатологија	67
17.а Медицинска генетика	70
17.б Увод у научно истраживачки рад.....	72
17.в Физичке методе у стоматологији	75
18. Патофизиологија	77
19. Фармакологија са токсикологијом	82
20. Болести зуба претклиника	85
21. Дерматовенерологија	89
22. Неурологија и психијатрија са медицинском психологијом.....	91
23.а Основи имунологије	94
23.б Стоматолошки материјали	97
24. Интерна медицина	102
25. Хирургија	108
26. Оториноларингологија	112
27. Радиологија.....	114
28. а Ургентна стоматологија	117
28.б Менаџмент у здравству	118
29. Орална хирургија.....	121
30. Орална медицина.....	124
31. Превентивна стоматологија	127
32.а Болести ризика у стоматолошкој пракси.....	130
32.б Предклиничка ендодонција	132
32.в Имплантологија	135
33. Стоматолошка протетика клиника I	137
34. Болести зуба клиника I	140
35. Стоматолошка протетика клиника II	143
36. Болести зуба клиника II	145
37.а Ласеротерапија у стоматологији.....	148
37.б Повреде зуба код деце	150
37.в Рад са хендикепираном децом	152
37.г Дентална антропологија.....	154
38. Ортопедија вилица	156
39. Пародонтологија.....	160
40. Дечја стоматологија	164
41. Максилофацијална хирургија	168

42.a Пародонтална хирургија	171
42.б Ортодонтско хирушка терапија малоклузија	173
42.в Фиксна протетика	176
43. Судска медицина.....	178
44. Дипломски рад.....	184

Медицински факултет

[www. medfak.ni.ac.yu](http://www.medfak.ni.ac.yu)

Ниш, 2007.